Skjøtningberg vindkraftverk

Planprogram/ Forhåndsmelding og forslag til utredningsprogram

Dato: 06.09.2024
Versjon: 2

Forside: Skjøtningberghalvøya, foreslått planområde B
Foto: Aneo AS

Sammendrag

Aneo AS varsler med dette planoppstart for områderegulering etter plan- og bygningsloven, og melder samtidig oppstart av arbeidet med å søke anleggskonsesjon etter energiloven for Skjøtningberg vindkraftverk i Lebesby kommune, Finnmark fylke. Både melding etter energiloven og planprogram etter plan- og bygningsloven skal legge til rette for innspill som skal være styrende for arbeidet, og klargjøre behovet for utredninger i den kommende, felles konsekvensutredningen. Dette prosjektet ble også meldt til NVE i 2004 (NVE saksnummer 200101995), og et utredningsprogram ble fastsatt. Saksgangen ble likevel stilt i bero grunnet manglende nettkapasitet i Finnmark. I forbindelse med regjeringens sin beslutning om elektrifisering av Melkøya 08.08.2023 er prosjektet løftet fram igjen.

Dette dokumentet er et kombinert planprogram, der Lebesby kommune er ansvarlig myndighet, og melding med forslag til utredningsprogram, der Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), er ansvarlig myndighet. De to myndighetene vil så langt det passer legge opp til en samordning i behandlingene av melding og planprogram, og kommende konsesjonssøknad og planforslag.

Planprogrammet/meldingen skal legge til rette for innspill som skal være styrende for arbeidet, og klargjøre behovet for utredninger i den kommende konsekvensutredningen. Planprogrammet/ \meldingen inkluderer et forslag til utredningsprogram som etter høring skal fastsettes av både Lebesby kommune og NVE. Det fastsatte utredningsprogrammet vil angi hva som må omfattes av den felles konsekvensutredningen som skal følge et kommende planforslag for områderegulering, og en søknad om konsesjon (tillatelse til å bygge, eie og drive vindkraftverket). Forslag til utredningsprogram er basert på NVE sitt forslag til mal for nye utredningskrav for vindkraftverk på land i brev til Olje- og energidepartementet datert 16.05.2022. Aneo understreker at tema som reindrift, samisk kultur- og næringsutøvelse, naturmangfold, urørt natur, friluftsliv og landskapsvirkninger står sentralt i utredningsprogrammet.

Skjøtningberg vindkraftverk foreslås med et todelt planområde på cirka 28 km^2. Den videre prosessen vil drøfte fordeler og ulemper med begge planområdene, og sette føringer på endelig avgrensning og utforming av prosjektet. Det totale planområdet kan romme inntil 70 vindturbiner i størrelsesorden 6 MW med en navhøyde på cirka 105 meter og en rotordiamater inntil 150 meter. Dette tilsvarer en totalhøyde på 180 meter. Gitt disse forutsetningene vil dette gi en total installert effekt på cirka 420 MW og årlig produksjon omkring 1.560 GWh. Dette tilsvarer årsforbruket til ca. 97 500 husstander, gitt et gjennomsnittlig forbruk på 16.000 kWh per husstand.

Meldingen etter energiloven omfatter også en ny 132 kV kraftledning fra planområdet og fram til Area Netts planlagte, nye transformatorstasjon i Kjøllefjord. NVE vil også fatte konsesjonsvedtak etter energiloven § 3-1 for nettilknytningen til Kjøllefjord transformatorstasjon. Slike anlegg er imidlertid unntatt fra plan og bygningsloven, jamfør § 1-3 andre ledd. Nettilknytningen skal utredes som en del av konsekvensutredningen og inngår derfor i

utredningsprogrammet og konsesjonssøknaden, men vil ikke inngå i områdereguleringsplanen.

Prosjektet skal bidra til regjeringens satsing på kraft og industri i Finnmark. I denne sammenheng foreslås prosjektet som en del av NVE sin helhetlige prosess for behandling av søknader om kraftproduksjon i Finnmark.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING 7

1.1 Melding om oppstart 7

1.2 Om tiltakshaver 7

1.3 Forarbeider og kontakt med berørte parter 8

1.4 Historikk 9

2. PROSJEKTBESKRIVELSE 10

2.1 Begrunnelse av tiltaket og valg av lokalitet 10

2.2 Planområde og omgivelsene 11
2.2.1 Planstatus 13

2.3 Vindturbiner og produksjon 13
2.3.1 Turbinfundamenter 14

2.4 Ilandføring og transport 14

2.5 Infrastruktur 15
2.5.1 Adkomstvei 15
2.5.2 Interne veier 16
2.5.3 Internt kabelnett og stasjonsløsning 16
2.5.4 Servicebygg 17
2.5.5 Kran – og oppstillingsplasser 17

2.6 Nettilknytning 17
2.6.1 Sentralnett 17
2.6.2 Regionalnett 17
2.6.3 Beskrivelse av tiltaket 18
2.6.4 Trasé 19
2.6.5 Andre vurderte traséer og løsning 19
2.6.6 Tekniske spesifikasjoner for meldte overføringsanlegg 20

2.7 Fleksibilitetsløsninger 22
2.7.1 Energiforvaltning 22
2.7.2 Batterilager 22

2.8 Driftsfase 23

2.9 Tilbakeføring av planområdet etter endt konsesjonsperiode 23

3. LOVGRUNNLAG, NØDVENDIGE TILLATELSER FRA OFFENTLIGE MYNDIGHETER 24

3.1 Energiloven og plan- og bygningsloven 24

3.2 Sameloven 24

3.3 Finnmarksloven 24

3.4 Kulturminneloven 24

3.5 Naturmangfoldloven 25

3.6 Annet lovverk 25

4. FORVENTEDE VIRKNINGER AV TILTAKET 26

4.1 Andre planer, annet lovverk og retningslinjer 26

4.2 Flom, skred og overvann 28

4.3 Naturmangfold 28
4.3.1 Verneområder 28
4.3.2 Naturtyper 29
4.3.3 Arter og økologiske funksjonsområder 29
4.3.4 Landskapsøkologiske sammenhenger 32
4.3.5 Geologisk mangfold – geotoper og geosteder 33
4.3.6 Samla belastning (for naturmangfold) 33

4.4 Vannmiljø 34

4.5 Friluftsliv og ferdsel 35

4.6 Landskap 36

4.7 Klimagassutslipp 36

4.8 Luftforurensning 36

4.9 Støy 37

4.10 Elektromagnetisk felt (EMF) 37

4.11 Skyggekast 37

4.12 Vann- og grunnforurensing 37

4.13 Kulturminner og kulturmiljø 38

4.14 Landbruk 38

4.15 Reindrift 38

4.16 Mineralressurser 42

4.17 Luftfart 42

4.18 Forsvaret 42

4.19 Vær- og/eller kystradar 43

4.20 Samfunnssikkerhet 43

4.21 Elektronisk kommunikasjon 43

4.22 Folkehelse 44

4.23 Lokalt og regionalt næringsliv 44

5. VIDERE PROSESS 46

5.1 Samordnet planprosess og konsesjonsprosess 46

5.2 Plan for medvirkning 47

5.3 Framdriftsplan, frister 48

6. FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM 50

6.1 Beskrivelse av vindkraftverket 50
6.1.1 Begrunnelse for tiltaket 50
6.1.2 Planområdene, arealinngrep og komponenter 51
6.1.3 Energiproduksjon og kostnader 51
6.1.4 Nullalternativ, miljøtilstand, andre planer og annet lovverk 52
6.1.5 Flom, skred og overvann 52
6.1.6 Klimatilpasning 53

6.2 Utredninger av virkninger for miljø og samfunn 53

REFERANSER 68

VEDLEGG A: Kart

VEDLEGG B: Samisk oversettelse utvalgte deler av planprogram/ forhåndsmelding

MIELDDUS B*:* Vállju oasit plánaprográmmas/ovdagihtiidieđáhusas jorgaluvvon sámegillii

VEDLEGG C: Endringslogg

1. Innledning

1.1 Melding om oppstart

Aneo AS (Aneo) varsler med dette planoppstart for områderegulering etter plan- og bygningsloven og melder oppstart med arbeidet med å søke tillatelse etter energiloven til å bygge, eie og drive Skjøtningberg vindkraftverk i Lebesby kommune, Finnmark fylke.

Med virkning fra 1. juli 2023 ble plan- og bygningsloven og energiloven endret slik at vindkraftverk på land som hovedregel både krever områderegulering og anleggskonsesjon. Skjøtningberg vindkraftverk skal konsekvensutredes iht. krav i plan- og bygningsloven kapittel 14 og forskrift om konsekvensutredninger. Vindkraftverket er omfattet av forskriftens § 6 bokstav c, jf. Vedlegg I nr. 28 (vindkraftverk med installert effekt over 10 MW og som er konsesjonspliktig etter energiloven), med krav om melding. Vindkraftverk som utløser krav om områderegulering er også omfattet av forskriftens § 6 bokstav a, med krav om planprogram. Det skal for dette prosjektet derfor utarbeides både melding og planprogram.

Nettilknytningen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger § 7 jf. vedlegg II nr. 3 b2 (kraftledninger som krever anleggskonsesjon). For nettilknytningen er det ikke krav om melding, men den inkluderes her etter ønske fra NVE. NVE er ansvarlig myndighet og vil fatte konsesjonsvedtak etter energiloven § 3-1 for kraftledningen, som iht. plan- og bygningsloven § 1-3 andre ledd er unntatt fra bl.a. plankravet. Kraftledningen inngår derfor ikke i planprogrammet og skal ikke omfattes av områdereguleringen.

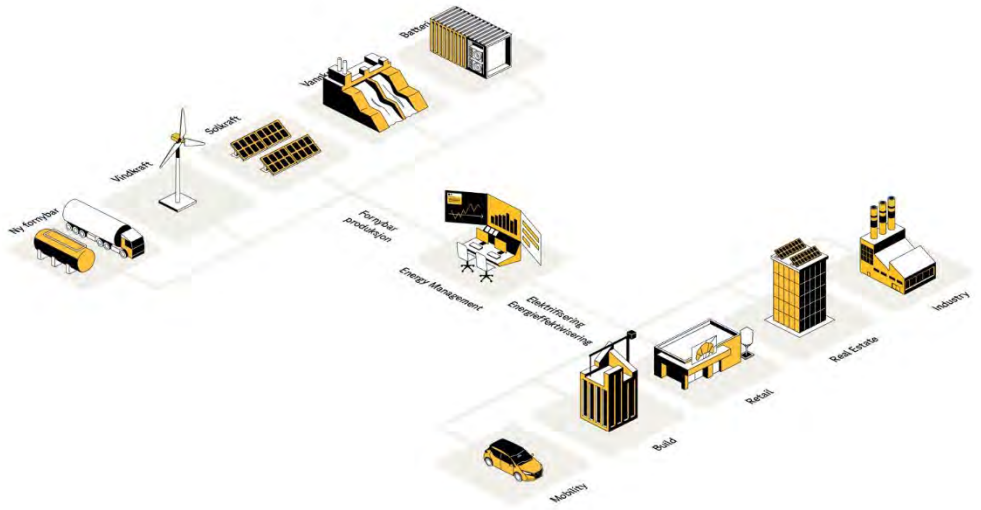
Hensikten med planprogrammet/forhåndsmeldingen er å informere relevante myndigheter, organisasjoner, reindriftsnæring og lokalbefolkning om at Aneo har startet planleggingen av et mulig Skjøtningberg vindkraftverk. Gjennom forhåndsmelding og en offentlig høring skal interessenter kunne komme med innspill til konsekvensutredningsprogrammet som NVE og kommunen fastsetter.

I planprogrammet/forhåndsmeldingen beskrives tiltaket, og det er gjort foreløpige vurderingen av virkninger av tiltaket. I tillegg inneholder planprogrammet/meldingen forslag til konsekvensutredningsprogram, samt hvilken metode som skal legges til grunn.

1.2 Om tiltakshaver

Fornybarkonsernet Aneo ble etablert høsten 2022, gjennom et samarbeid mellom HitecVision og TrønderEnergi. Selskapet har i overkant av 300 ansatte, med hovedkontor i Trondheim, i tillegg til virksomhet i Oslo, Bergen, Stavanger, Gjøvik og Stockholm. Aneo bygger på 70 års erfaring fra utvikling og drift av store kraftprosjekter i regi av TrønderEnergi, og eier og drifter ni vindkraftverk i Midt-Norge. I tillegg eier Aneo to vindkraftverk og ett solkraftverk i Sverige, samt at konsernet har en eierandel i TrønderEnergis vannkraftproduksjon, Sunna Group AB og Scandinavian Biogas Fuels International AB.

I de senere år har konsernet utviklet noen av de mest nyskapende energitjenestene i markedet, både i forbindelse med energiforvaltning, men også rettet mot smarte løsninger for forbrukssiden. Dette inkluderer blant annet energilagring, utslippsfrie byggeplasser, ladeløsninger og energieffektivisering i industrien. Med HitecVision på eiersiden kan Aneo kombinere lang industriell erfaring fra kraftbransjen med solid tilgang på privat og kompetent kapital. Resultatet er et stort nordisk fornybarkonsern med investeringskraft, innovasjonskraft og gjennomføringskraft.

Figur 1: Aneo er et integrert nordisk fornybarkonsern tilpasset det nye kraftsystemet.

I sum har Aneo gjennomføringskraft, erfaring og kompetanse som ruster oss godt til å bidra til energiomstillingen. Aneos mål er å være en viktig bidragsyter til Europas energiomstilling, og vi skal de kommende årene investere i fornybare energiprosjekter i hele Norden. For nærmere informasjon om Aneo viser vi til våre nettsider www.aneogroup.com.

1.3 Forarbeider og kontakt med berørte parter

Aneo hadde møte med Lebesby kommune 19.02.24 for å presentere prosjektplanen og motta innspill. Planinitiativ for tiltaket ble innsendt 30.11.23, og revidert 01.02.24. Kommunen behandlet og godkjente planinitiativet i Utvalg for plan, teknisk og miljø 27.02.24 med vilkår om at det ved områderegulering skal utarbeides av fagkyndig plankonsulent på lik linje som detaljreguleringsplan. Kommunestyret godkjente planinitiativet datert 01.02.2024 i kommunestyremøtet 18.06.2024. Aneo hadde et gjensidig informasjonsmøte med Lebesby kommune 03.07.2024. Det ble det gjennomført et oppstartsmøte mellom Aneo og Lebesby kommune 26.08.2024.

Aneo har informert Reinbeitedistrikt 9 - *Čorgas/Oarje Deatnu* - om de foreløpige planene og forespurt et informasjonsmøte. Det ble gjennomført et møte 03.09.2024 mellom tiltakshaver og representanter fra Reinbeitedistrikt 9.

Aneo har orientert flere av interessentene i området om at Aneo ser på muligheten for å utvikle Skjøtningberg vindkraftverk. Dette inkluderer blant annet Statsforvalteren i Troms og Finnmark ved avdeling miljø, Finnmark

fylkeskommune ved Kultur og miljø, Sametinget ved Avdeling for kulturminner, areal og miljø, grunneier Finnmarkseiendommen, Forsvarsbygg og nettforvalter Area Nett. Forsvarsbygg har i brev 11.01.34 informert at området ikke vil påvirke Forsvarets interesser.

1.4 Historikk

Deler av det samme arealet har vært tidligere forhåndsmeldt til NVE av Norsk Miljøkraft Finnmark AS. Dette ble gjort i 2004, og det ble forhåndsmeldt 400 MW med en årlig produksjon på 1.360 GWh. NVE fastsatte utredningsprogram, men arbeidet med prosjektet ble avsluttet da det ikke var tilgjengelig nettkapasitet. Aneos prosjekt på Skjøtningberg er en videreføring av dette prosjektet etter Aneos oppkjøp av Norsk Miljøkraft Finnmark AS med tilhørende prosjektportefølje.

2. Prosjektbeskrivelse

De foreløpige estimatene for Skjøtningberg vindkraftverk er oppsummert i tabellen nedenfor. Prosjektets planområde består av to adskilte delområder, hvorav delområde A ligger ytterst på Skjøtningberghalvøya og delområde B ligger lenger øst på halvøya.

Skjøtningberg vindkraftverk meldes inn som et samlet prosjekt som inkluderer både delområde A og B. Den videre prosessen vil drøfte fordeler og ulemper med begge delområdene, og sette føringer på endelig avgrensning av planområdet og utforming av prosjektet. Det er tatt utgangspunkt i maksimal utnyttelse av området og det er viktig å presisere at dette kan endre seg i løpet av prosjektutviklingen. I tabellen under presenteres de to delområdene hver for seg, i tillegg til en kolonne som innbefatter begge delområdene.

Det foreløpige estimatet for direkte arealbruk inkluderer oppstillingsplasser for turbinene, internvei, adkomstvei, mastefundament for kraftledninger, samt andre nødvendige infrastrukturelementer.

	Delområde A	**Delområde B**	**Totalt (A+B)**
Installert effekt (MW), totalt	192	228	420
Installert effekt (MW), per turbin	6	6	6
Årlig produksjon (GWh)	713	847	1560
Størrelse planområde (km^2)	11	17	28
Arealbruk direkte inngrep (daa)	382	414	796
Antall turbiner	32	38	70
Navhøyde (meter)	105	105	105
Totalhøyde (meter)	180	180	180
Kostnadsestimat (mill. nok)	2.630	3.133	5.763

Tabell 1 - Foreløpige estimater for installert effekt, produksjon, størrelse på planområdet, arealbruk, antall turbiner og høyde og kostnadsestimater

2.1 Begrunnelse av tiltaket og valg av lokalitet

Gjennom Parisavtalen, klimaavtale med EU og Norges lavutslippsstrategi for 2050 har Norge en forpliktelse til å redusere utslippene av klimagasser med minst 55 prosent i 2030 sammenlignet med nivået i 1990, og 90 til 95 prosent i 2050. Et viktig ledd i dette er utvikling av ny fornybar kraftproduksjon for å fase ut bruk av fossil energi.

8. august 2023 lanserte regjeringen planer for en satsning på kraft og industri i Finnmark, kalt “Kraft- og industriløft i Finnmark”. Som en del av NVEs helhetlige

prosess for behandling av søknader om kraftproduksjon i Finnmark meldes dette prosjektet inn som en del av denne prosessen (NVE, *Kraftløft i Finnmark)*.

Området som foreslås for et vindkraftverk ligger på Skjøtningberghalvøya helt Nord i Lebesby kommune. Beregninger utført i februar 2024 viser at vindressursene er gode, et av de aller viktigste kriteriene for et godt vindkraftprosjekt. Planområdene har en topografi som egner seg for vindkraft, forutsatt en god løsning for adkomstvei. Området ligger relativt nært nødvendig infrastruktur som kai for ilandføring av turbinkomponenter og vei, noe som reduserer naturinngrep. Det er foreslått oppgraderinger i nærliggende nettinfrastruktur i Kjøllefjord, noe som bidrar til at nettilknytning for et eventuelt vindkraftverk forenkles. Området har ingen bebyggelse som ligger innenfor soner for støy eller skyggekast.

Aneo har gjennomgått Regional vindkraftplan for Finnmark 2013 – 2025. Etter vår vurdering passer Skjøtningberg-prosjektet godt til kriteriene som er lagt til grunn for fylkesplanen. Skjøtningberg ligger innenfor et av de prioriterte områdene som fylkeskommunen har listet opp. Prosjektet er også tilpasset størrelseskriteriene som er foreslått i planen.

2.2 Planområde og omgivelsene

Planområdet er delt i to, hvorav delområde A ligger ytterst på Skjøtningberghalvøya og delområde B ligger lenger øst omkring Rubbeskarvannan. Begge delområdene ligger i hovedsak mellom 200 og 300 meter over havet, og begge er svært eksponert for vind.

Planområdet utgjør et areal på 28 km^2, hvorav planområde A har et areal på 11 km^2 og planområde B er areal på 17 km^2. Det er vurdert at atkomst kan etableres fra Landkomvegen, og det er flere aktuelle traséer.

Det foreløpige planområdet er større enn det arealet som vil bli direkte nedbygd av vindkraftverket. Erfaringsmessig vil omkring 3% av planområdet bli direkte nedbygd. Det totale planområdet inkluderer blant annet sikkerhetssoner knyttet til iskast, areal for å sikre gode utbyggingsløsninger og tilpasninger til miljø- og samfunnsinteresser som kommer fram i konsekvensutredningene. Et endelig planområde blir forslått i konsesjonssøknaden og områdereguleringen.

Tiltakshaver melder inn dette som et samlet prosjekt, og prosessen videre vil drøfte fordeler og ulemper med begge delområdene. Tiltakshaver mener i utgangspunktet at begge delområdene er godt egnet for vindkraft, men andre interesser som blant annet reindrift, friluftsliv, naturmangfold og landskap vil legge føringer på den endelige avgrensingen av planområdet og utformingen av prosjektet. Avgrensningen til det endelige planområdet i konsesjonssøknaden vil være basert på og tilpasset kunnskap fra konsekvensutredningen, innspill fra kommunen og andre berørte parter.

Planområdet er et fjellområde med lite vegetasjon og preget av et blokksteinsterreng. I henhold til arealkategorier i offentlig kartverk (N50) er alt areal snaumark. Området er i det vesentligste åpen fastmark. Delområde A har skrinn og flekkvis vegetasjon og mindre arealer har også innslag av frisk vegetasjon, mens delområde B i det vesentlige består av ikke-vegetasjonsdekt

mark. Det aller meste av arealet i planområdet er uten tekniske inngrep, og klassifisert som inngrepsfri natur i inngrepsfrisone 1 og 2.

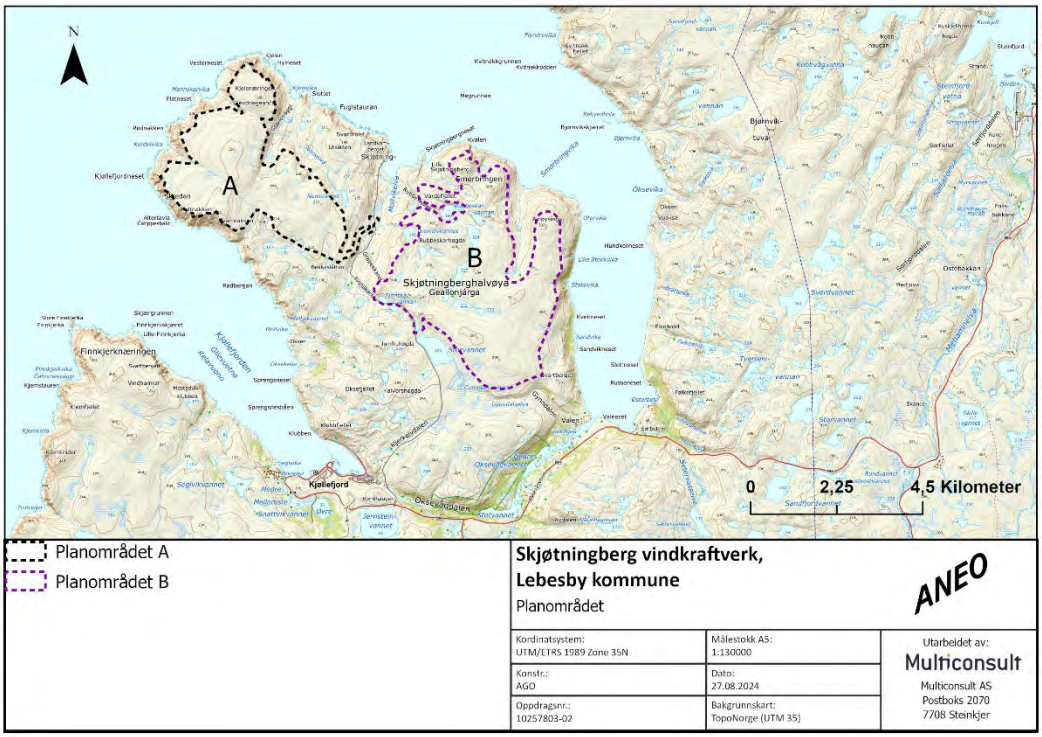
Figur 2: Bilde fra delområde A. Delområde A består av blokkmark, med større område skrinn, flekkvis vegetasjon og innslag av frisk vegetasjon. Foto Aneo.

Figur 3: Bilde fra delområde B. Delområde B domineres av blokkmark med kun mindre arealer med vegetasjon. Foto: Aneo.

Finnmarkseiendommen, FeFo, er grunneier i planområdet. Aneo har en særrettighet til å forhandle avtale til grunn med grunneier fremfor andre søkere.

Planområdet ligger innenfor grensene til Reinbeitedistrikt nr. 9 – *Čorgas/Oarje Deatnu* – Nordkinnhalvøy/Vestertana. I arealbrukskartet som ligger på NIBIO Kilden er arealene innenfor planområdet definert som vårbeite, sommerbeite og høstbeite. Tiltaket vil også berøre et oppsamlingsområde (delområde A), flyttleier og trekkleier.

Figur 4: Oversikt over planområdet.

2.2.1 Planstatus

Planområdet er i kommuneplanens arealplan disponert til LNFR *(Kommuneplanens arealdel 2019)*. Planområdet B berører en gjeldende reguleringsplan, regulert til Skjøtningberg hytteområde, fra 1977. Denne har status som reguleringsplan, og legger til rette for syv hytter, hvorav fire er bygd i dag.

2.3 Vindturbiner og produksjon

Det finnes ulike vindturbiner som er basert på ulike teknologier og design, og som dermed er optimalisert for forskjellige meteorologiske forhold. Vindturbiner produserer typisk strøm når vindhastigheten kommer over 2-4 m/s, og med full effekt ved 12-14 m/s, avhengig av turbintype. Ved økende vindhastighet produserer turbinen fortsatt på full effekt, samtidig som bladene dreies mer og mer ut av vinden. Ved 25-30 m/s stopper vanligvis turbinen, avhengig av turbintype. Mer moderne turbiner kan gradvis skalere ned produksjonen ved en vind over 25 m/s og fortsette å produsere strøm opp til 32 m/s. Det er viktig å velge en turbintype som er tilpasset vindforholdene på Skjøtningberg, basert på kriterier for bl.a. middelvind, ekstremvind og turbulens.

På Skjøtningberg viser beregninger utført i februar 2024 at det er svært gode vindressurser, med en middelvind på nesten 9.5 m/s i turbinpunktene innenfor planområdene. Dominerende vindretning er fra sør - sørvest. Det indikeres at vindressurser i området gir en brukstid på omtrent 3700 fullasttimer/år.

Beregningene er utført med en turbin med effektstørrelse på 6 MW, rotordiameter på 150 meter og navhøyde på 105 meter. Dette tilsvarer en

totalhøyde på 180 meter. Totalt innenfor begge delområdene er det laget et utlegg med 70 turbiner. Dette gir en total installert effekt på 420 MW og en totalproduksjon på cirka 1.560 GWh. Det tilsvarer strømforbruket til omtrent 97.500 husstander, basert på et forbruk på 16.000 kWh per husstand.

Det indikeres også at det er noe risiko i området for ising på turbinene, med større risiko i høyereliggende terreng.

Det er viktig å gjøre gode målinger og beregninger som mulig for å få til en god prosjektering. Det legges derfor til grunn at minimum en målemast skal plasseres ut i planområdet i for å bedre kjenne de meteorologiske forutsetningene.

2.3.1 Turbinfundamenter

Turbinfundamentene er planlagt utført som fjellforankringsfundamenter med forspente strekkstag i fjell, eller gravitasjonsfundamenter. Fjellforankring er å foretrekke, da denne løsningen krever vesentlig mindre bruk av betong i utførelsen. En slik løsning krever god fjellkvalitet, og det vil være behov for en grundig analyse før endelig løsning velges. Turbinfundamentene bygges i tilknytning til oppstillingsplassene.

2.4 Ilandføring og transport

Ilandføring av turbindeler og andre store komponenter som blant annet transformatorer krever et stort nok kaianlegg. Det vurderes at komponentene til vindturbinene og transformatorstasjonene mest sannsynlig tas i land i Kjøllefjord og transporteres videre via fylkesvei 894 og Landkombergveien til adkomstveien og planområdene. Det forventes å måtte oppgradere Landkombergveien helt fra avkjøring fra fylkesvei 894 ved Jernsteinvannet og til avkjøringen til planlagt adkomstvei for planområdet A, en strekning på ca. 10 km. Avkjøringen til planområde B ligger innenfor denne strekningen. Det forventes foreløpig ingen større utbedringstiltak på fylkesvei 894 for å transportere komponentene til planområdene. Det må imidlertid forventes noen midlertidige tiltak. Transporten må skje etter avtale med politi og veimyndighet, og på et tidspunkt som er til minst mulig hinder for annen trafikk.

Kaianlegget i Kjøllefjord antas å være hensiktsmessig for ilandføring av komponenter til vindturbinene og transformatorstasjonen. Det er mulig at det må gjøres utbedringer i forkant av ilandføring, men dette må utredes nærmere videre i prosessen.

I forbindelse med ilandføring og transport av større turbinkomponenter vil det kunne bli behov for mellomlagring av komponenter, før de transporteres helt frem til endelig turbinpunkt. Disse områdene kan være i tilknytning til kai, men også langs tilførselsvei eller i planområdet.

Dette vil bli endelig klarlagt i forbindelse med utførelse av en transportstudie, og dialog med turbinleverandør og kommune.

2.5 Infrastruktur

2.5.1 Adkomstvei

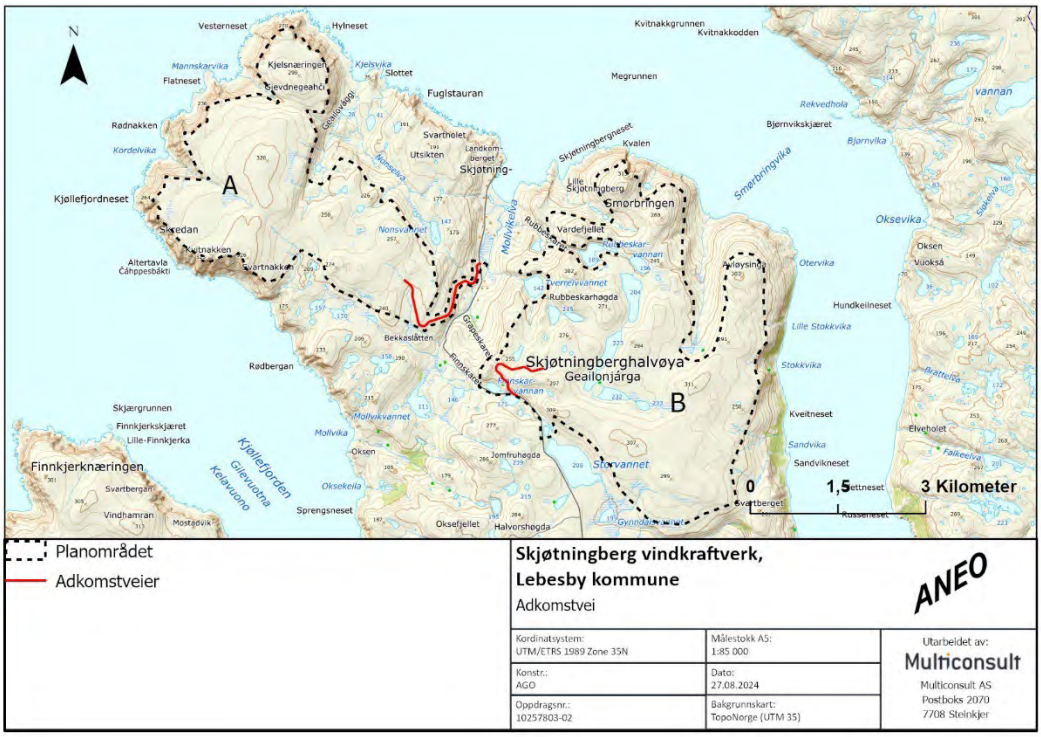
Turbinene er planlagt montert på områder som i dag stort sett består av blokkstein med lite vegetasjon. Siden planområdene er delt i to på hvert sitt fjellplatå med en dal imellom seg vil de ha hver sin adkomstvei. Adkomstveien til de to områdene planlegges å ha avkjøring fra Landkombergveien. Eventuelle bruer og kulverter på strekningen må kontrolleres for å se om de tåler belastningen fra transporten og eventuelt oppgraderes.

Foreløpig adkomstvei til område B vil ta av fra Landkombergveien like før Finnskarvannan. Herifra går adkomstveien nord vestover innover i planområdet, og deretter skrår mot nordøst inn til planlagt trafostasjon. Det er sett på litt ulike løsninger for adkomst til planområde B, men alle har utgangspunkt i start rundt Finnskarvannan. Planlagt løsning er vist i Figur 5.

Adkomstvei til området A vil ta av fra Landkombergveien ved Moltebærfjellet, på strekningen like før Stormyra. Det forventes et behov for å utvide vegen på motsatt side av adkomstveien for at det skal være mulig å komme inn på adkomstveien med turbinkomponentene. Denne utvidelsen kan revegeteres etter turbinmontasje for å redusere inngrepet i driftsfasen. Veien vil gå mot sør et lite stykke og deretter svinge mot sørvest mens den stiger oppover fjellet.

Adkomstveiene vil få en kjørebredde på 5 til 6 meter. I tillegg må det etableres veiskulder, grøfter og eventuelle fyllinger/skjæringer. Veiene skal i utgangspunktet ha grusdekke.

Det er utarbeidet en teknisk vurdering av foreløpige traséer for adkomstveiene der det er gjort et arbeid for å unngå bratte stigninger på veien og unngå store skjæringer. En endelig trasé for hvert område vil bli bestemt nærmere i neste fase, med fokus på blant annet tilpasning til terrenget for å minimere visuell påvirkning, mulige miljøverdier og reindriftens arealbruk som konsekvensutredningen kan avdekke. Massebalanse og masseberegninger er ikke utført i denne fasen, men det er et mål å oppnå mest mulig massebalanse i prosjektet for å minimere behovet for massetak og deponier.

Figur 5: Oversikt over Skjøtningberg planområde med tilhørende adkomstveier.

2.5.2 Interne veier

Internt i vindkraftverket må det fremføres vei til hver av turbinene. Topografien er avgjørende for veiplanleggingen og det er ønskelig å finne løsninger som unngår store fyllinger og skjæringer. Ved etablering av internveier i vindkraftverket vil disse så langt det er mulig følge terrenget slik at veien får en naturlig kurvatur og en best mulig tilpasning til terrenget.

2.5.3 Internt kabelnett og stasjonsløsning

Mellom hver turbin og inn til en transformatorstasjon legges det jordkabler, fortrinnsvis i grøft langs veiskulder til de interne veiene. Det er vanlig at spenningsnivå for disse kablene er 33 kV. Det blir etablert nødvendig koblingsstasjoner der flere turbinpunkt kobles sammen, før jordkablene føres videre til transformatorstasjonen. Internt kabelnett omfatter også fiberoptisk kabelnett for kommunikasjon og overvåkning til vindturbinene.

Ettersom planområdet er delt i to deler, skal det i tilknytning til vindkraftverket oppføres én transformatorstasjon med spenningsnivå 132/33 kV i hvert delområde. Endelig plassering av transformatorstasjonene er ikke bestemt, men det er naturlig at en transformatorstasjon plasseres i tilknytning til adkomstvei i delområdet. Mellom disse to transformatorstasjonene vil det gå en 132 kV kraftledning. I transformatorstasjonen i delområde B må det etableres et koblingsanlegg som kobler de to områdene sammen. Dette vil mest sannsynlig bli en del av transformatorstasjonen. Endelig plassering av transformatorstasjon og kraftledning vil skje etter en teknisk økonomisk analyse når endelig turbinplassering er avklart.

2.5.4 Servicebygg

Det er nødvendig med et servicebygg som utformes for driftspersonellet i vindkraftverket. Bygget vil inneholde kontorplasser, møtelokaler, verksted og lager. Bygget vil ha behov for vann- og avløpsanlegg iht. kommunale tillatelser. Plassering av servicebygget er ikke bestemt, men den kan plasseres sentralt mellom område A og B, ved en av trafostasjonene eller nære Kjøllefjord sentrum.

Transformatorstasjonen uten tilhørende servicebygg kan utvides til å inneholde noen servicefasiliteter for driftspersonellet, med vann- og avløpsanlegg, samt et mindre lager.

2.5.5 Kran – og oppstillingsplasser

Foran hver enkelt turbin må det etableres oppstillingsplasser inkludert hjelpeplasser i størrelsesorden 1.350 m^2, som er egnet for plassering av turbindeler samt oppstilling av kranbil/mobilkran for montasje. Endelig plassering og utforming av montasjeplassene blir gjort i samarbeid med vindturbinleverandør og landskapsarkitekt, og skal optimaliseres med sikte på å minimere inngrep.

Det skal også i felleskap med turbinleverandør undersøkes alternative metoder for installasjonen for å redusere størrelsen på oppstillingsplassene.

2.6 Nettilknytning

2.6.1 Sentralnett

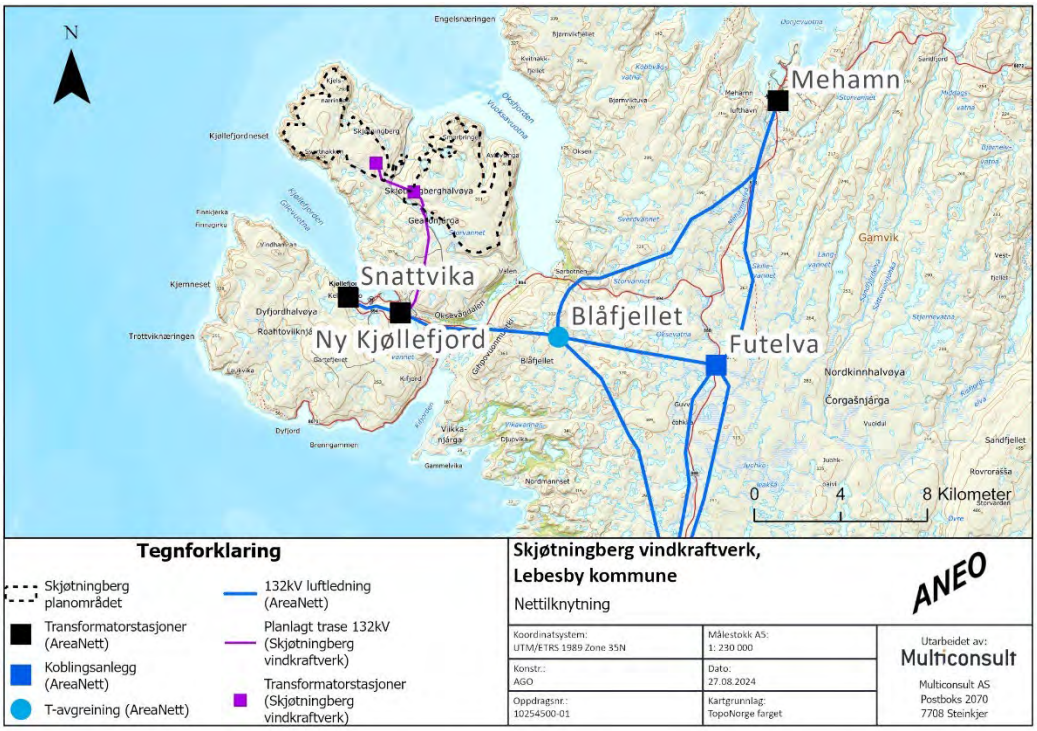
Med dagens transmisjonsnett melder Statnett at det ikke er ledig kapasitet til ny produksjon i Finnmark. Nye vindkraftprosjekter er derfor avhengig av at planlagte tiltak for økt kapasitet i transmisjonsnettet gjennomføres. Statnett har konsesjonssøkt ny 420 kV forbindelse Skaidi – Lebesby som vil gi en økt produksjonskapasitet i transmisjonsnettet på 500 MW i Adamselv/Lebesby. Statnett har også sendt konsesjonssøknad for 420 kV kraftledning Lebesby – Seidafjellet som står i kø for behandling hos NVE, samt at de planlegger en back-to-back løsning mot Finland. Gjennomføring av disse tiltakene vil gi en økt kapasitet fordelt mellom Adamselv/Lebesby og Varangerbotn/Seidafjellet på 760 MW. Planlagt ferdigstillelse av tiltakene er 2030 *(Informasjon - og diskusjonsunderlag for åpne kontordager om helhetlig prosess for behandling av nett – og kraftproduksjon i Finnmark).*

2.6.2 Regionalnett

Eksisterende 66 kV fra Adamselv ut til Kjøllefjord og Mehamn har ikke tilstrekkelig kapasitet til å tilknytte ny produksjon. Det vil derfor være behov for å bygge ut nettkapasiteten sørover mot transmisjonsnettpunktet i Adamselv/Lebesby. LeGa Nett, nå Area Nett, sendte i mai 2023 inn forhåndsmelding til NVE om ny 132 kV kraftledning mellom Adamselv-Kjøllefjord-Mehamn. Bakgrunnen for tiltaket er at dagens 66 kV forbindelse er i ferd med å nå teknisk levealder, og for å sikre forsyningssikkerheten til eksisterende kunder i Kjøllefjord og Mehamn må forbindelsen fornyes.

Area Nett vurderer å bygge én eller to 132 kV kraftedninger til Nordkinnhalvøya. Det er vurdert to alternativer, enten en trinnvis utbygging av to 132 kV enkeltkurslinjer eller utbygging av en 132 kV dobbeltkurs linje. Ved bygging av ny 132 kV kraftledning til Kjøllefjord har Area Nett meldt behov for etablering av en ny transformatorstasjon i Kjøllefjord *(LeGa Nett AS – Melding om bygging av 132 kV Adamselv-Kjøllefjord-Mehamn)*, og har beskrevet to ulike alternativer for plassering.

Det vises til melding om bygging av 132 kV Adamselv-Kjøllefjord-Mehamn for detaljer rundt planer for utbygging av regionalnett mellom Kjøllefjord/Mehamn og Adamselv *(LeGa Nett AS – Melding om bygging av 132 kV Adamselv-Kjøllefjord-Mehamn)*.

Figur 6: Oversikt over Area nett sine planer på Nordkinnhalvøya, knyttet til Skjøtningberg vindkraftverk sin planlagte nettrase. Kilde: Area Netts melding Adamselv-Kjøllefjord.

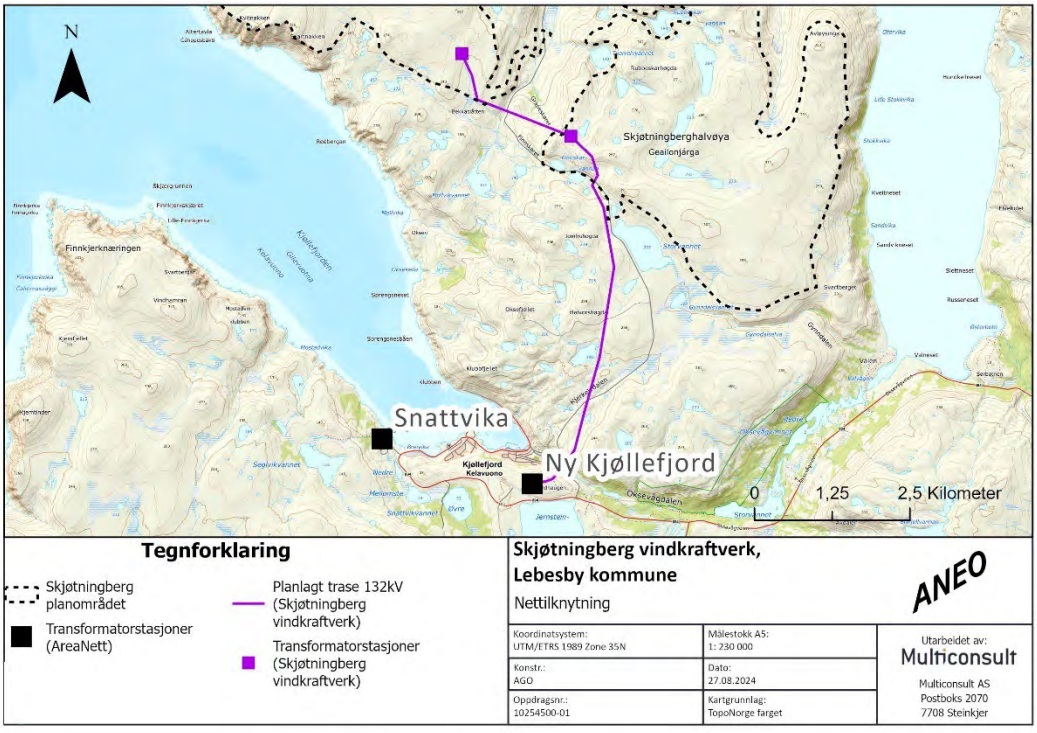
2.6.3 Beskrivelse av tiltaket

Skjøtningberg vindkraftverk meldes med en installert effekt på 420 MW. Det vil være behov for to transformatorstasjoner, en i hvert delområde. Fra transformatorstasjon i delområde A til trafo i delområde B vil det være behov for en 132 kV kraftledning. Fra transformatorstasjonen i delområde B og ned til den nye transformatorstasjonen som er planlagt i Kjøllefjord er det behov for en 132 kV forbindelse. Avhengig av plassering av ny transformatorstasjon i Kjøllefjord vil den totale lengden kraftledningene være mellom 8 og 12 km. For å ha kapasitet til å mate inn 420 MW produksjon vil det være behov for enten to enkeltkurs 132 kV kraftledninger eller en dobbeltkurs 132 kV kraftledning.

2.6.4 Trasé

Kraftledningen mellom delområde A og delområde B er planlagt å gå over Mollvikelva og Landkombergveien og til trafostasjonen i delområde B. Kraftledningen mellom delområdene vil være omtrent 2,4 km lang. Se Figur 7.

Det er planlagt at fra transformatorstasjonen i delområde B og ned til Area Nett sin nye transformatorstasjon i Kjøllefjord skal kraftledningen så langt det lar seg gjøre følge eksisterende 22 kV trasé. Fra trafoen i delområde B vil kraftledningen krysse Landkombergveien øst for Finnskarvannan. Og deretter møte eksisterende 22 kV trasé og følge den parallelt inn til Kjøllefjord. Der vil den enten kobles på nye Kjøllefjord trafo ved Rundhaugen eller i Snattvika. Kraftledningen vil være omtrent 6-8 km, avhengig av plassering av nye Kjøllefjord transformatorstasjon. Det tas utgangspunkt i at transformatorstasjonen trolig vil bli plassert ved Rundhaugen og kraftledningen vil da bli omtrent 6,3 km. Det kan vurderes å legge siste strekningen inn til trafoen i kabel, alt etter hvor endelig plassering av trafoen kommer og hvor mange kraftledninger som skal kobles på denne stasjonen. Se Figur 7.

Figur 7: Oversikt over plassering av transformatorstasjoner i Skjøtningberg planområdet med tilhørende trasé for nettilknytning som kobler seg opp på Area Netts planlagte transformatorstasjon i Kjøllefjord.

2.6.5 Andre vurderte traséer og løsning

Det ble vurdert en alternativ trasé fra planområdet B ned til trafostasjon i Kjøllefjord. Den ble planlagt øst for Storvannet og følger Landkombergveien til den eksisterende 22kV. Denne ble droppet da plassering av adkomstvei og transformatorstasjon for delområde B ble endret, og for å minske inngrep i myrområder.

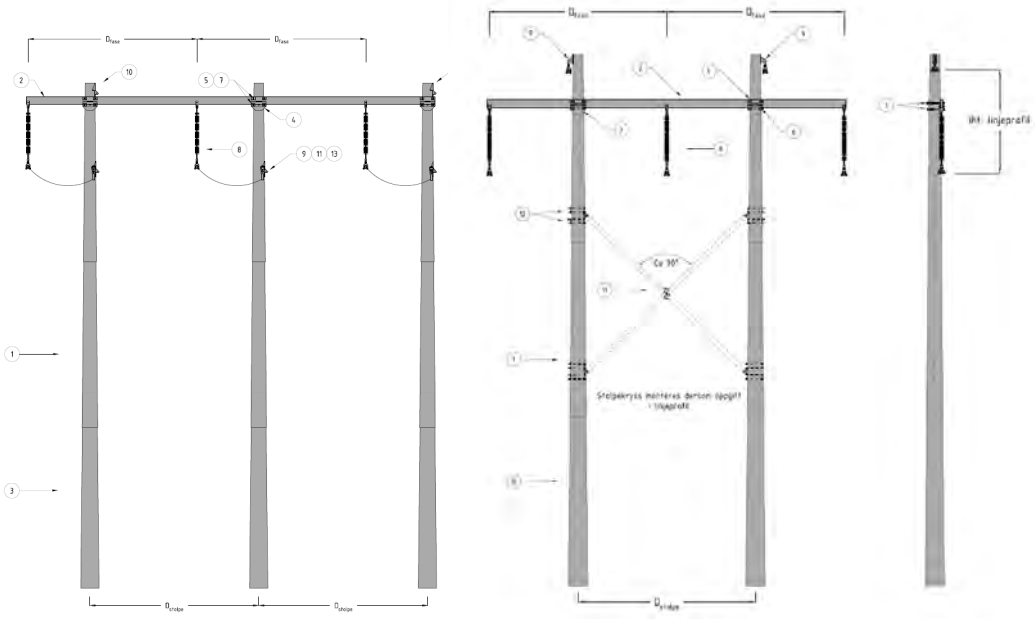
En alternativ løsning er å legge kabel fra transformatorstasjon i område B til transformatorstasjon ved Kjøllefjord. Det vurderes at kabeltrasé kan følge ny adkomstvei og videre i veiskulder på eksisterende Landkombergveien.

I tråd med Stortingsmelding 14 skal luftledning være hovedalternativet for spenningen over 22 kV til og med 132 kV. Unntak kan gjøres der jord- eller sjøkabel er teknisk nødvendig, gir miljøfordeler, bedre totalløsning, eller frigjør arealer til andre formål (Norges Regjering, 2011). På bakgrunn av dette er det valgt å ikke bruke jordkabel.

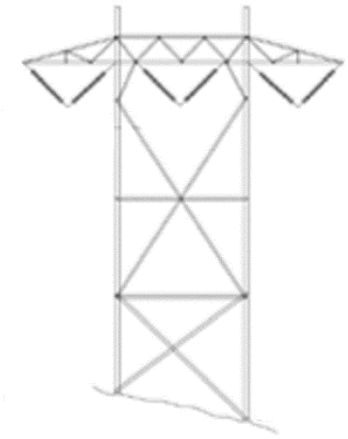
2.6.6 Tekniske spesifikasjoner for meldte overføringsanlegg

Avhengig av endelig installert effekt i vindkraftverket er det vurdert ulike byggemetoder for 132 kV luftledning, som enkeltkurset eller dobbeltkurset master i enten kompositt eller stål. Valg av endelig mastetype må gjøres på bakgrunn av laster fra ledningene og klimalaster, og om det må bygges med enkelt eller dobbeltkurs.

Det er vurdert å planlegge med to ulike løsninger på de to strekningene. På strekningen mellom planområdene A og B er overføringskapasiteten på rundt 200 MW. Her foreslås det å bruke enkeltkursluftledning på portalmast bygget med kompositmaster. På strekningen mellom delområde B og trafo i Kjøllefjord er det behov for en overføringskapasitet på 420 MW. Her foreslås det å bruke en duplex ledning på portalmast med stålmaster og planoppheng, eller to ledningskurser på siden av hverandre i kompositt bygget som portalmaster, se figur nedenfor.

Figur 8: Kompositmaster H3 med bardunering og H portalmast med heng isolatorer.

Figur 9: Illustrasjon av stålmast med planoppheng

Utregningen av arealbeslag er basert på standardestimat da det er noe usikkert hvor mange master og hvor stort direkte arealbeslag hvert mastefundament vil kreve. De nøyaktige tallene kan først fastsettes når plasseringen av mastene er endelig bestemt og grunnforholdene analysert. Det er beregnet arealbruk for de to ulike strekningene og ulike mastetypene, og utregnet total arealbruk, som er oppsummert i tabellen nedenfor.

Estimatet av arealbruk for kraftledningen mellom delområde A og delområde B er basert på åtte kompositttmaster, 2,4 km linjelengde og ryddebelte på 30 meter.

Arealbruk for de to linjealternativene for strekningen mellom delområde B og transformatorstasjonen i Kjøllefjord er basert på henholdsvis;

i. 31 duplex stålmaster, 6,3 km linjelengde og 30 meter ryddebelte

ii. 21x2 dobbeltkurs kompositttmast, 6,3 km linjelengde, 50 meter ryddebelte

	Båndlagt areal (daa)	**Direkte arealbruk (daa)**
Strekning mellom delområde A og B	72	0,3
Strekning mellom delområde B og Kjøllefjord trafo med duplex stålmaster	189	1,5
Strekning mellom delområde B og Kjøllefjord trafo – dobbeltkurs kompositttmaster	315	1,7
Total arealbruk for alternativ i (duplex stålmast)	**261**	**1,8**
Total arealbruk for alternativ ii (dobbeltkurs kompositttmast)	**387**	**2,0**

2.7 Fleksibilitetsløsninger

Med mye ny uregulert produksjon inn i kraftsystemet kan det oppstå systemutfordringer for sentral- og regionalnettoperatørene og behovet for balansetjenester vil derfor øke. Slike balansetjenester kan være i form av fleksibelt forbruk, fleksibel produksjon eller tekniske løsninger for å tilby systemtjenester.

En teknisk løsning for systemtjenester kan være et batterisystem, og en løsning for mellomlagring av større mengder kraft kan for eksempel være pumpekraft. Slike tiltak blir ekstra effektive om de samlokaliseres med et produksjonsanlegg, siden balanseringen gjøres lokalt og både sentral- og regionalnett vil oppleve en mer stabil kraftflyt.

Aneo har erfaringer og kompetanse fra flere slike løsninger, og vil ta med denne erfaringen i vurderingen av relevante løsninger for Skjøtningberg Vindkraftverk. Dette er et arbeid som må gjøres sammen med sentral- og regionalnettseierne slik at behovet kan defineres ut fra utviklingen i respektive nett.

2.7.1 Energiforvaltning

Med mye uregulerbar produksjon inn i kraftsystemet kan det oppstå systemutfordringer for Statnett og behovet for balansetjenester vil øke. Aneo tilbyr ulike løsninger for energiforvaltning. Gjennom forvaltning av eksisterende anlegg har selskapet opparbeidet stor kompetanse på reservemarkeder for å balansere kraftnettet til enhver tid. Aneo deltar aktivt i disse markedene daglig og er med å utvikle og utfordre dagens system for å tilpasse oss et mer fornybart energisystem. Aneo var blant annet den første aktøren som har utnyttet vindkraft for oppregulering i Norge (Lingjærde, 2023).

2.7.2 Batterilager

Et batterianlegg i et vindkraftverk åpner opp muligheten for deltakelse i frekvensreservemarkeder, spesielt innen raske markeder som FCR (Frequency Containment Reserve) og FFR (Fast Frequency Reserve). Dette oppnås enten ved at batterianlegget selv tilbyr disse systemtjenestene, eller gjennom en hybridstyring sammen med vindkraftverket. Denne systemtjenesten innebærer å justere produksjonen opp og ned i takt med nettfrekvensen, som igjen samsvarer med etterspørselen i kraftnettet. Ved å kombinere batteriets evne til rask regulering opp med vindkraftverkets evne til rask regulering ned, oppnår man en høyere utnyttelse av både batterianlegget og vindkraftverk. Aneo jobber nå med investering av batterianlegg i flere anlegg og har et Enovastøttet prosjekt i kombinasjon med vannkraft (Søiland , 2024), hvor formålet er å oppnå hybriddrift.

Videre vil det alltid være en produksjonsubalanse mellom innmeldt produksjon og faktisk produksjon på grunn av uforutsigbar vindhastighet. Batterianlegget kan bidra til å redusere denne ubalansen, slik at vindkraftverket kan nærme seg den planlagte produksjonsmengden.

I tillegg kan batterianlegget fungere som en reservekilde for strøm for vindkraftverket i tilfelle nettutfall.

For Skjøtningberg vindkraftverk vil det bli vurdert å installere et batterianlegg sammen med en trafostasjon i planområdet. Batterianlegget vil da inkluderes i design av trafostasjonen for å kunne oppnå forsyning av nødstrøm til turbinene.

2.8 Driftsfase

Aneo (TrønderEnergi) har siden de første kommersielle vindturbinene ble montert i Norge på Frøya i 1991 opparbeidet lang erfaring med drift av vindturbiner og tilhørende infrastruktur. Selskapets første storskala vindkraftverk (Valsneset og Bessaker) ble satt i drift i 2006, og i dag har Aneo eierskap i 11 vindkraftverk i Norge og Sverige, og driftsansvar for mer enn 200 vindturbiner. Selskapet har utviklet system for overvåkning, feilanalysesystem, samt system for anleggsforvaltning, teknisk forvaltning og drift og vedlikehold. Operatørselskapet til Aneo har rundt 35 ansatte, med lokalt ansatte teknikere på alle lokasjoner hvor selskapet drifter vindkraftanlegg.

Erfaringsmessig vil et vindkraftverk på størrelsen for Skjøtningberg vindkraftanlegg medføre behov for omtrent 7 til 10 årsverk i driftsfasen. I tillegg har Aneo betydelig ingeniørkompetanse som støtte for driftspersonellet, samt oppfølging av drift, beredskapssystemer og myndighetskontakt.

Aneo legger stor vekt på rekruttering i vertskommunene, da lokal tilhørighet og eierskap er en tydelig suksessfaktor. Erfaringen viser også stor utnyttelse/ samarbeid med lokalt næringsliv, og det finnes flere eksempler på lokale bedrifter som har tilpasset seg og bygd spesialkompetanse for å kunne levere inn mot vindbransjen. Gjennom god dialog med lokale næringsforeninger og kommune jobber Aneo for å kunne legge til rette for dette.

2.9 Tilbakeføring av planområdet etter endt konsesjonsperiode

Med forventet levetid til dagens vindturbiner legges det til grunn en konsesjonsperiode for vindkraftverket på 30 år. Etter endt konsesjonsperiode kan det, etter fornyet dialog med kommune og andre interessenter, være aktuelt å søke om ny konsesjonsperiode. Dette vil i tilfelle utløse en ny konsesjonsprosess. I tilfelle man ikke velger å søke om, eller ikke blir tildelt, ny konsesjonsperiode er Aneo ansvarlig for tilbakeføring av planområdet. Dette vil utføres i dialog med kommuner, grunneiere og andre rettighetshavere samt i henhold til krav, vilkår og veiledere fra myndighetene.

3. Lovgrunnlag, nødvendige tillatelser fra offentlige myndigheter

Under er det gitt en kort beskrivelse av de mest relevante lover og forskrifter. Behovet for tillatelser og avklaringer ift. de forskjellige lovene og forskriftene vil bli nærmere beskrevet i konsesjonssøknaden.

3.1 Energiloven og plan- og bygningsloven

Tiltakene (vindkraftverket og nettilknytningen) er konsesjonspliktige etter energiloven § 3-1. Et vindkraftverk vil også kreve en planavklaring, primært i form av en områderegulering, før det kan gis konsesjon etter energiloven til utbygging av vindkraft. Både prosessen etter energiloven og etter plan- og bygningsloven krever konsekvensutredning i medhold av forskrift om konsekvensutredninger. Prosessen med forutgående melding/planprogram skal legge til rette for innspill som skal være styrende for arbeidet, og klargjøre behovet for utredninger i den kommende konsekvensutredningen.

Dette dokumentet er et kombinert planprogram og melding som inkluderer et forslag til utredningsprogram som skal høres og fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat NVE som ansvarlig myndighet for konsesjonssaken etter energiloven og Lebesby kommune som er ansvarlig myndighet for områdereguleringen etter plan- og bygningsloven.

Nettilknytningen omfattes ikke av kravet om områderegulering og behandles kun etter energiloven.

3.2 Sameloven

Sameloven inneholder en plikt for staten, fylkeskommuner og kommuner til å konsultere Sametinget og andre samiske interesser i saker som angår dem. Konsesjonsprosessen iht. energiloven er en prosess som innebærer omfattende konsultasjon med berørte reinbeitedistrikt. Kravet til konsultasjonsplikt vil med andre ord oppfylles gjennom denne prosessen.

3.3 Finnmarksloven

Finnmarksloven ble gjeldende fra mai 2005. Lovens hensikt er å legge til rette for en balansert og økologisk bærekraftig forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke til beste for innbyggerne, med spesiell vekt på å støtte samisk kultur, reindrift, bruk at utmark, næringsvirksomhet og samfunnsliv. Konsekvensutredningen for Skjøtningberg vindkraftverk må derfor dekke alle aspekter som er relevante for å vurdere endringer i bruk av utmark i henhold til finnmarksloven § 4, samt Sametingets retningslinjer for å vurdere samiske hensyn ved endret bruk av utmark i Finnmark, i henhold til §§ 1 og 2 i loven.

3.4 Kulturminneloven

Før utbyggingen av Skjøtningberg vindkraftverk kan starte, må undersøkelsesplikten i kulturminneloven oppfylles. Dette forventes å medføre

supplerende undersøkelser i planområdet. Disse undersøkelsene vil bli utført av Finnmark fylkeskommune og Sametinget. Hvis det blir påvist automatisk fredede kulturminner i områdene der vindturbiner, transformatorstasjon, kraftledninger/jordkabel eller adkomst-/internveier er planlagt plassert, vil det så langt som mulig bli gjort nødvendige justeringer i planene, eller det vil bli søkt om frigivelse av kulturminnet.

3.5 Naturmangfoldloven

Tiltaket berører ingen områder som er vernet med hjemmel i naturmangfoldloven. Tiltaket må vurderes ift. de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.

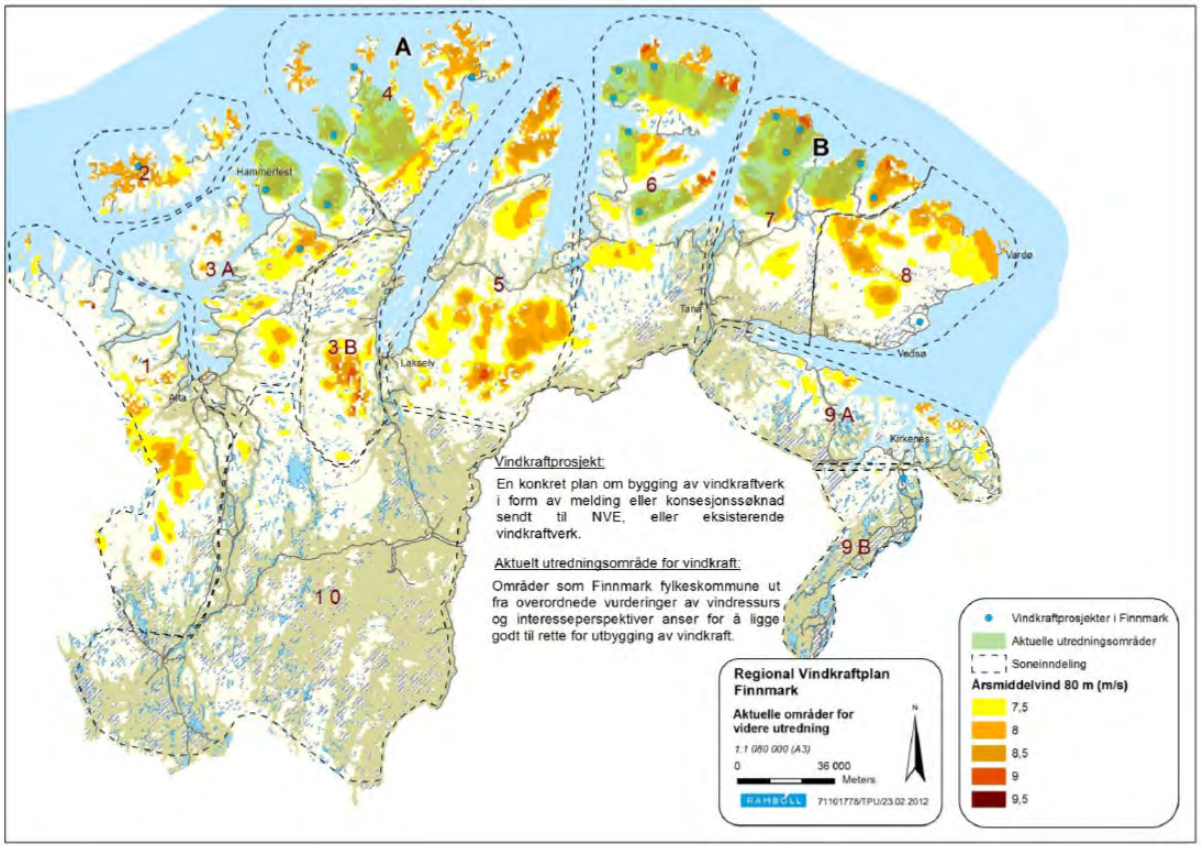
3.6 Annet lovverk

Avhengig av tiltaket vil andre lover og forskrifter også kunne være relevante, deriblant forurensningsloven, mineralloven, havne- og farvannsloven, veglova, lakse- og innlandsfiskeloven, vannressursloven, drikkevannsforskriften, forskrift om merking av luftfartshinder, etc. Dette vil bli nærmere avklart i utredningsfasen.

4. Forventede virkninger av tiltaket

4.1 Andre planer, annet lovverk og retningslinjer

Finnmark fylkeskommune vedtok i 2013 «Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025». Hovedmålet med planen er at utnyttelse av vindressursene i Finnmark skal bidra til næringsutvikling og forsyningssikkerhet gjennom løsninger tilpasset andre næringsinteresser og miljøhensyn. Formålet med planen var i første rekke å få et regionalt styringsverktøy for behandling av enkeltsaker. Den regionale planen omfatter ikke indre deler av fylket og andre områder med en årsmiddelvind under 7,5 m/s målt i en høyde på 80 moh. Fylket ble ellers delt i ti delområder, og innenfor fire av disse ble det avgrenset totalt 8 «aktuelle utredningsområder». Finnmark fylkeskommune har bl.a. i sin uttalelse til nasjonal ramme for vindkraft i 2019 uttalt at det bør være en regional styring av områder som er egnet for vindkraftutbygging. Fylkeskommunen peker også på at den regionale vindkraftplanen skal være bestemmende for valg av de mest egnede områdene.

Figur 10: Vindkraftressurser, delområder og aktuelle områder for videre utredning i Finnmark (Regional vindkraftplan for Finnmark (2013-2025)

Skjøtningberg vindkraftverk inngår i delområde 6 i planen. Delområde 6 beskrives som et område godt egnet for vindkraftproduksjon, men at de nordlige delene utgjør et visst konfliktpotensial mot biologisk mangfold og reindrift. Se Figur 10.

Gjennom Lebesby kommunes arealdel til kommuneplanen, KP 2019-2035, er planområdene, jf. Figur 11 i hovedsak avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift (LNFR) for tiltak basert på gårdens ressursgrunnlag. Planområde B berører en gjeldende reguleringsplan (tidligere disposisjonsplan) regulert til Skjøtningberg hytteområde. Reguleringsplanen er vedtatt i 1976 og strekker seg fra veien og inn i planområde B. Det er imidlertid kun etablert 4 hytter innenfor regulert område, alle langs veien, mens det er avsatt tre hyttetomter som ligger innenfor planområde B.

Området inne ved Skjøtningberg har også en egen reguleringsplan regulert til arealformålet LNF sone-B (landbruks-, natur- og friluftsområder hvor spredt boligbebyggelse er tillatt med vilkår), dette berøres ikke av planområdene. Det er ingen områder vernet etter naturvernloven (før 2009) eller naturmangfoldloven (etter 2009) innenfor planområdene.

Et vindkraftverk i dette området vil ikke være i tråd med gjeldende planformål. Tiltaket må bringes i tråd med plan for å kunne realiseres. Planavklaringen skal skje som områderegulering, jf. pbl. § 12-1 tredje ledd.

Figur 11: Utsnitt fra Lebesby kommunes KPA (kommuneplanens arealdel). Grønne områder er LNFR-områder. Områder med skravur er gjeldende reguleringsplaner, og en faresone høyspenningsanlegg går fra Kjøllefjord og nordover til Skjøtningberg. Kilde: Lebesby kommunekart- Arealplaner.

4.2 Flom, skred og overvann

Det er iht. NVEs karttjenester ikke utarbeidet faresoner for flom eller skred for planområdene (*NVE faresoner).* Det er aktsomhetssoner for flom, snøskred, steinsprang og jordskred og flomskred innenfor planområdene, noe som kan påvirke plassering av internveier og turbinpunkter. Aktsomhetsområdene er i stor grad knyttet til elver og vann innenfor planområdene, som er områder hvor turbinplassering er lite sannsynlig. Flom- og snøskred aktsomhetssoner skal utredes i konsekvensutredningen og anleggsdeler plasseres eller utformes slik i detaljprosjekteringen at flom- og skredfaren er hensyntatt.

Aktsomhetsområdene for steinsprang og jord- og flomskred er mindre arealer innenfor planområdene. Det legges til grunn at disse i utgangspunktet kan unngås. Dersom det blir aktuelt å berøre aktuelle områder, utredes dette i en nærmere detaljplanlegging.

4.3 Naturmangfold

Naturmangfold er et omfattende utredningstema som inkluderer flere undertema. Utredning av disse undertemaene vil inngå i en samlet konsekvensvurdering for naturmangfold. Den regionale vindkraftplanen for Finnmark 2013-2025 peker på at kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold i store deler av Finnmark er svært mangelfullt, og uten nærmere feltundersøkelser må føre-var-prinsippet legges til grunn.

Planområdene for Skjøtningberg vindkraftverk ligger på det nærmeste 2 km fra Kjøllefjord sentrum og i tilknytning til vei.. Det vurderes som sannsynlig at området kan inneholde flere ulike rødlista naturtyper og rødlista/forvaltningsprioriterte arter av planter og dyr, som ikke framgår av det eksisterende kunnskapsgrunnlaget. For alle aspekter knyttet til naturmangfold framstår kunnskapsgrunnlaget som gjennomgående usikkert for hele planområdet. Det legges derfor opp til nærmere feltundersøkelser for å sikre et godt og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

4.3.1 Verneområder

Tiltaket kommer ikke i berøring med verdensarvområder eller områder som er verna eller foreslått for vern etter naturmangfoldloven. Nærmeste naturreservat er Oksevågdalen naturreservat som ligger i Oksevågsdalen ved Storvannet, ca. 1,5 km fra planområdet. Verneformålet er å «bevare et meget rikt og frodig løvskogsområde med sørlige og varmekrevende arter, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, i det nordligste av Norge».

Ifølge Norconsult/Berg (2017) kan et vindkraftverk ha en signifikant visuell påvirkning på avstander opptil 15 – 20 km. Selv om Oksvågdalen naturreservat ligger relativt nært tiltaket vurderes at opplevelsen av Oksvågdalen naturreservat ikke vil bli påvirka av tiltaket på grunn av store forskjeller i topografien som med sannsynlighet gjør at reservatet er skjermet for utsyn til tiltaket.

Traséen for nettilknytning kommer ikke i berøring med områder som er vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldsloven.

4.3.2 Naturtyper

Området er ikke kartlagt etter Miljødirektoratets instruks (M-2209), jamfør også www.naturbase.no. Det ligger imidlertid to naturtyper kartlagt etter DN-håndbok 13 nede i Skjøtningberg, ved utløpet av Mollvikelva ca. 1 km fra planområdene. Den minste naturtypen heter «Landkomberget sør» og er et kalkrikt område i fjellet, naturtypen er satt til «noe verdi». «Skjøtningberg» er naturtypen sanddyne og er satt til «middels verdi». Ingen av de to naturtypene forventes å bli berørt av tiltaket. Arealrepresentativ naturovervåkning (ANO) har en prøveflate innenfor planområdet B og beskriver området innenfor prøveflaten som kalkfattig og intermediær blokkmark. Ettersom områdene ligger over den klimatiske tregrensen, kan en også forvente å finne naturtypene rabbe (NT – nær truet), snøleie (VU - sårbar) og blokkmark (NT) (jamfør norsk rødliste for naturtyper, Artsdatabanken 2018), samt andre rødlistarødlista naturtyper som forekommer over tregrensa i Finnmark (Artskart).

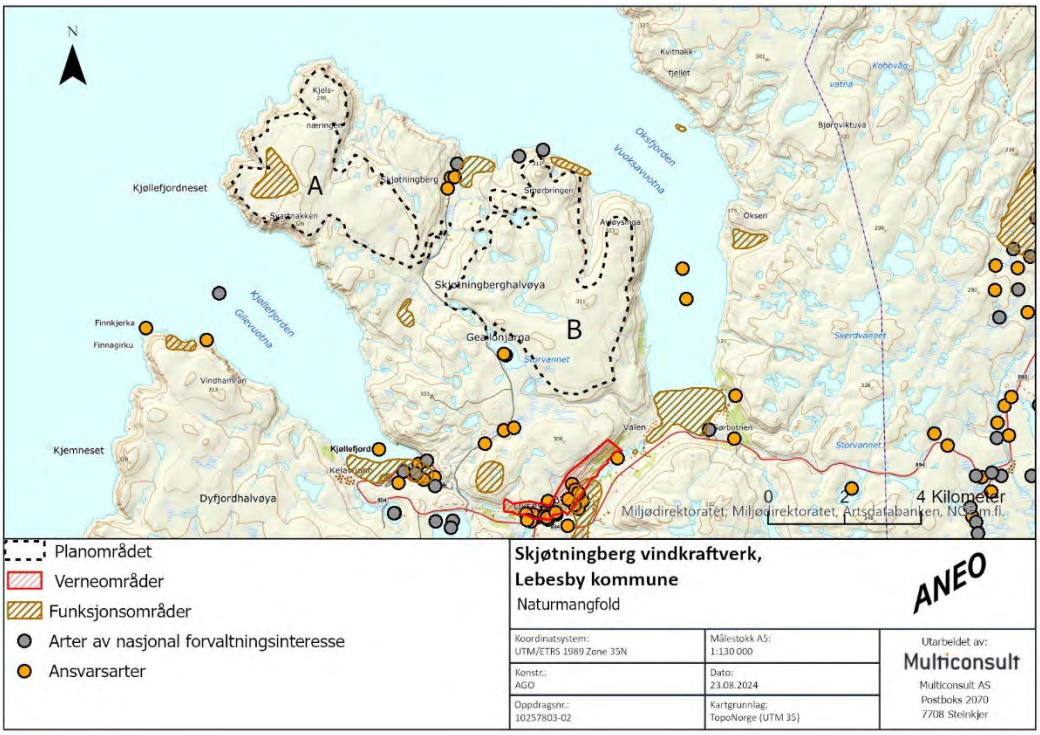
Et vindkraftverk i området vil påvirke temaet naturtyper i form av tap av areal, fragmentering og indirekte virkninger som for eksempel økt tilgjengelighet av området, som igjen kan føre til økt slitasje. Nettilknytningen vil beslaglegge areal ved mastepunktene. Tilpasninger og avbøtende tiltak vil søke å redusere den samlete virkningen. Myrpartier vil bli forsøkt unngått så mye som mulig.

Traséen for nettilknytning berører ingen registrerte naturtyper.

En tilpasset kartlegging av områder sannsynlige for naturtyper i henhold til Miljødirektoratets instruks (M-2209), skal utføres i forbindelse med konsekvensutredningen.

4.3.3 Arter og økologiske funksjonsområder

Dette er et samletema som NVE (2022) anbefaler å dele opp i vegetasjon/plantearter, fugl, annet dyreliv og fremmede arter.

Figur 12: Viser registrerte ansvarsarter og arter av nasjonal forvaltingsinteresse i området rundt vindkraftverket. Kartet viser også funksjonsområder og naturvernområder. Kilde: Kartdatabase Miljødirektoratet.

Vegetasjon

Innenfor planområdene er det registrert seks rødlista karplanter, reinfrytle (NT og ansvarsart), bekkesildre (NT og ansvarsart), reinrose (NT), kildegras (NT), rødsildre (NT) og østersurt (NT og ansvarsart). Alle registreringene er fra 18/1900-tallet, registreringer fra denne tiden har ofte en unøyaktig posisjon da de ikke hadde et koordinatsystem. Det er sannsynlig å finne reinfrytle, bekkesildre, rødsildre, reinrose og kildegras innenfor planområdene. Østersurt er nok heller usannsynlig innfor planområdene, men kan være knyttet til fjæresonene ved sjøen nede i Skjøtningberg. Planområdene består i all hovedsak av blokkmark, men det vil være nødvendig å kartlegge vegetasjonsrike arealer innenfor planområdene etter håndbok M-1941.

Fugl

Planområdene er ikke tidligere kartlagt for fugl. De fleste observasjonene knyttet til fugl er langs kysten og ved vassdrag. Det er to rødlista arter som er observert innenfor planområdene, gråmåke (VU) og heilo (NT og ansvarsart). Det antas at det er flere rødlista fuglearter i området, men at disse i all hovedsak er knyttet til områder med vegetasjon og ved vassdrag. I kartlaget «sensitivartsdata maskering» er området berørt av jaktfalk (VU og ansvarsart) og havørn (ansvarsart). Innenfor planområdet A er det et funksjonsområde som fungerer som rasteplass for andefugl. Funksjonsområdet ble registrert 1.1.1985. Det er ikke registrert noen rødliste eller prioriterte arter i forbindelse med området, se Figur 12.

Planområdet B grenser til et funksjonsområde/reproduksjonsområde for toppskarv (ansvarsart), innenfor funksjonsområdet er det også noen registreringer av krykkje (EN). Område dekker i all hovedsak fjellskrenten ned mot fjorden og vil ikke bli berørt av vindturbinene direkte. I konsesjonen til Kjøllefjord vindkraftverk nevnes snøugle (CR – kritisk truet og ansvarsart). Snøugla hekker bare i Norge i smågnagerår og er derfor vanskelig å kartlegge. Skjøtningberg vindkraftverk ligger slikt til at det er tenkelig at snøugle kan hekke i området.

Nettilknytningen berører ingen funksjonsområder for fugl. En ekstra kraftlinje i område vil dog øke kollisjonsfaren for fugl.

Tap eller fortrengning av leveområder, barrierevirkninger og kollisjoner er de viktigste påvirkningene et vindkraftverk kan ha på temaet fugl, jf. NVEs nettside om fugl. En kartlegging av fugl, skal forekomme i forbindelse med en konsekvensutredning.

Flaggermus

Artsgruppa flaggermus er ikke relevant å utrede nærmere, da den nordligste, faste forekomsten av flaggermus er i Troms.

Annet dyreliv

Det er ingen registreringer av pattedyr i planområdene, men tilstedeværelse av tårnfalk (LC - intakt) tyder på at det er en viss smågnagerpopulasjon i området. Annet dyreliv vil bli beskrevet i en omtale, basert på allerede eksisterende data og supplert med ny kunnskap om området tilegnet gjennom andre kartlegginger av området, for eksempel vegetasjon.

Fremmede arter

Potensialet for spredning av fremmede arter er lavt pga. det nær arktiske klimaet.

Inntransport av maskiner og materiell samt dannelse av finstoff kan legge til rette for spredning av fremmede arter inn i planområdene. For å ta hensyn til eventuelle klimaendringer i temperatur og unngå spredning, skal arealer nærinnkjørselen til adkomstveien samt ev. arealer for lagring utenom planområdene kartlegges for fremmede arter i konsekvensutredningen.

Den planlagte traséen for nettilknytning ligger i et lavere terreng enn planområdene og går gjennom områder med vegetasjon og gunstigere vekstforhold. Siste del av traseen ned mot Kjøllefjord går inn i et område hvor det er registrert forekomster av lundnøkleblom, som er klassifisert som svært høy risiko på fremmedartlista og Furubarskålrust som er en rustsopp satt til potensielt høy risiko. Traseen skal kartlegges for fremmede arter, med særlig vekt på vegetasjonsrike områder og steder med sannsynlighet for overnevnte fremmede arter. Behovet for tiltak for å begrense spredning av fremmede arter skal utredes ved eventuelle funn.

4.3.4 Landskapsøkologiske sammenhenger

Landskapsøkologiske sammenhenger er viktige områder for mange arter eller artsgrupper, eller et mangfold av økosystemer, og spredningskorridorene mellom disse. Områdene er viktige for artenes langsiktige overlevelse. Landskapsøkologiske arealer kan avgrenses der naturtypekartleggingen på grunn av skala ikke i tilstrekkelig grad fanger opp slike funksjoner i landskapet. Slike områder kan da bedre fange opp effektene av fragmentering.

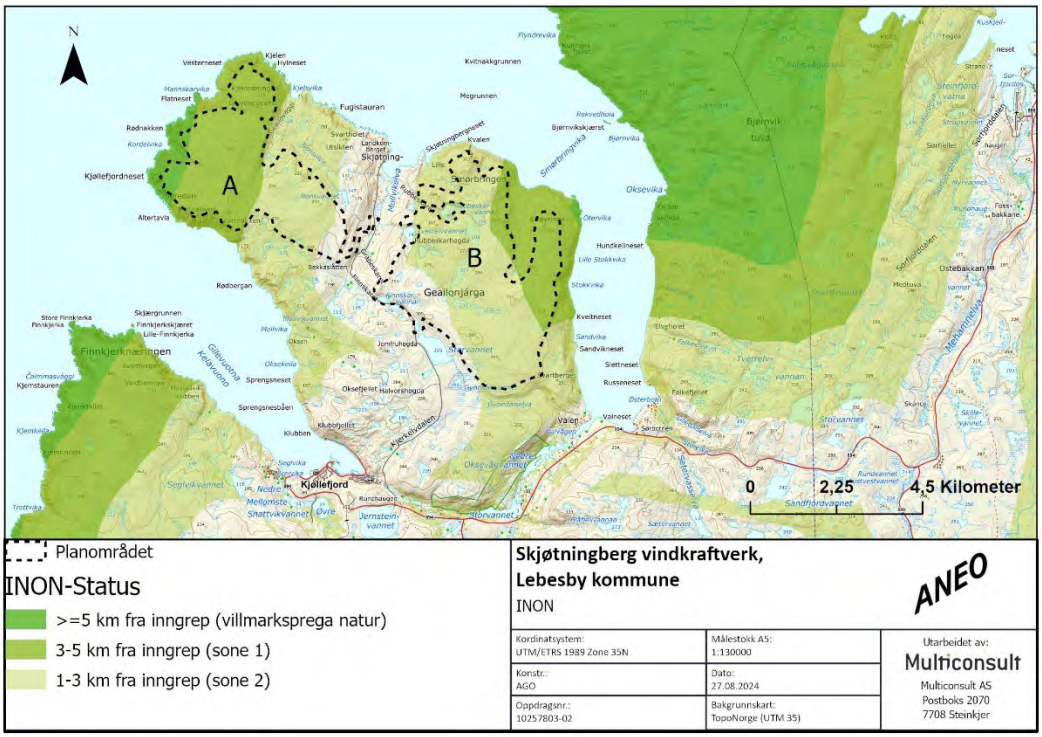
For Skjøtningberg vindkraftverk vil den samlete artskunnskapen være utgangspunkt for en vurdering av landskapsøkologiske funksjonsområder.

Sammenhengende naturområder med urørt preg (SNUP)

Temaet landskapsøkologiske funksjonsområder omfatter også store, sammenhengende naturområder med urørt preg (SNUP) og forbindelseslinjene mellom dem. Som en del av kunnskapsgrunnlaget for SNUP skal også status og endringer i inngrepsfrie naturområder i Norge (INON) kartfestes og vurderes.

Planområdene til Skjøtningberg vindkraftverk vil i all hovedsak redusere arealer innenfor INON sone 2 (1-3 km fra nærmeste tiltak) og INON sone 1 (3-5 km fra nærmeste inngrep). Planområdene vil i svært liten grad berøre villmarksprega natur (5 km eller mer fra nærmeste tiltak) se Figur 13. Konsekvensene av tiltaket på SNUP områder skal utredes i konsekvensutredningen.

Traséen for nettilknytning går langs eksisterende kraftlinje og veg, og vil ikke berøre noen INON-soner.

Figur 13: Fordelingen av INON-soner innenfor planområdene til Skjøtningberg vindkraftverk. Kilde: Inngrepsfrie naturområder – Miljødirektoratet.

4.3.5 Geologisk mangfold – geotoper og geosteder

Geologisk mangfold er iht. naturmangfoldloven fra 2009 en integrert del av naturmangfoldbegrepet. Geotoper er avgrensete områder med en bestemt, geologisk sammensetning. Geosteder (også kalt geologisk arv) er avgrensete områder med særlig verdi for vitenskap, undervisning og opplevelser. Geologisk mangfold er et tema som i liten grad har vært vurdert tidligere, og som først i 2020 fikk en egen metode for konsekvensutredning.

Tiltaksområdet har ikke vært vurdert for geotoper. Det er per i dag ikke registrert noen geosteder/geologisk arv i tiltaksområdet. Traséen for nettilknytning berører heller ingen geotoper eller geosteder. Konsekvensutredningen skal omtale geotoper og geosteder basert på en ny vurdering av planområdene samt arealer berørt av atkomstvei og nettilknytning.

4.3.6 Samla belastning (for naturmangfold)

Samla belastning for naturmangfold er et tema som har sitt opphav i naturmangfoldloven fra 2009, jf. §§ 7 og 10. Av NVEs forslag til nye utredningskrav for vindkraftverk på land framgår det at man her skal vurdere om tiltaket, sammen med andre eksisterende og planlagte inngrep, samla kan påvirke forvaltningsmål, tilstand eller bestandsutvikling for berørte arter og naturtyper.

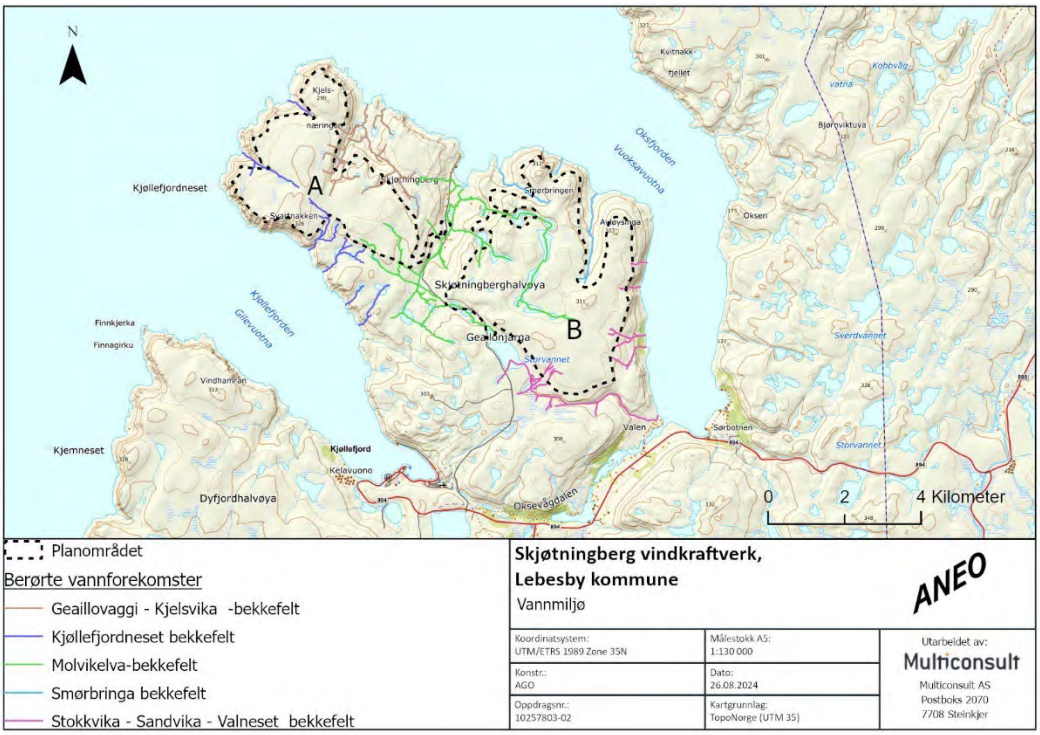
Kunnskapsgrunnlaget for Skjøtningberg vindkraftverk med tilhørende nettilknytning og andre planlagte vindkraftverk er per i dag ikke godt nok til å gjøre en slik vurdering. For å kunne gjøre en god og pålitelig vurdering av samla

belastning på naturmangfold, er det nødvendig med innhenting av ytterligere informasjon. Tilpasninger av anlegget og ulike avbøtende tiltak kan redusere konsekvensene i planområdene. Det forventes at tiltaket vil være negativt for naturmangfold, men Aneo vil jobbe for at konsekvensene skal reduseres gjennom aktiv bruk av prinsippene i tiltakspyramiden. Dette handler om å unngå særlig sårbar områder, tilpasning av tiltaket og en vurdering av både avbøtende og kompenserende tiltak.

4.4 Vannmiljø

Vannmiljø og naturmangfold i vann er et eget tema i revidert versjon av M-1941 fra Miljødirektoratet. Her defineres begrepet vannmiljø til å omfatte både økologisk og kjemisk tilstand (jf. vannforskriften) og naturmangfold (arter og naturtyper jf. naturmangfoldloven) i vann.

Det er iht. databasen vann-nett flere vannforekomster (små vann og flere elver og bekker) innenfor og nær planområdet. I planområdet er det 5 ulike bekkefelt med tilhørende vann (Figur 14). Bekkefeltene har alle miljømål om svært god økologisk og god kjemisk tilstand, og er registrert med svært god økologisk tilstand per i dag. Kjemisk tilstand på vannforekomstene er udefinert.

Figur 14: Vannforekomster berørt av Skjøtningberg planområder. Kilde: www.vann-nett.no, august 2024.

Aneo vil minimere inngrep i vann og vassdrag så langt det er mulig, slik at miljømålene for vannforekomstene ikke påvirkes. Foreløpige traséer for internveier krysser noen mindre elver, noe som vil innebære inngrep ved og i vassdragene. Der kryssing av vassdrag er nødvendig vil det, avhengig av vassdragets størrelse, bli etablert rør, kulvert eller bru for å sikre kontinuerlig

vanngjennomstrømning og opprettholde vandringsmuligheter for bunndyr og fisk. Inngrepene forventes ikke å ville få en varig påvirkning på miljømålene eller den kjemiske tilstanden i vassdragene. Det er dokumentert forekomster av både innlandsørret og røye i vassdragene innenfor planområdet, men tiltaket forventes ikke å vesentlig redusere vandringsmuligheter eller påvirke reproduksjonsforholdene for fisk og andre ferskvannsorganismer. På denne bakgrunn forventes det ikke at vassdragstiltakene vil være særskilt konsesjonspliktige etter vannressursloven. Planområdet B omkranser Rubbeskarvannan som mest sannsynlig vil få turbinposisjoner nær inntil. En utredning av vannmiljø i Rubbeskarvannan skal gjøres i henholdt til M-1941.

Nettilknytningens trasé vil krysse flere vannforekomster. Aneo har som mål å unngå å plassere master nær vann og elver for å redusere direkte inngrep i vannforekomster. Når det gjelder påvirkning på kantsonene innenfor ryddebeltet langs ledningen, antar vi at dette i stor grad kan unngås, eller i det minste vil være svært begrenset, ettersom det er lite høyvokst vegetasjon i området. Forholdet til drikkevann inngår i temaet vann- og grunnforurensning.

4.5 Friluftsliv og ferdsel

Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Bruksområder og ferdselsveier står sentralt i konsekvensutredninger for temaet.

Det er ingen kartlagte friluftslivsområder innenfor planområdene (www.naturbase.no). Nærmeste kartlagte friluftslivsområde er «Skjøtningberghalvøya», et «registrert friluftsområde» som grenser inntil planområdet nærmere Kjøllefjord med oppmerket tursti og vegnett som benyttes som tursti.

Det går to fotruter innenfor planområdene (ut.no/kart, u.å.). Kvitnakken er ruta som blir mest berørt og går innover planområdene mot vest. Kvitnakken beskrives som en middels krevende fottur på 10 km tur-retur, turen inngår også i Nordkyn turlags topp 10 kart og perleturkoden som er et tiltak for å løfte frem friluftsliv, folkehelse og naturopplevelser med flere ulike turer og premier.

Skjøtningberg er en krevende fottur fra Kjøllefjord og langs veien inn til Skjøtningberg. Ruta vil bli lite berørt av tiltaket og det er bare påkoblingspunktet for adkomstveien som vil berøre turløypa. Veien fra Kjøllefjord til Skjøtningberg blir også brukt som snøskuterløype (Nordatlas, u.å.). Kjelsvika er en krevende fottur fra Skjøtningberg til Kjelsvika. Turen går utenfor planområdene, men tiltaket vil mest sannsynlighet bli synlig fra traséen.

Tiltaket forventes å ha en middels negativ virkning på friluftsliv.

Nettilknytningen går gjennom to registrerte friluftsområder «Skjøtningberghalvøya» som omtales som et registrert friluftsområde og «Oksevågdalen» som er registrert som et svært viktig friluftsområde med flere nærturmuligheter. Den foreslåtte traséen for nettilknytning ligger helt i kanten av Oksevågdalen og parallelt med eksisterende linjer. Påvirkningen av nettilknytningen forventes ikke å påvirke friluftsområdet i betydelig grad.

4.6 Landskap

Skjøtningberg vindkraftverk planlegges på to fjellplatå cirka 300 meter over havet. Områdene består i all hovedsak av blokkmark med litt vegetasjon i tilknytning til vassdrag. Beliggenheten til vindkraftverket er langt unna nærmeste tettsted i Kjøllefjord, og det er kun noen få fritidsboliger langs Landkombergveien i nærheten. Planområdet ligger innenfor landskapstypen «*Innlandsås- og fjellandskap, med flere undertyper med bart fjell*» (Artsdatabanken 2019).

Vindkraftverket foreslås plassert høyt i landskapet og vil være synlig både i nærområdet og på lengre avstand. Blant annet vil (fritids)-boliger i Skjøtningberg og i Valen og på Sørneset ha innsyn til deler av det foreslåtte vindkraftverket. Det går en kommunal vei ut til Skjøtningberg, og vindturbiner vil også være synlig på denne strekningen.

Nettilknytningen som er foreslått vil i store deler av traséen følge eksisterende kraftledning og vil være synlig, men ikke føre til en stor endring i landskapsbilde.

For mange berørte parter er vindkraftverks synlighet blant de sterkeste innvendingene mot vindkraft, og dette temaet er derfor sentralt både i utredningene og i dialogen med berørte parter. Landskap vil være et viktig utredningstema i konsekvensutredningen, og utredes i tråd med anbefalt metodikk. Synsuttrykket vurderes fra flere ulike visualiseringspunkt som gir et representativt inntrykk av tiltakets visuelle virkninger i nær og middels avstand. Det skal gjennomføres feltarbeid og etableres flere fotostandpunkt. Relevante fotostandpunkt vil diskuteres i samrådsgruppa, og særlig med Lebesby kommune og lokale parter.

4.7 Klimagassutslipp

I henhold til Miljødirektoratets håndbok M-1941 skal en konsekvensutredning av klimagassutslipp vurdere og dokumentere hvilke utslipp en plan/et tiltak kan føre til og hvilken konsekvens dette vil ha, uansett kilde til utslippene. Klimagassutslipp fra vindkraftverk kommer hovedsakelig fra tre delelementer; produksjon av vindturbinene, transport og anleggsgjennomføring og arealbruk. Alle tre elementene skal vurderes, jamfør M-1941.

Det meste av klimagassutslippet fra tiltaket, forventes å komme fra produksjonen av vindturbinene. Studier gjennomgått av NVE viser at klimaavtrykket til vindkraft ligger fra 3 til 46 gram CO_2 per produsert kWh. Selv om detaljerte utregninger ikke foreligger, tilsier kunnskapsgrunnlaget per i dag at Skjøtningberg vindkraftverk med stor grad av sikkerhet vil ha en svært positiv klimanytte sammenlignet med et alternativ med tilsvarende kraftproduksjon etter europeisk kraftmiks.

4.8 Luftforurensning

Utover ordinære utslipp fra kjøretøy og eventuelle andre forbrenningsmotorer vil vindkraftverket ikke ha utslipp til luft. Luftforurensing anses derfor ikke som et relevant tema for vindkraftverket, og vil ikke utredes nærmere.

4.9 Støy

Vindturbiner lager støy som kan være plagsom for de som bor eller oppholder seg i nærheten, blant annet fordi lydbildet kan variere. Den anbefalte grenseverdien for støy fra vindkraftverk er Lden 45 dB. NVE legger til grunn en anbefalt minsteavstand på minst 800 meter mellom vindkraftverk og bebyggelse (NVE & Miljødirektoratet, 2022).

Støyberegninger for vindkraftverket vil inngå i konsekvensutredningen.

4.10 Elektromagnetisk felt (EMF)

Kraftledningen holder tilstrekkelig avstand til hus, barnehager og skoler, og er mer enn 50 meter unna. Kraftledningstraséen går for det meste gjennom ubebygde områder. Ved detaljplanleggingen for den endelige traséen vil kraftledningene legges godt klar av bebyggelse. Det er derfor ikke forventet at noen bygninger eksponeres for elektromagnetisk felt over 0,4 og det foreslås på bakgrunn av dette å ikke gjøre noen ytterlig utredning av magnetisk felt.

4.11 Skyggekast

Skyggekast oppstår når en vindturbin kommer mellom sola og en mottaker, og de roterende bladene med korte mellomrom skygger for mer enn 20% av sola. Intensiteten avtar med avstand. NVEs gjeldende veileder om skyggekast angir grenseverdier for skyggekast fra vindturbiner, som for teoretiske beregninger er under 30 timer per år og 30 minutter per dag. Veilederen sier også at skyggekast ikke trenger å beregnes for avstander over 1500 meter. Utviklingen med større turbiner og bredere blader gjør at skyggekast i dag i ytterste fall kan nå mottaker inntil 2 km fra nærmeste vindturbin (NVE, 2022b).

Skyggekast kan beregnes med automatikk som stanser aktuelle vindturbiner i de minuttene det tar for skyggen fra en turbin å passere en bygning. Detaljerte skyggekastberegninger samt nærmere kartlegging av skyggekastfølsomme bygninger ut til maksimalavstand for skyggekast vil inngå i konsekvensutredningen.

4.12 Vann- og grunnforurensing

Det er ikke registrert forurenset grunn i planområdene (Naturbase - Miljødirektoratet, 2023), og det har ikke vært tidligere aktivitet i området som gir grunn til å mistenke forurenset grunn. Berggrunnen i området består iht. NGUs berggrunnskart av sandstein, fyllitt og kvartsitt. Dette er i utgangspunktet bergarter som ikke forventes å være syredannende. Dersom sandsteinen er bundet med kalk, kan den forvitre med sur nedbør. En nærmere vurdering vil bli gjort gjennom konsekvensutredningen.

Det er ingen registrerte drikkevannskilder innenfor, eller i randsonen til planområdene. En gjeldende disposisjonsplan viser at 4 av hyttene langs kommuneveien henter drikkevannet sitt fra ei lita elv med tilknytning til Mollvikelva. Sideelva og tilhørende nedbørsfelt vil ikke berøres av planområdene. Det forventes også at fritidsboligene lengre inn i Skjøtningberg

har en drikkevannskilde, uten at foreløpige undersøkelser har identifisert denne. En undersøkelse av fritidsboligenes drikkevannskilde skal utføres.

4.13 Kulturminner og kulturmiljø

Kulturmiljø er steder/områder preget av menneskelig aktivitet, gjerne i form av fysiske spor etter menneskelig virksomhet, definert som kulturminner. Kulturmiljø kan også være steder definert ut fra historiske hendelser, gudstro, referanse til kulturelle tradisjoner eller lignende. Kulturminner eldre enn år 1537 (reformasjonen) er automatisk fredet etter kulturminneloven. Det samme gjelder for samiske kulturminner som er eldre enn 1917. Nyere tids kulturminner og samlede kulturmiljø kan også vernes gjennom egne vedtak.

Det er registrert tre automatisk freda kulturminner innenfor planområdene, alle tre er fangstminnelokaliteter. Nede i Skjøtningberg, 1 km utenfor planområdene er det et bosetning-aktivitetsområde med flere automatisk freda kulturminner (Askeladden.no). Traséen for nettilknytning berører ingen registrerte kulturminner. Nærliggende kulturminner og kulturmiljø til vindkraftverket og nettilknytningen vil kunne bli visuelt (indirekte) påvirket.

Det vil bli gjennomført § 9-undersøkelser i tråd med krav i kulturminneloven. Tidspunkt og omfang av undersøkelsene vil drøftes nærmere med kulturminnemyndighetene.. Eventuelle funn bli hensyntatt ifm. prosjekteringen av vindkraftverket og tilhørende infrastruktur. Nærliggende kulturminner vil også bli merket og sikret i anleggsfasen, slik at man unngår at de berøres rent fysisk av anleggsarbeidet.

4.14 Landbruk

Landbruk er et ikke relevant tema siden det ikke er jordbruk, skogbruk eller beitebruk (utenom reindrift) innenfor planområdene.

4.15 Reindrift

I Finnmark er all utmark, med unntak av noen øyer, beiteområder for tamrein. Skjøtningberg vindkraftverk med nettilknytning ligger på Skjøtningberghalvøya og innenfor reinbeitedistrikt 9 Čorgas/ Oarje Deatnu. Skjøtningberghalvøya benyttes til følgende årstidsbeiter (kilden.nibio.no):

- **Vårbeite/kalvingsland og oksebeiteland**: Planområdet brukes hovedsakelig om våren, når simlene kalver. Halvøya er et område som blir tidlig bart om våren, og dermed et godt vårbeite. Her finner reinsdyrene nødvendig ro og næring i en sårbar periode. Vårbeitene omfatter lavere og mellomhøye, tilgjengelige arealer på halvøya.

- **Sommerbeite**: Om sommeren beiter reinen i områder med god mattilgang. Dette er viktig for dyrenes vektøkning og forberedelse til vinteren. Innenfor planområdet er det først og fremst høyereliggende områder hvor reinen oppholder seg i varme perioder om sommeren for å dekke sitt behov for beite, ro, avkjøling og minske insektplagen.

- **Høstbeite**: Høstbeiteområdene gir reinsdyrene mulighet til å bygge opp fettreserver før vinteren. Høstbeitene omfatter alle tilgjengelige arealer på halvøya. Sommer- og delvis høstbeiter verdisettes vanligvis lavere enn vinter- og vårbeiter/ kalvingsområder, siden reinen generelt har overskudd på beite i disse periodene, og fordi kalvene er større.

Utover årstidsbeiter har Skjøtningberghalvøya følgende funksjoner for reindrift (iht. Nibio Kilden):

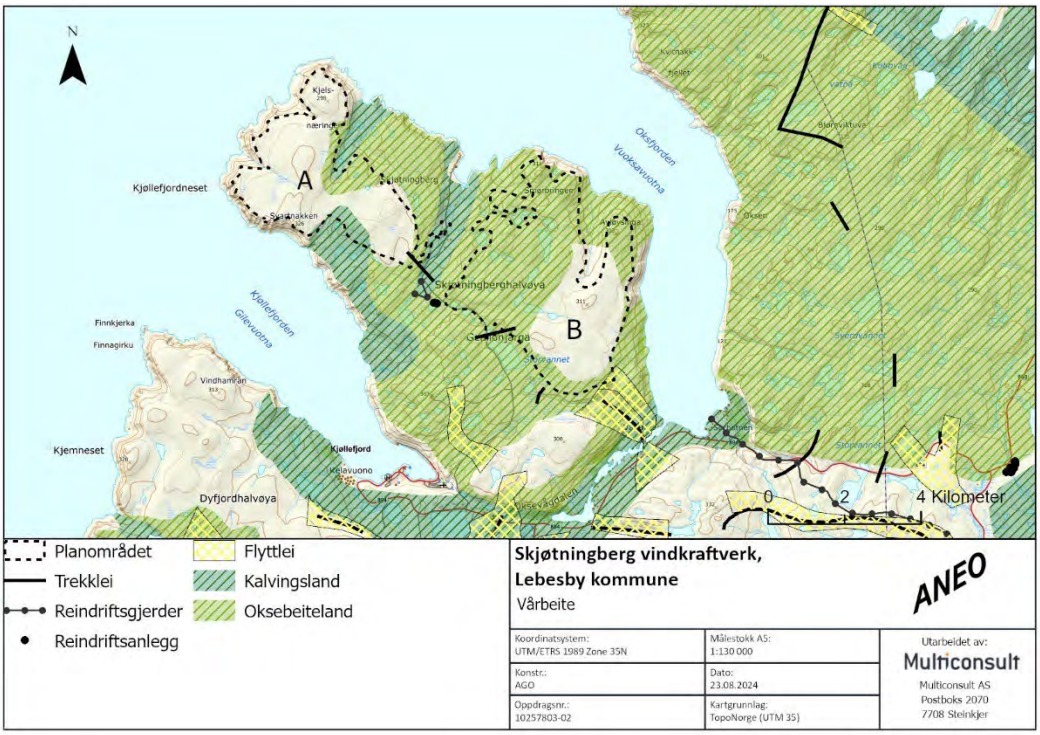
- **Flytt og trekkleier:** Flytt- og trekkleier har en betydelig verdi da de er nødvendige for å utføre reindriftens aktiviteter med veksling i arealbruk. Flyttleier er også vurdert som særverdiområder og har en egen beskyttelse i reindriftsloven. Planområdet berører flere flytt- og trekkleier som brukes av reinen for å bevege seg mellom de ulike beiteområdene gjennom året.

- **Oppsamlingsområde:** Hele planområdet A er registrert som beitehage/ oppsamlingsområde, se Figur 18. Dette området er viktig for god forvaltning og oppsamling av reinen, og letter arbeidet med merking, slakting og annen håndtering av flokken.

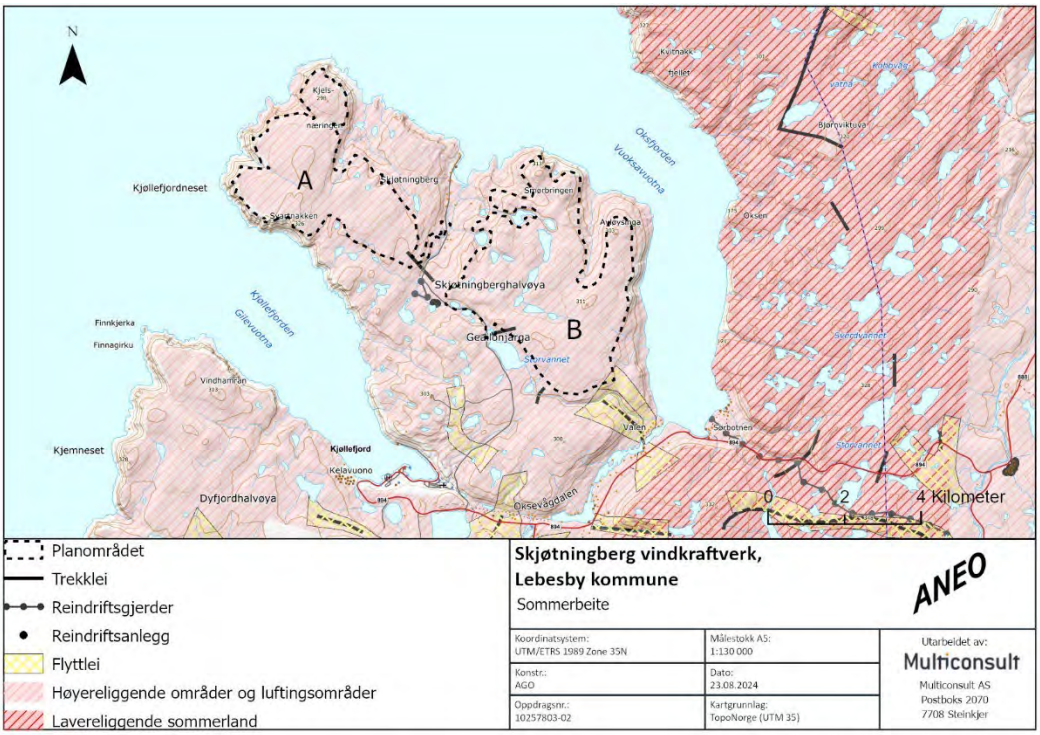
- **Gjerdeanlegg:** Nordøst for Molvikvannet ligger det et reindriftsanlegg/ gjerdeanlegg som brukes til merking av rein (kilden.nibio.no).

Veier og oppstillingsplasser i vindkraftverket vil gi noe direkte arealbeslag av beiteområder (Tabell 1), særlig høytliggende sommer- og høstbeiter. Vindturbinene samt menneskelig aktivitet langs veinettet forventes å gi forstyrrelseseffekter både i anleggsfasen og driftsfasen i et areal utover de direkte arealinngrepene. Traseen for nettilknytning ligger lavere enn store deler av det planlagte vindkraftverket og vil berøre arealer som benyttes til alle de ovennevnte årstidsbeitene. Den vil også gå gjennom ei flyttlei. I perioden med anleggsarbeid vil reinen bli klart mer påvirket sammenlignet med dagens situasjon og sammenlignet med driftsfasen.

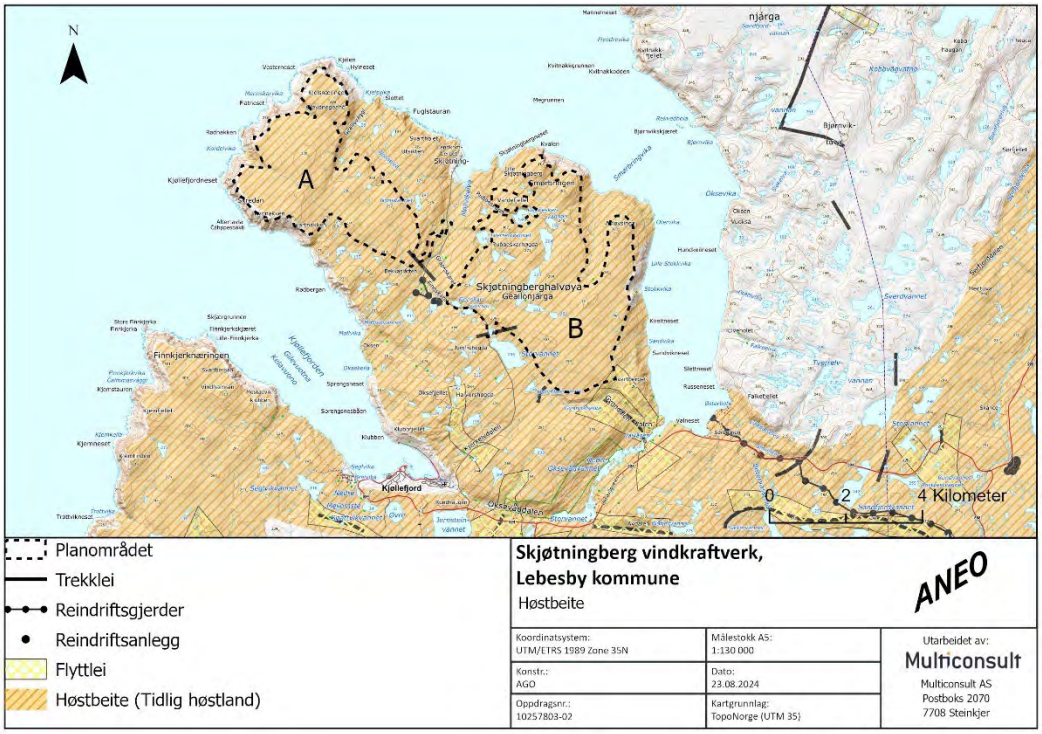
Vindkraftverket forventes å ha en negativ innvirkning på reindrifta i og rundt planområdene. Riktig planlegging og et nært samarbeid med reinbeitedistriktet både i anleggs- og driftsperioden vil være avgjørende for å redusere de negative virkningene.

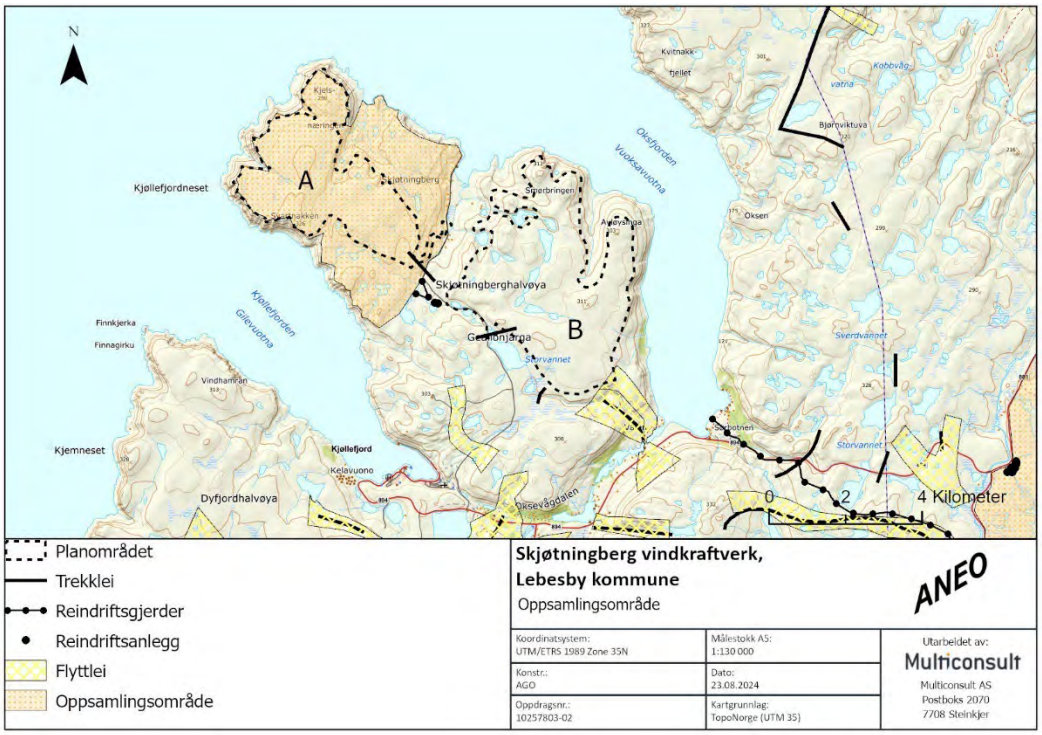
Figur 15. Viser fordelingen av kalvingsland og oksebeiteland innenfor kategorien «vårbeite». Skjøtningberghalvøya benyttes i hovedsak til oksebeiteland, men det er også noen kalvingsområder. Kilde: Reindriftens arealbrukskart – Landbruksdirektoratet.

Figur 16: Skjøtningberghalvøya benyttes til høyereliggende beiteområder og luftingsområder på sommerstid. Kilde: Reindriftens arealbrukskart – Landbruksdirektoratet.

Figur 17. Fordeling av høstbeite i og rundt planområdet. Området benyttes til tidlig høstbeite..
Kilde: Reindriftens arealbrukskart – Landbruksdirektoratet

Figur 18: Oppsamlingsområdet/beitehage knyttet til reindriftsanlegget på Skjøtningberg. Kilde: Reindriftens arealbrukskart - Landbruksdirektoratet

4.16 Mineralressurser

De foreslåtte planområdene berører ikke områder med bergrettigheter. Tiltaket kommer i berøring med en kjent forekomst av industrimineraler, jf. NGUs nettkartløsninger.

Innenfor planområdet A ble det foretatt en prøveboring av Meraker Smelteverk i 1975. Prøveboringen viste matt lysegrå kvartsitt tilhørende Kalak-dekket. Generelt viste analysene av prøveboringen dårlig kvalitet, men de øverste 10-15 meteren av horisonten viste til dels god kvalitet. Områdets råstoff betydning er satt til «liten betydning», jf. NGUs kartløsning.

Kjelsvika er et løsmasseområde med sand- og grusressurser. Området ligger på det nærmeste ca. 150 m utenfor planområdene. Området er markert til usikker avgrensning og beskrives slik «*Mektige strandavsetninger er anslått til 5 m innenfor to avgrensede omriss. Det er ikke veiforbindelse til forekomsten, og den er ikke befart ved oppdateringen i 2009. Beliggenheten gjør imidlertid at forekomsten anses som lite viktig i dagen situasjon*». Tiltaket forventes per i dag ikke å få noen konsekvenser for mineralressurser. Arealet vil også bli frigjort etter endt konsesjonsperiode, det vil ikke bli båndlagt for alltid, som vil si at utvinning er mulig etter konsesjonsperioden, dersom det skulle blitt aktuelt. Det foreslås på denne bakgrunn ikke noen ytterligere utredning av mineralressurser.

Traséen for nettilknytning kommer ikke i berøring med kjente forekomster av industrimineraler, naturstein eller metaller, jf. NGUs kartløsning.

4.17 Luftfart

Det er avstanden mellom vindturbinene og luftfartsanleggene som er førende for hvilke restriksjoner som gjelder. Dersom vindturbiner planlegges innenfor minsteavstanden på 16 km fra lufthavner skal flysikringstjenesten hos Avinor kontaktes, slik at de kan gjøre egne analyser og operative vurderinger i forbindelse med inn- og utflygningsprosedyrer, og eventuelle virkninger for kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkningssystemene (Aas, 2019). Det forventes krav fra Luftfartstilsynet om perimetermerking med høyintensitets hinderlys.

For Skjøtningberg vindkraftverk er nærmeste operative lufthavn Mehamn, som på det nærmeste ligger ca. 12 km i luftlinje fra planområdene. Avstanden er mindre enn den anbefalte minsteavstanden, og temaet vil bli utredet i konsekvensutredningen basert på ytterligere analyser og kontakt med luftfartsaktørene.

4.18 Forsvaret

Vindkraftverk kan potensielt påvirke Forsvarets elektroniske infrastruktur på flere måter. Dette inkluderer faste primærradarer som kontroll- og varslingsradarer, kystradarer, mobile våpensystemer med egne radarer, passive sensorer og radiolinjer. Videre utgjør vindkraftverk også luftfartshindringer, noe som kan skape utfordringer ved flyplasser med militær lufttrafikk, samt militære skytefelt for fly og helikopter, og for Forsvarets lavtflyging (Bjerkestrand & Nilsen, 2019).

Det er ingen informasjon om militært anlegg i nærheten av planområdet. Forsvarsbygg melder at et vindkraftverk på Skjøtningberg ikke vil påvirke Forsvarets interesser.

4.19 Vær- og/eller kystradar

Meteorologisk institutt har iht. NVEs nettside (Radar - NVE, u.å.) ønske om en minsteavstand på 5 km til vindturbiner, og ut til 20 km må det gjøres individuelle vurderinger. Den nærmeste værradaren ligger i Berlevåg kommune, ca. 60 km unna i luftlinje til planlagte Skjøtningberg vindkraftverk, og forventes derfor å ikke ha vesentlig effekt på denne.

Det er 6 kystradarer i Nord-Norge. I 2016 vedtok Stortinget at alle kystradarer i nord skulle nedlegges innen 2020. Dette har blitt utsatt på ubestemt tid. Forsvaret har vurdert at det må være en minsteavstand på 10 kilometer mellom deres faste radarer og vindturbiner, jf. NVEs nettside (Radar - NVE, u.å.). På avstander over 30 km vil påvirkningen sannsynligvis være akseptabel, men det må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Det ligger en kystradar på Nordkapp og en i Berlevåg kommune. Den nærmeste ligger ca. 60 km fra planområdene. På denne bakgrunn forslås det ikke en videre utredning av temaet vær- og kystradar i konsekvensutredningen.

4.20 Samfunnssikkerhet

Sikringen av samfunnet mot ulike trusler og håndteringen av potensielle risikoer som kan true grunnleggende verdier og funksjoner, samt sette liv og helse i fare, er sentrale elementer i begrepet samfunnssikkerhet. I henhold til plan- og bygningsloven kreves det gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) i forbindelse med arealplanlegging jf. pbl. § 4-3. ROS-analysen skal identifisere og vurdere alle risiko- og sårbarhetsforhold som kan påvirke samfunnssikkerheten innenfor planområdene, samt eventuelle endringer som kan oppstå som følge av planlagte utviklinger.

ROS-analysen danner et godt kunnskapsgrunnlag for å sikre samfunnssikkerheten innenfor det aktuelle planområdene. Ved utarbeidelse av reguleringsplaner som krever konsekvensutredning (KU), skal ROS-analysen inkluderes i planprogrammet i henhold til anbefalinger fra NVE (NVE, 2022a). I tillegg gir DSB retningslinjer for at ROS-analysen skal benyttes som metode for å belyse samfunnssikkerheten i en konsekvensutredning (NVE, 2022a).

Som en del av planforslaget for områdereguleringen vil det utarbeides en egen ROS-analyse som et separat dokument.

4.21 Elektronisk kommunikasjon

Det er ei større telemast på Oksefjellet, eid av Telenor, ca. 2,5 km fra planområdene. Denne, og andre omkringliggende sendere i tilknytning Kjøllefjord, ev. radiolinjer, mulige konsekvenser for digital bakke-TV, DAB mv. vil bli omtalt i konsekvensutredningen basert på kontakt med elektronisk kommunikasjonsaktørene (EKOM-aktørene). Ekom-aktører som eier og tilbyr tjenester i området som foreløpig er identifisert er Telenor, Ice og muligens Telia. Det forventes per i dag ikke at vindkraftverket vil medføre vesentlige

konsekvenser for elektronisk kommunikasjon i området, og eventuelle konflikter forventes å kunne løses ved justeringer av turbinplassering eller tekniske tiltak.

4.22 Folkehelse

Det er mange faktorer som kan påvirke folks helse. I konsekvensutredninger for vindkraft er det laget egne fagrapporter om temaer som støy, skyggekast fra vindturbiner, friluftsliv og landskap. Det er i varierende grad utarbeidet samlede vurderinger av hvordan slike virkninger påvirker folkehelsen.

Per i dag foreligger det et begrenset kunnskapsgrunnlag for å vurdere helsemessige konsekvenser av vindkraftverk spesifikt. Det fins foreløpig heller ingen konkret metodikk eller veiledning for utarbeidelse av en samlet, helsemessig konsekvensvurdering av et vindkraftverk. Det er avgjørende at metoden som ev. velges kan sammenstille og visualisere samlete helsekonsekvenser. Dokumenterte helseeffekter er generelt knyttet til overskridelse av anbefalte grenseverdier for støy, skyggekast og forurensing. Ulike plagegrader ved lavere eksponeringer har ikke dokumenterte helseeffekter.

Skjøtningberg vindkraftverk befinner seg fra cirka 2,5 til 10 km fra nærmeste tettsted og er plassert utenfor områdene som er definert for støy og skyggekast. Det er ikke forventet at Skjøtningberg vindkraftverk alene vil ha en betydelig innvirkning på folkehelsen til innbyggerne i Lebesby kommune. Imidlertid, med eksisterende vindkraftverk allerede i drift i Kjøllefjord, vil Aneo foreslå å vurdere sumvirkningene av dette på folkehelsen til innbyggerne i Lebesby. En utredning vil ta hensyn til nåværende helsetilstand og påvirkningsfaktorer, og vurdere den samlede belastningen som to vindkraftverk eventuelt kan ha på befolkningens helse i kommunen.

For at kommunen som folkehelsemyndighet skal kunne vurdere kommunens samlete folkehelse, må et utredningsprogram og den følgende konsekvensutredningen koordineres med kommunen, slik at utreder og kommunen sammen bestemmer planprosess overfor berørte parter.

4.23 Lokalt og regionalt næringsliv

Erfaringer fra tidligere utbygginger av Aneo viser at vindkraftanlegg fører til store, positive, regionale og lokale ringvirkninger. I tillegg vil Lebesby kommune motta inntekter fra vindkraftverket gjennom skatter og avgifter.

Aneo har som mål å sikre bærekraftig verdiskapning for lokalsamfunnet, ansatte og storsamfunnet. De tar sikte på å minimere fotavtrykket sitt gjennom tett oppfølging i hele byggeperioden, legge til rette for og ta hensyn til landskapsvirkninger, naturinngrep og særskilte naturverdier samt gjøre en grundig utredning ved tilbakeføring av tiltaket.

Aneo har som mål å benytte lokalt næringsliv i størst mulig grad. Lokale arbeidsplasser, økt energisikkerhet og bidrag til lavere strømpriser er noen av flere positive virkninger av et mulig vindkraftverk.

Reiselivsdestinasjoner rundt Skjøtningberg er hovedsakelig knyttet til naturopplevelser, friluftsliv og diverse attraksjoner tilbudt i Lebesby og Mehamn som Finnkirka og Kinnarodden. Ulike aktiviteter tilbudt er blant annet tilrettelagte turer i området som snøscooterkjøring og fuglekikking. Det er også en del nordlysturisme i området. Lebesby og Gamvik kommune fremmer reiselivsnæringen gjennom nettsiden «visitnordkyn» hvor formålet er å markedsføre og utvikle Nordkyn som turistattraksjon (Visitnordkyn, 2024).

Det antas at Skjøtningberg vindkraftverk har en positiv innvirkning på næringsliv i kommunen, men vil ha noe negativ innvirkning på nære destinasjoner og nordlysturismen. Konsekvensutredningen skal gi en nærmere beskrivelse om hvordan lokalt næringsliv blir berørt, samt eventuelle tiltak for å redusere negative virkninger som følge av vindkraftverket.

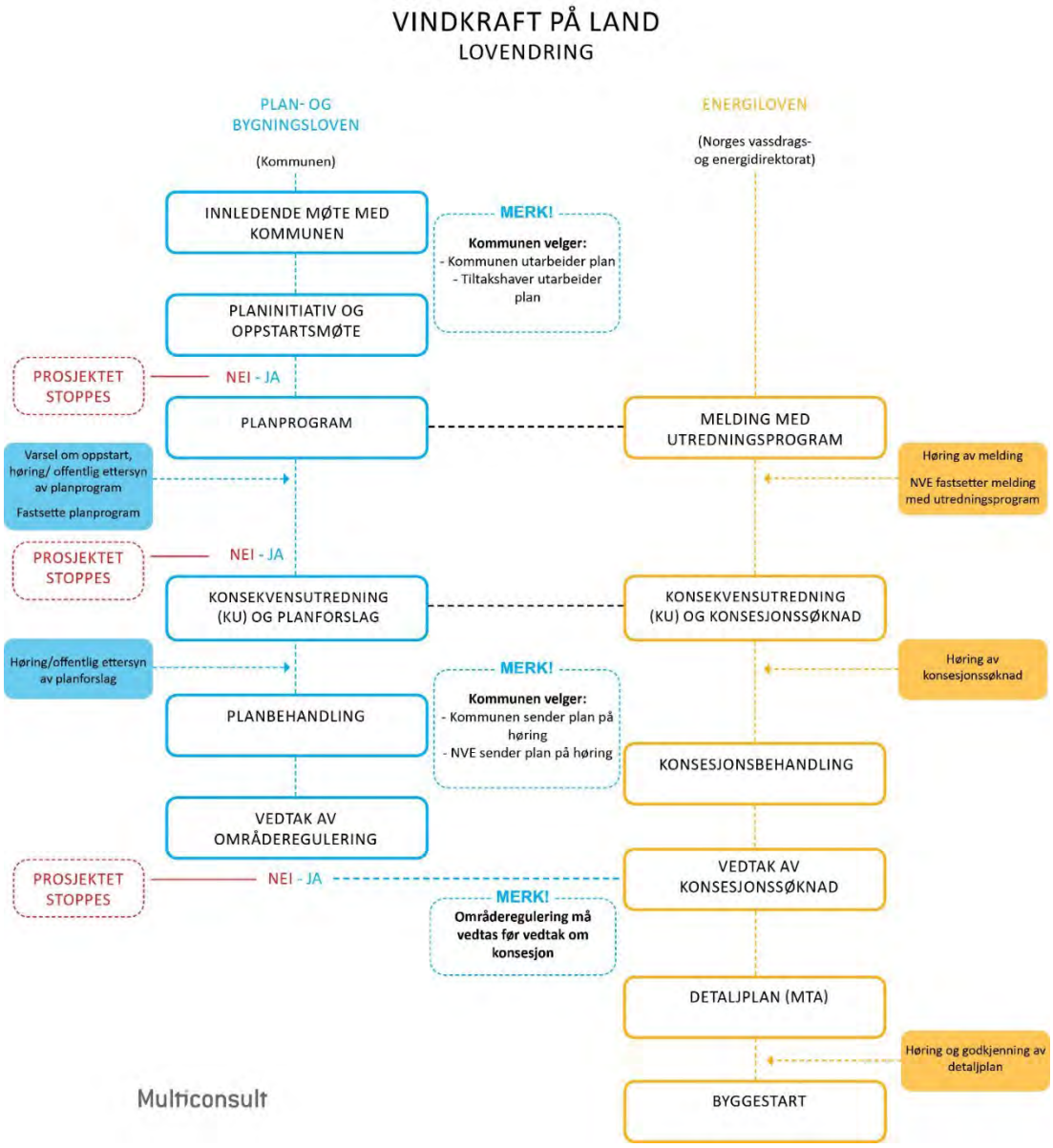
5. Videre prosess

5.1 Samordnet planprosess og konsesjonsprosess

Lovendringer i saksbehandling av vindkraftverk understreker at det bør være størst mulig samordning mellom behandlingen etter plan- og bygningsloven og energiloven. Dette innebærer mål om felles møter, felles informasjon- og medvirkningsprosesser, felles dokumenter, felles høringer og en samordnet beslutningsprosess. Aneo anerkjenner fullt ut at det er to ulike beslutningsprosesser som skal gjennomføres av hhv. NVE og Lebesby kommune med hjemmel i to lovverk. Aneo mener likevel at det er en fordel for berørte parter og høringsinstanser med samordnede prosesser slik at alle parter blir satt i stand til å gi relevante høringsinnspill. En samordnet prosess vil være mer oversiktlig og redusere arbeidsbelastningen for berørte interesser når det gjelder involvering og medvirkning.

De sentrale prosessene i den forventede plan- og konsesjonsprosessen for et vindkraftverk er vist i Figur 19.

Aneo vil bemerke at NVE har lagt opp til en særskilt prosess for Industri- og Kraftløftet i Finnmark. Prinsippene for saksbehandling vil følge lovverket og saksgangen vist i Figur 19. Aneo sendte inn planinitiativ til Lebesby kommune 30.11.23, og revidert 01.02.24. Kommunen behandlet og godkjente planinitiativet i Utvalg for plan, teknisk og miljø 27.02.24, Kommunestyret fastsatte planinitiativet for Skjøtningberg vindkraftverk i kommunestyremøtet 18.06.24.

Figur 19: Hovedtrinnene i den forventede plan- og konsesjonsprosessen.

5.2 Plan for medvirkning

Lovverkskrav, føringer og veiledere om medvirkning skal særlig sikre at enkeltpersoner og grupper som ikke gjennom formelle roller som f.eks. innsigelsesmyndighet også gis en reell mulighet til å gi innspill og være en del av en planprosess. Aneo vil følge kravene til informasjon og medvirkning som ligger i plan- og bygningsloven og energiloven. Naboer og direkte berørte parter skal varsles og det gjelder vanlige regler for offentlig høring. Områdereguleringsplaner er også underlagt reglene om konsultasjon med samiske interesser.

Aneo vil legge til rette for en åpen og dialogbasert prosess, for å sikre fortløpende informasjon om prosjektet til alle berørte interessenter. Aneo ønsker

derfor å arrangere og/ eller delta i folkemøter, særmøter med aktuelle aktører og interessenter, ha åpent prosjektkontor, åpne befaringer, innspillmøter, dialog med lokalt og regionalt næringsliv, med mer.

Utover dette ønsker Aneo så snart som mulig å etablere en samrådsgruppe hvor lokale og regionale interessenter vil få tilbud om å delta. Samrådsgruppen vil være en viktig ressurs i forbindelse med konsekvensutredningsarbeidet og videre planlegging av vindkraftverket. Sammensetning av en samrådsgruppe og et opplegg for medvirkning vil Aneo avtale i samarbeid med Lebesby kommune og eventuelt NVE.

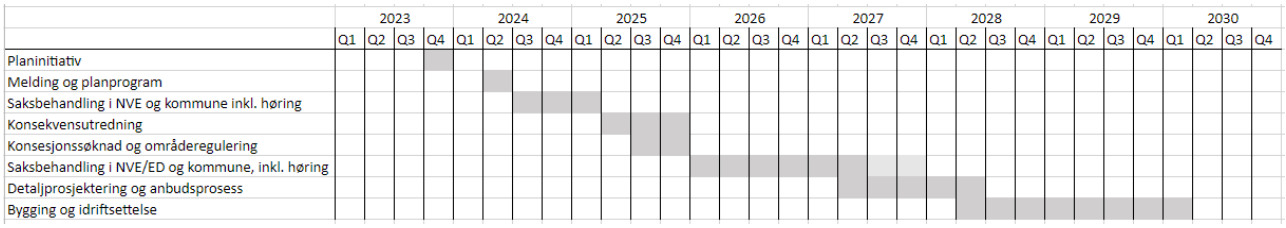
Det er flere vindkraftprosjekter som behandles parallelt i Lebesby. Aneo mener derfor at det er nødvendig med en koordinering av både den formelle plan- og konsesjonsprosessen, men også informasjon og dialogarbeid mellom tiltakshavere og berørte interesser. Aneo ønsker derfor at medvirkningsarbeidet så langt som mulig koordineres, blant annet slik at det holdes felles informasjonsmøter til berørte slik at informasjon blir gitt enhetlig og på en oversiktlig måte, og samtidig reduserer belastningen for berørte interessenter knyttet til møter og dialog. Vi mener derfor at det bør lages en felles plan der aktiviteter knyttet til medvirkning, dialog og informasjon til berørte interesser blir koordinert.

5.3 Framdriftsplan, frister

En foreløpig fremdriftsplan av hovedtrinnene i plan- og konsesjonsprosessen er vist i Figur 20. Planprogram og melding med forslag til utredningsprogram skal legges ut til offentlig ettersyn i minimum 6 uker. NVE og Lebesby kommune vil gjennomføre et offentlig møte i forbindelse med høringen. På bakgrunn av høringen skal kommunen og NVE fastsatte hhv. planprogram og utredningsprogram, og dermed hvordan konsekvensutredningen skal utføres.

Aneo legger til grunn at arbeidene med en konsekvensutredning vil ta cirka 9 måneder. Konsekvensutredningene må tilpasses befaring og undersøkelser i barmarkssesongen.

Etter konsekvensutredningen vil det bli utarbeidet en konsesjonssøknad samt et planforslag med ROS-analyse for områdereguleringen i Lebesby kommune. Planforslaget skal til 1.- og 2. gangsbehandling, og konsesjonssøknaden skal høres og legges ut til offentlig ettersyn i minimum 6 uker, denne prosessen antas å ta litt over ett år. Forutsatt at kommunene vedtar områdereguleringene og konsesjonsmyndigheten deretter gir konsesjon, skal det utarbeides en detaljplan etter energiloven som detaljerer plassering og utforming av vindturbiner, veier, bygninger, kraftledning mv. Detaljplanen vil bli sendt på høring av NVE til berørte parter i minimum 6 uker. Anleggsarbeidene er estimert til å starte i april 2028 og idriftsettelse forventes innen utgangen av mars 2030.

Figur 20: Foreløpig framdriftsplan for hovedtrinnene i plan- og konsesjonsprosessen.

6. Forslag til utredningsprogram

Forslaget til utredningsprogram er laget med utgangspunkt i NVE sitt brev til Energidepartementet (ED) (tidligere Olje og energidepartementet), datert 16.5.2022 (NVE 2022a), hvor NVE har kartlagt hvilke utredningskrav som er lagt til grunn for saksspesifikke konsekvensutredningsprogram for vindkraftverk på land. Temainndeling er i hovedsak i henhold til NVEs brev, med enkelte tilpasninger og omstokkinger i rekkefølge for å være mest mulig iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941.

I sitt brev viser NVE (2022a) til at vindkraftverk på generelt grunnlag kan påvirke mange miljø- og samfunnsinteresser. Det vil derfor være relevant å utrede mange tema for et vindkraftverk, men omfanget av utredningen vil måtte tilpasses hver enkelt sak. I Aneos forslag til utredningsprogram for Skjøtningberg vindkraftverk, er et stort antall tema inkludert. Det vil videre være opp til fagutreder for de enkelte temaene, å tilpasse omfanget av utredningen basert på i hvor stor grad tiltaket kommer i berøring med det enkelte tema.

Skjøtningberg vindkraftverk overlapper arealmessig med et annet planlagt vindkraftverk på Skjøtningberghalvøya. Det er også flere andre planlagte vindkraftverk på Nordkyn som vil kunne bli berørt av konsekvensutredningen for Skjøtningberg vindkraftverk. Aneo mener derfor det vil være hensiktsmessig å utarbeide felles kunnskapsgrunnlag for flere utredningstema som berører samme område. Aktuelle tema er for eksempel naturmangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv og reindrift. Aneo har i dialog med tiltakshaver for overlappende prosjekt på Skjøtningberghalvøya, blitt enige om at aktørene så langt som mulig vil gjennomføre felles kunnskapsinnhenting for de tema det er aktuelt og mulig. Aneo mener også at det for tema reindrift vil være aktuelt å se på felles kunnskapsinnhenting som går utover de aktuelle arealene på Skjøtningberghalvøya, og dermed også inkludere flere andre planlagte vindkraftverk. Et felles og omforent kunnskapsgrunnlag vil sikre en best mulig konsekvensutredning og beslutningsunderlag.

Basert på foreløpige utredninger er det temaet reindrift som peker seg ut som mest konfliktfylt og beslutningsrelevant for Skjøtningberg vindkraftverk.

Med planområdet menes planområdet for vindkraftverket, dvs. det arealet hvor det søkes konsesjon etter energiloven for kraftproduksjon basert på vindressursen, se Figur 4. Med influensområdet menes planområdet, arealer direkte berørt eller båndlagt av nettilknytning, inkludert ev. motorferdsel i utmark utenfor båndleggingsbeltet, samt arealer utenfor dette som påvirkes for det enkelte fagtema, dvs. influensområdet kan være ulikt fra tema til tema.

6.1 Beskrivelse av vindkraftverket

6.1.1 Begrunnelse for tiltaket

Tiltakshaver skal begrunne behovet for tiltaket, og kort beskrive og vurdere alternative tiltak og teknologier. Tiltakshaver skal videre begrunne hvorfor tiltaket er omsøkt på den valgte lokaliteten, herunder beskrive tilgjengelig nettkapasitet.

6.1.2 Planområdene, arealinngrep og komponenter

Arealbruk: Kulepunktene under skal beskrives og vises på kart og tallfestes. Det skal framgå hva som er midlertidig arealbruk i anleggsfase og permanent arealbruk i driftsfase (etter istandsetting). Det skal brukes bilder fra eksisterende vindkraftverk eller andre sammenlignbare utbygginger for å illustrere de ulike inngrepene Det skal også beskrives hva slags type areal som nedbygges ved beskrivelse av arealbruk. Dette skal baseres på arealressurskart AR5 (AR50 i områder hvor AR5 ikke er tilgjengelig):

- Planområdenes avgrensning
- Komponenter og arealinngrep innenfor planområdene, herunder vindturbiner, transformatorstasjon, internveier, oppstillingsplasser, bygninger, riggplasser, areal for mellomlagring av komponenter og/eller masser, anlegg for vannforsyning og avløp og andre hjelpeanlegg
- Traséer for adkomstvei
- Trasé for nettilknytning
- Aktuelle ilandføringssteder (havner) for turbinkomponenter

Usikkerhet: Usikkerheten i tiltaksbeskrivelsen skal omtales, herunder hva som kan bli endret i den videre detaljplanleggingen. Det skal redegjøres for hvilke forhold som vil bli nærmere avklart og beskrevet i en detaljplan etter energiloven, dersom det blir gitt konsesjon.

Masseuttak: Behov for uttak av masser skal beskrives og vises på kart. Det skal vurderes muligheter for å benytte eksisterende steinbrudd.

Transport: Gjennomføring av nødvendig transport skal beskrives. Påvirkning på trafikale forhold i anleggs- og driftsfase skal kort omtales.

Avfall: Forventet type og mengde avfall skal beskrives, samt håndtering av dette, herunder resirkuleringsmuligheter ved nedlegging.

Forurensning: Kilder til mulig forurensning i anleggs- og driftsfase skal beskrives, herunder estimere mengde olje i vindturbiner og transformatorstasjoner.

Tilbakeføring: Det skal gis en kort beskrivelse av hvordan arealinngrepene planlegges tilbakeført etter endt konsesjonsperiode.

Utbyggingsalternativer: Dersom det er aktuelt skal ulike utbyggingsalternativer for vindkraftverket beskrives og vises på kart.

6.1.3 Energiproduksjon og kostnader

Vindressursene i planområdene skal beskrives og dokumenteres. Metodikk skal angis, herunder vindmålinger, datasett og modeller som ligger til grunn for evalueringen. Hvilken vindturbinklasse etter IEC61400 som kan benyttes i planområdene, og planområdenes sårbarhet for ising skal vurderes.

Forventet årlig netto kraftproduksjon på merkeeffekt skal beregnes, og forutsetningene for beregningen oppgis. Faktorer som forventes å påvirke produksjonen skal beskrives og vurderes, herunder elektriske tap, isingstap, vaketap og andre forhold.

Tiltakets antatte investeringskostnader, drifts- og vedlikeholdskostnader og forventet levetid i tråd med predefinerte kategorier fra NVE skal oppgis. Dersom ising vurderes som sannsynlig skal behovet for aktuelle anti- og avisingssystemer vurderes og legges til investeringskostnadene, og kostnader knyttet til nedlegging av tiltaket skal beskrives.

6.1.4 Nullalternativ, miljøtilstand, andre planer og annet lovverk

Tiltakets forhold til andre planer og tiltak i influensområdet skal beskrives, herunder kommunale og regionale planer, områder som er vernet eller planlagt vernet etter kulturminneloven, naturmangfoldloven eller plan- og bygningsloven, og vassdrag vernet etter verneplan for vassdrag. Det skal vurderes hvordan tiltaket ev. kan påvirke verneformålet, hvordan tiltaket kan tilpasses vernet og opplyses om det er behov for søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Andre kjente planer om kraftverk, større kraftledninger og større utbygginger/arealinngrep skal beskrives. Det geografiske omfanget må vurderes ut fra antatte virkninger inngrepene potensielt kan ha på arter kartlagt gjennom naturmangfoldutredningene.

Nullalternativet skal beskrives, det vil si forventet situasjon i influensområdet dersom vindkraftverket ikke blir realisert. Beskrivelsen skal gis i henhold til gjeldende KU-veileder/håndbok (M-1941) fra Miljødirektoratet.

Offentlige tillatelser som tiltaket krever ut over områderegulering etter plan- og bygningsloven og anleggskonsesjon mv. etter energiloven skal angis, samt status for innhenting av disse. Det skal beskrives hvordan vindturbinene skal merkes etter forskrift om rapportering mm. av luftfartshinder. Det skal beskrives hvilke privatrettslige tillatelser som vil være nødvendige for gjennomføringen av tiltaket.

6.1.5 Flom, skred og overvann

Risiko for, og konsekvenser av naturskade på og av tiltaket skal beskrives og vurderes. Dersom tiltaket er innenfor områder som kan være flom- eller skredutsatt, skal det utføres en kartlegging av reell fare tilsvarende TEK17 §§ 7-2 og 7-3. Eventuelle hensynssoner, sikkerhets- og faresoner skal kartfestes.

Det må dokumenteres at tiltaket kan bygges med tilfredsstillende sikkerhet mot flom og skred, og uten å øke faren for tredjepart. Det skal tas utgangspunkt i terrengets naturgitte forutsetninger for å infiltrere og lede vekk store mengder nedbør. Trygg bortledning av overvannet (flomveier) må planlegges med tilstrekkelig kapasitet. Eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak for å ivareta sikkerheten tilsvarende kravene i TEK17 kapittel 7 skal beskrives konkret. Risiko- og sårbarhet i tilknytning til disse temaene vil bli analysert i en ROS-analyse.

6.1.6 Klimatilpasning

Tiltakshaver skal beskrive hvordan tiltaket er utformet for å være tilpasset et framtidig endret klima. Aktuelle tiltak for klimatilpasning for de ulike delene av tiltaket skal vurderes og beskrives, herunder dimensjonering og plassering med tanke på framtidige ekstremværhendelser. Dersom naturbaserte løsninger velges bort, f.eks. bevaring av våtmark og åpne vassdrag, skal dette begrunnes.

De statlige planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) skal legges til grunn for beskrivelsene og vurderingene.

6.2 Utredninger av virkninger for miljø og samfunn

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
Verdensarv	Nei	Nei		
Naturmangfold – Verneområder	Nei	Nei		
Naturmangfold – Naturtyper	Ja	Ja	– Gjennomføre kartlegging av naturtyper i planområdene og langs planlagt trase for kraftledning. – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke naturtyper i planområdene. Virkningene for naturtyper av nasjonal eller vesentlig regional interesse skal spesielt vurderes, jf. innsigelsesrundskriv T-2/16. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. – Kort redegjøre for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for før- og etterundersøkelser vurderes.	Utredningen skal gjennomføres med anerkjent kartleggingsmetodikk etter Miljødirektoratets instruks (M-2209), og gjeldende KU-veileder M-1941 fra MIljødirektoratet. Omfanget av feltarbeid skal være tilstrekkelig til at ansvarlig myndighet (NVE) kan ta stilling konsesjonsspørsmålet basert på et godt kunnskapsgrunnlag. Feltarbeidet skal gjennomføres i vekstsesongen (juni-august) 2025. 4 uker med to personer.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
Naturmangfold - Arter – Planter	Ja	Ja	– Kartlegge arealer med høyt potensiale for rødlista og forvaltningsprioriterte arter, dersom disse kan bli vesentlig berørt av tiltaket. – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke trua, freda og prioriterte arter av planter, moser, sopp og lav i planområdene og langs trasé for nettilknytning, herunder tiltakets virkninger for økosystemene som er viktige økologiske funksjonsområder for disse artene. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. – Kort redegjøre for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for før- og etterundersøkelser vurderes.	Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder M-1941 fra Miljødirektoratet. Gjeldende norsk rødliste for arter og prioriterte arter i henhold til naturmangfoldloven § 23 skal benyttes. Feltarbeidet skal foregå i vekstsesongen (juni-august) 2025. 4 uker med 2 personer.
Naturmangfold - Arter - Fugl	Ja	Ja	– Utarbeide en oversikt over fuglearter i plan- og influensområdet som kan bli vesentlig berørt av tiltaket, med fokus på arter på gjeldende norsk rødliste for arter, prioriterte arter, ansvarsarter, jaktbare arter, samt ev. andre arter som er særlig sårbare for kollisjoner med vindturbiner – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke fuglearter, jf. opplisting i første strekpunkt. Herunder skal områdets verdi som trekklokalitet,	En kartlegging av fugl skal utføres. Kartleggingen skal gjennomføres av personer med god kunnskap om fugl. Kartleggingsmetodikken til norske hekkefugler (https://hekkefugl overvakingen.nina.no/Fugl/Default.aspx?ReturnUrl=/Fugl/) kan benyttes som metodikk/utgangspunkt. Lokale og regionale myndigheter og organisasjoner, samt personer med relevant lokalkunnskap, skal kontaktes. Det skal foretas feltbefaring på

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			fare for kollisjoner og redusert/forringet økologisk funksjonsområde vurderes – Vurdere potensialet for funn av hittil ukjente forekomster av rødlista og forvaltningsprioriterte arter i plan- og influensområdet. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen – kort redegjøre for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for før- og etterundersøkelser vurderes. Dersom det vurderes som aktuelt med for- og etterundersøkelser, skal det beskrives hvordan de gjennomførte utredningene kan inngå i et forskningsdesign for slike undersøkelser.	hensiktsmessig tid av året med hensyn til hekketider og ev. trekksesong 2025. Det estimeres minst 5 dager til feltarbeid. Sensitive opplysninger skal merkes unntatt offentlighet og oversendes NVE som et eget dokument.
Naturmangfold – Arter – Flaggermus	Nei	Nei		
Naturmangfold – Arter – Annet dyreliv	Ja	Ja	– Beskrive eksisterende registreringer av kritisk trua, sterkt trua og sårbare arter, jf. gjeldende norsk rødliste for arter. – Vurdere potensialet for funn av hittil ukjente forekomster av rødlista og forvaltningsprioriterte arter i plan- og influensområdet.	Annet dyrelivet i området skal beskrives. Omtalen vil bli basert på eksisterende kunnskap fra lokale og regionale myndigheter og organisasjoner, samt personer med relevant lokalkunnskap. Relevante kart og nettsider skal supplere omtalen.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			– Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke kritisk trua, sterkt trua og sårbare arter, herunder områdets verdi som økologisk funksjonsområde for slike arter. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen – Kort redegjøre for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for før- og etterundersøkelser vurderes.	Sensitive opplysninger skal merkes unntatt offentlighet og oversendes NVE som et eget dokument.
Naturmangfold – Landskapsøko-logiske sammenhenger	Ja	Ja	– Beskrive de landskapsøkologiske sammenhengene i plan- og influensområdet og presentere disse på kart. – Beskrive sammenhengende naturområder med urørt preg i plan- og influensområdet, med fokus på faktiske arealkonsekvenser, fragmentering og andre relevante faktorer. – Vurdere hvordan tiltaket påvirker sammenhengende naturområder med urørt preg, herunder beregne eventuelle endringer i arealer definert som inngrepsfri natur	Arbeidet skal i hovedsak bruke kartanalyser basert på eksisterende kunnskap og de utførte fagutredningene om arter og naturtyper for planområdene. Temaet skal inkludere nærmere vurderinger av SNUP. Miljødirektoratets KU-veileder skal legges til grunn.
Naturmangfold – Geologisk mangfold	Ja	Ja	– Identifisere og beskrive områder som er definert som rødlistede geotoper eller geologisk arv (geosteder).	Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder fra Miljødirektoratet. Utredningen skal suppleres med eksisterende dokumentasjon (NGU) og

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			– Vurdere tiltakets virkninger for slike områder. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen	kontakt med lokale og regionale ressurspersoner.
Naturmangfold –Fremmede arter	Ja	Ja	– Gjennomføre en kartlegging av fremmede arter i planområdet. – Utarbeide en oversikt over fremmede arter i kategoriene SE og Hi etter gjeldende fremmedartsliste. – Vurdere behovet for avbøtende tiltak som hindrer spredning av fremmede arter i anleggs- og driftsperioden	Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder M-1941 fra Miljødirektoratet. Feltarbeid utføres i veksesongen (juni-august) 2024. Varighet ca. 1 uke.
Naturmangfold – Samlet belasting	Ja	Ja	– Vurdere om tiltaket og andre eksisterende eller planlagte inngrep samlet kan påvirke forvaltningsmålene for artene og naturtypene som er/blir kartlagt og som vil bli påvirket av tiltaket. – Vurdere om tilstanden og den lokale, regionale og/eller nasjonale bestandsutviklingen til disse artene/naturtypene kan bli vesentlig påvirket.	I vurderingen skal det legges vekt på tiltakets virkninger for eventuelle forekomster av viktige naturtyper jf. Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for naturtyper (NiN), utvalgte naturtyper i henhold til naturmangfoldloven § 52 og økosystemer som er viktige økologiske funksjonsområder for trua arter i gjeldende norsk rødliste for arter og prioriterte arter i henhold til naturmangfoldloven § 23. «Veileder Naturmangfoldloven kapittel II» skal legges til grunn i utredningene.
Vannmiljø	Ja	Ja	– Gjennomføre en utredning av naturmangfold i vann (vannlevende naturtyper og arter) i henholdt til naturmangfoldloven. – Utrede økologisk og kjemisk tilstand på relevante vannforekomster.	Utredningen skal gjennomføres etter anerkjent metodikk M-1941 fra Miljødirektoratet. Omfanget av feltarbeid skal være tilstrekkelig til at ansvarlig myndighet (NVE) kan ta stilling til konsesjonsspørsmålet basert på et godt kunnskapsgrunnlag.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
				Feltarbeidet vil foregår vår og høst. Med varighet på totalt ca. 2 uker (2 personer).
Friluftsliv	Ja	Ja	– Beskrive kartlagte og verdisatte friluftslivsområder i plan og influensområdet og vise disse på kart. – Beskrive dagens bruk av plan- og influensområdet til friluftsliv, herunder jakt og fiske. Viktige turstier mm. skal vises på kart. Alternative friluftsområder med tilsvarende aktivitetsmuligheter skal kort omtales. – Vurdere tiltakets virkninger for friluftslivsområder og dagens bruk av plan- og influensområdet til friluftslivsaktiviteter. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. – Kort redegjøre for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for for- og etterundersøkelser vurderes.	Utredningen skal gjennomføres etter anerkjent metodikk M-1941 fra Miljødirektoratet. Ev. ny verdisetting av friluftslivsområder skal bygge på eksisterende kommunale kartlegging. Kartleggingen skal gjennomføres i dialog med lokale myndigheter og organisasjoner, samt personer med relevant lokalkunnskap. Det estimeres 2 til 3 dagers feltarbeid som gjennomføres sommer 2025.
Landskap	Ja	Ja	– Gi en beskrivelse av landskap og landskapsverdier i plan- og influensområdet, og vise dette på kart. – Vurdere tiltakets virkninger for landskap og landskapsverdier,	Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren, og NVE veileder *1/2015 Veileder for vurdering av landskapsvirkninger ved utbygging av vindkraftverk*. Visuelle virkninger skal

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			herunder virkninger knyttet til skjæringer, fyllinger og massetak. – Utarbeide et teoretisk synlighetskart som viser vindkraftverkets synlighet inntil 30 kilometer fra planområdene. – Utarbeide visualiseringer som gir et representativt inntrykk av tiltakets visuelle virkninger på nær avstand (opp til ca. 2-3 km) og midlere avstand (fra ca. 3-10 km). Fotostandpunktene og -retning skal vises på et oversiktskart. Tiltaket skal minimum visualiseres fra følgende steder: • Finnkjerka • Kjøllefjord sentrum • Ett representativt utsynspunkt ved hyttene i Skjøtningberg – Beskrive og vurdere visuelle virkninger knyttet til lysmerkingen av vindturbinene. – Vurdere og beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. – Redegjøre kort for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet	også vurderes for andre relevante temaer, som for eksempel kulturmiljø og friluftsliv. Klassifiseringen i NiN landskap skal brukes som referanse. Omfang av feltarbeid og faglig kvalifikasjonskrav for utreder skal beskrives. Visualiseringene skal utføres som fotomontasjer og/eller 3D-visualisering. Synlighetsmodellering for aktuelle layouter med spesifisering av synlighet på 1, 5, 10, 20 og 30 km avstand. Modelleringen skal gjøres utfra totalhøyde på turbinene (til vingetuppen) og i navhøyde (begrenset til turbiner med hinderbelysning). Valg av standpunkt for visualisering skal skje i samråd med kommunen og berørte interessenter. Det estimeres 2 til 3 dagers feltarbeid som gjennomføres sommer 2025.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			for for- og etterundersøkelser vurderes.	
Klimagass-utslipp	Ja	Ja	– Gi et generelt anslag over klimanytten i et energisystem-perspektiv, samt beregne forventede utslipp fra innsatsfaktorer, transport og arealbruk/bearbeiding av karbonholdige masser. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen, herunder potensialet for bruk av nullutslippsteknologi i transport og anleggsgjennomføring.	Miljødirektoratets KU-veileder/håndbok M-1941 skal legges til grunn.
Støy	Ja	Ja	– Utarbeide støysonekart for vindkraftverket med kartfestede soner for L_{den} 40, 45 og 50 dB. Støyfølsomme bygninger med beregnet støynivå over L_{den} 40 dB skal angis på kartet. Det skal oppgis støynivå og avstand til nærmeste vindturbin for alle støyfølsomme bygninger med et støynivå på over L_{den} 40 dB. – Beskrive støy fra transformatorstasjoner og eventuelle andre installasjoner. – Beregne eventuell sumstøy fra flere støykilder. – Vurdere hvordan støy fra vindkraftverket og transformatorstasjoner, og ev. sumstøy fra flere støykilder, kan	Utredningen skal følge krav og veiledning i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) og Veileder om behandling av støy i arealplanlegging (M-2061). Det skal redegjøres for metodebruk. Støysonekart skal utarbeides i henhold til beregningsmetoder i Miljødirektoratets veileder M-2061.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			påvirke støyfølsom bebyggelse og friluftsliv. – Vurdere sannsynlighet for spesielle støyvirkninger, jf. NVE og Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft. – Vurdere behovet for avbøtende tiltak og beskrive aktuelle tiltak.	
Elektromagnetisk felt (EMF)	Nei	Nei		
Skyggekast	Ja	Ja	– Beregne og beskrive omfanget av skyggekast fra vindturbinene. Det skal utarbeides et kart som viser omfanget av skyggekast for berørte helårs- og fritidsboliger. Det skal oppgis tidspunkt og varighet for berørte helårs- og fritidsboliger, samt avstand til vindturbinen(e). – Vurdere hvordan skyggekast fra vindturbinene kan påvirke bebyggelse, friluftsliv og eventuelle andre aktiviteter i plan- og influensområdet. – Vurdere behovet for avbøtende tiltak og beskrive aktuelle tiltak.	Utredningen skal gjennomføres i henhold til NVEs veileder «*Skyggekast fra vindkraftverk*». Det skal redegjøres for metodebruk. Behovet for beregninger ut til 2000 m skal vurderes, jf. NVEs nettsider om skyggekast.
Luftforurensning	Nei	Nei		
Vann- og grunn-forurensning	Ja	Ja	– Kartfestede arealer som kan påvirkes ved avrenning fra sprengning og masseforflytning ved utbygging av tiltaket, eller ved utslipp av olje og andre kjemikalier.	Eiere/drivere av vannverk, reservevannkilder og enkeltbrønner, kommunen og Mattilsynet skal kontaktes i forbindelse med utredningen. Informasjon om dagens bruk av plan- og influensområdet og

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			– Kartlegge alle vannverk, enkeltbrønner og avsatte reservevannkilder, med tilhørende nedbørsfelt, som kan påvirkes ved avrenning og vise disse på kart. – Vurdere sannsynlighet for forurensning. – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke drikkevannskilder med tilhørende nedbørsfelt. – Beskrive dagens bruk av plan- og influensområdet og tiltaksplaner for berørte vannområder, og vurdere virkninger for vassdrag. – Vurdere behovet for avbøtende tiltak, og beskrive aktuelle tiltak. Planlagte tiltak for å forhindre forurensning av drikkevann og vassdrag, herunder ev. etablering av alternativ vannforsyning, skal beskrives.	tiltaksplaner for vannområdene skal innhentes. Kilder som VannNett, Miljødirektoratets kartløsning Vannmiljø og kommunens egen kartløsning kan benyttes.
Kulturmiljø	Ja	Ja	– Beskrive kjente automatisk freda, vedtaksfreda, nyere tids kulturminner og kulturmiljø i plan- og influensområdet og vise disse på kart. – Vurdere kulturminnenes og kulturmiljøenes verdi, og utarbeide et verdikart. – Vurdere potensial for funn av automatisk fredete kulturminner og vise dette på verdikartet.	Utredningen skal gjennomføres i tråd med Riksantikvarens og Miljødirektoratets veileder M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø. Riksantikvarens veileder «Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel for tema kulturminner og kulturmiljøer (2015)» kan benyttes så langt den passer. Dersom det eksisterende kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig for å kunne vurdere virkninger av tiltaket, skal det innhentes ny kunnskap. Ny kunnskap skal

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			– Vurdere direkte, indirekte og visuelle virkninger av tiltaket for kulturminner og kulturmiljø. – Beskrive tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger i anleggs- og/eller driftsfasen. – Redegjøre kort for datagrunnlag og metoder som er benyttet for å vurdere virkningene av tiltaket. Usikkerheten i vurderingene skal drøftes. Basert på dette skal behovet for før- og etterundersøkelser ut over de lovpålagte undersøkelsene vurderes. Dersom det vurderes som aktuelt med for- og etterundersøkelser, skal det beskrives hvordan de gjennomførte utredningene kan inngå i et forskningsdesign for slike undersøkelser. – Samisk tro og tradisjon om området skal utredes og det skal utredes hvordan tiltaket kan påvirke immaterielle kulturminner, herunder hellige steder i planområdene og tilgrensende områder, jf. kulturminneloven § 4, bokstav f.	inneholde en fagkyndig vurdering som dokumenterer metoder og funn. Det estimeres 2 – 4 dager med befaring sommeren 2025.
Landbruk	Nei	Nei		
Reindrift, og annen samisk kultur og næringsutøvelse	Ja	Ja	– Beskrive reindriftsnæringas bruk av området, med fokus på selve planområdet, samt et influensområde som strekker seg minimum 5 km ut fra planområdene, og langs trasé for nettilknytningen.	Utredningen skal følge Statens vegvesen sin håndbok for konsekvensanalyser V712 (2021). Dialog med aktuelt reinbeitedistrikt og reindriftsforvaltningen skal gjennomføres, og er en sentral del av kunnskapsgrunnlaget. Sametingets planveileder kan benyttes i utredningen.

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
			– Beskrive direkte beitetap som følge av utbyggingen (vindkraftverk, adkomstvei og kraftledninger). – Vurdere hvordan vindkraftverket med infrastruktur og kraftledningen kan påvirke reindriftens bruk av område i anleggs- og driftsfase gjennom arealbeslag, barrierevirkninger, skremsel/støy og økt ferdsel. – Vurdere eventuelle avbøtende tiltak eller plantilpasninger. – Virkninger av det planlagte vindkraftverket med tilhørende infrastruktur skal ses i sammenheng med allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente og planlagte planer eller tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet. – Beskrive naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jamfør Sametingets planveileder (2020). NVE har i brev datert 24.06.2024 presisert at dette gjelder både urfolk og minoriteter.	Aneo vil inkludere anbefalinger i NIBIO sitt forslag til forbedret metodikk for virkninger på reindrift. På bakgrunn av NVEs felles behandling av vindkraftverk i Finnmark, stiller Aneo seg åpen for å samarbeide med andre vindkraftaktører i området for å utrede samla belastning for reindrift. Aneo ser for seg at ytterlige ett vindkraftverk får konsesjon i området, og det vil være hensiktsmessig å utarbeide samlet belastning på bakgrunn av det. Flere enn ett ses som uaktuelt pga. begrensninger i sentralnettet. Aneo ser for seg å utrede to scenarioer; I det ene scenarioet vurderer Aneo en situasjon hvor Skjøtningberg får konsesjon samtidig som Kjøllefjord vindkraftverk blir utvidet og oppgradert med økt installert effekt. I det andre scenarioet ser Aneo for seg at Skjøtningberg får konsesjon, men at Kjøllefjord vindkraftverk får konsesjon uten noen utvidelse eller oppgradering i installert effekt. Vurderinger av virkningene på naturgrunnlaget fra tiltaket, skal basere seg på vitenskapelig og tradisjonell kunnskap. Vurderingene skal være skriftlige og tilgjengelige. Samlede virkninger av tiltak skal vurderes.
Mineralressurser	Nei	Nei		

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
Luftfart	Ja	Ja	– Beskrive lufthavner i influensområdet, herunder ut- og innflygingsprosedyrer og hinderflater i restriksjonsplaner. – Beskrive kommunikasjons-, navigasjons-, radar- og overvåkingssystemer som benyttes av luftfartsaktører i influensområdet. – Vurdere om tiltaket vil gi virkninger for lufthavner, herunder ut- og innflyvningsprosedyrer og hinderflater i restriksjonsplanen(e). – Vurdere om tiltaket vil gi virkninger for kommunikasjons-, navigasjons-, radar- og overvåkings-systemer tilknyttet luftfart. – Vurdere om tiltaket vil gi ytterligere hindringer for luftfarten, spesielt for lavtflygende fly og helikoptre. – Eventuelle turbiner, luftstrekk og/eller master som antas å kreve merking etter forskrift om merking av luftfartshinder skal identifiseres med angivelse av hvordan disse mastene vil måtte merkes. – Vurdere behovet for avbøtende tiltak og beskrive aktuelle tiltak.	Avinor AS, Forsvarsbygg og Luftfartstilsynet skal kontaktes for vurdering av tiltakets mulige virkninger. Aktuelle operatører av lavtflygende fly og helikopterselskaper skal også kontaktes, herunder ruteflyginger, luftambulanseflyginger, redningshelikoptertjenesten, politihelikopter samt annen næringsmessig flyging i det aktuelle området som reinleting, turistflyging mm. Vindturbinenes posisjon og høyde skal meldes inn til Avinor, slik at de har forutsetninger for å vurdere virkningene av tiltaket.
Forsvaret	Ja	Ja	Kort omtale basert på dialog med Forsvarsbygg.	Kontakt med Forsvarsbygg.
Vær- og/eller kystradarer	Nei	Nei		

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
Samfunns-sikkerhet	Ja	Ja	– Identifisere uønskede mulige hendelser, vurdere risiko og sårbarhet og identifisere tiltak for å håndtere ev risiko og sårbarhet i en ROS-analyse. Iskast og naturfare som ikke er beskrevet i *Flom, skred og overvann* skal inngå i analysen. ROS-analysen skal tilpasses lokale forhold. – ROS-analysen lages som et separat dokument som både skal oppfylle kravet til ROS med planforslaget og kravet til overordnet utredning av samfunns-sikkerhet med konsesjonssøknaden	ROS-analysen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende veileder for risiko- og sårbarhetsanalyser i planlegging fra DSB.
Elektronisk kommunikasjon	Ja	Ja	– Utrede om det er sannsynlig at tiltaket kan medføre skadelig interferens på eksisterende elektroniske kommunikasjonsnett eller elektroniske kommunikasjonstjenester. – Foreslå aktuelle avbøtende tiltak i samsvar med retningslinjene om ivaretakelse av ekom, dersom det er sannsynlig at skadelig interferens kan oppstå.	Tiltakshaver skal kontakte aktuelle ekomaktører for å få informasjon om ekomnett og ekomtjenester som kan bli påvirket, og for å få innspill til beregningsmetoder og mulige avbøtende tiltak.
Folkehelse	Ja	Ja	– Beskrive dagens helsetilstand og påvirkningsfaktorer i berørte kommuner. – Vurdere sumvirkninger/samla belastning som følge av tiltaket på befolkningens helse.	Utredningen skal ta utgangspunkt i de tematiske utredningene av konsekvenser som kan påvirke befolkningens helse som er inkludert i dette utredningsprogrammet, herunder støy, skyggekast, visuelle virkninger, friluftsliv, sammenhengende naturområder, lokalt næringsliv samt sysselsetting med videre. Virkninger for områdets attraktivitet og kvaliteten på bo- og nærmiljø skal også inkluderes i

Tema	KU	Plan	Tiltakshaver skal	Metode
				utredningen. Med utgangspunkt i disse utredningstemaene skal den helsemessige konsekvensen beskrives og synliggjøres, både enkeltvis og samlet. Siden dette er noe som det per i dag er noe manglende kunnskap om, skal utreder samordne metodikk og utredningsprosess med Lebesby kommune.
Lokalt og regionalt næringsliv	Ja	Ja	– Beskrive antatt behov for varer og tjenester, herunder nye arbeidsplasser, lokalt og regionalt i anleggs- og driftsfase. – Beskrive reiselivsnæringen i influensområdet. – Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke lokalt og regionalt næringsliv, herunder reiselivsnæringen og sysselsetting og verdiskaping.	Lokale og regionale myndigheter og lokalt/regionalt næringsliv skal kontaktes for informasjon om dagens situasjon og planlagte aktiviteter/utbygginger.

Referanser

Aas, H. (2019). Temarapport om sivil luftfart. NVE.

Artsdatabanken - Kunnskapsbank for naturmangfold. (u.å.). Www.artsdatabanken.no. https://www.artsdatabanken.no/

Artsdatabanken 2018. Norsk rødliste for naturtyper.

Barents Nett. (u.d.). Regional kraftsystemutredning 2022. Hentet fra https://www.barents-nett.no/getfile.php/138146-1656654768/Bilder/Logo/2022%20Kraftsystemutredning%20Finnmark%20-%20Hovedrapport.pdf

Berggrunn. (u.å.). Geo.ngu.no. https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Finnmark fylkeskommune. (2013). Regional Vindkraftplan for Finnmark.

Kilden. (u.å.). Kilden.nibio.no. Hentet mars 23, 2024, fra https://kilden.nibio.no/?topic=reindrift&zoom=0.4&x=7219344&y=284337.75&bgLayer=graatone

Kjøllefjord Vind AS. (2003). Konsesjonssøknad med konsekvensutredning. NVE.

Klima- og miljødepartementet. (2020, november 11). Klimaendringer og norsk klimapolitikk. Regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/innsiktsartikler-klima-miljo/klimaendringer-og-norsk-klimapolitikk/id2636812/

Klimaservicesenter. (2022). Klimaservicesenter.no.

https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/finnmark

Lebesby kommune. (u.d.). *Kommuneplanens arealdel*. Hentet fra https://www.lebesby.kommune.no/kommuneplanens-arealdel.567166.no.html¨

Søiland , A. (2024, 03 06). *Europower*. Hentet fra https://www.europower.no/teknologi/oker-effekten-i-vannkraftverket-med-batteri-skal-tjene-penger-i-balansemarkedene/2-1-1608709

Miljødirektoratet. (2022). Klima - Miljødirektoratet. Miljødirektoratet/Norwegian Environment Agency. https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/arsrapport-for-miljodirektoratet/effektrapportering/klima/

Naturbase - Miljødirektoratet. (2023). Miljødirektoratet. https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/naturbase/

Nordatlas. (Ingen dato). Hentet fra https://www.nordatlas.no/

Norsk hekkefuglovervåking: Start. (2024). Hekkefuglovervakingen.nina.no. https://hekkefuglovervakingen.nina.no/Fugl/Default.aspx?ReturnUrl=/Fugl/

Norges Regjering. (2011). Stortingsmelding nr. 14 (2011-2012): *Vi bygger Norge – om utbygging av strømnettet*. Hentet fra https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20112012/id673412/

NVE. (u.d.). *Informasjon - og diskusjonsunderlag for åpne kontordager om helhetlig prosess for behandling av nett – og kraftproduksjon i Finnmark*. Hentet fra https://www.nve.no/media/16522/informasjon-og-diskusjonsunderlag-for-aapne-kontordager.pdf

NVE. (u.d.). *LeGa Nett AS – Melding om bygging av 132 kV Adamselv-Kjøllefjord-Mehamn*. Hentet fra nve.no: https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=14080&type=A-1)

NVE. (u.d.). *Behandlingsprosess for nettanlegg*. Hentet fra https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonsbehandling-av-nettanlegg/behandlingsprosess-for-nettanlegg/

NVE. (u.d.). *NVE, Kraftløft i Finnmark*. Hentet fra https://www.nve.no/konsesjon/kraftloeft-i-finnmark/

NVE. (2022a). Forslag til mal for nye utredningskrav for vindkraftverk på land. Brev 16.05.2022 Saknr. 202115515-34 Til Energidepartementet, 32.

NVE. (2022b). Skyggekast fra vindturbiner - NVE. www.nve.no. https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/skyggekast-fra-vindturbiner/

https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/verdiskapning/

NVE, & Miljødirektoratet. (2022). Støy - NVE. www.nve.no. https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/stoey/

Radar - NVE. (u.å.). Www.nve.no. Hentet mars 21, 2024, fra

https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/radar/

Rødlista 2021 - Artsdatabanken. (u.å.). Artsdatabanken.no. Hentet mars 21, 2024, fra https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/

Statkraft Development AS. (2006). Forslag til utredningprogram. NVE.

Søiland , A. (2024, 03 06). *Europower*. Hentet fra https://www.europower.no/teknologi/oker-effekten-i-vannkraftverket-med-batteri-skal-tjene-penger-i-balansemarkedene/2-1-1608709

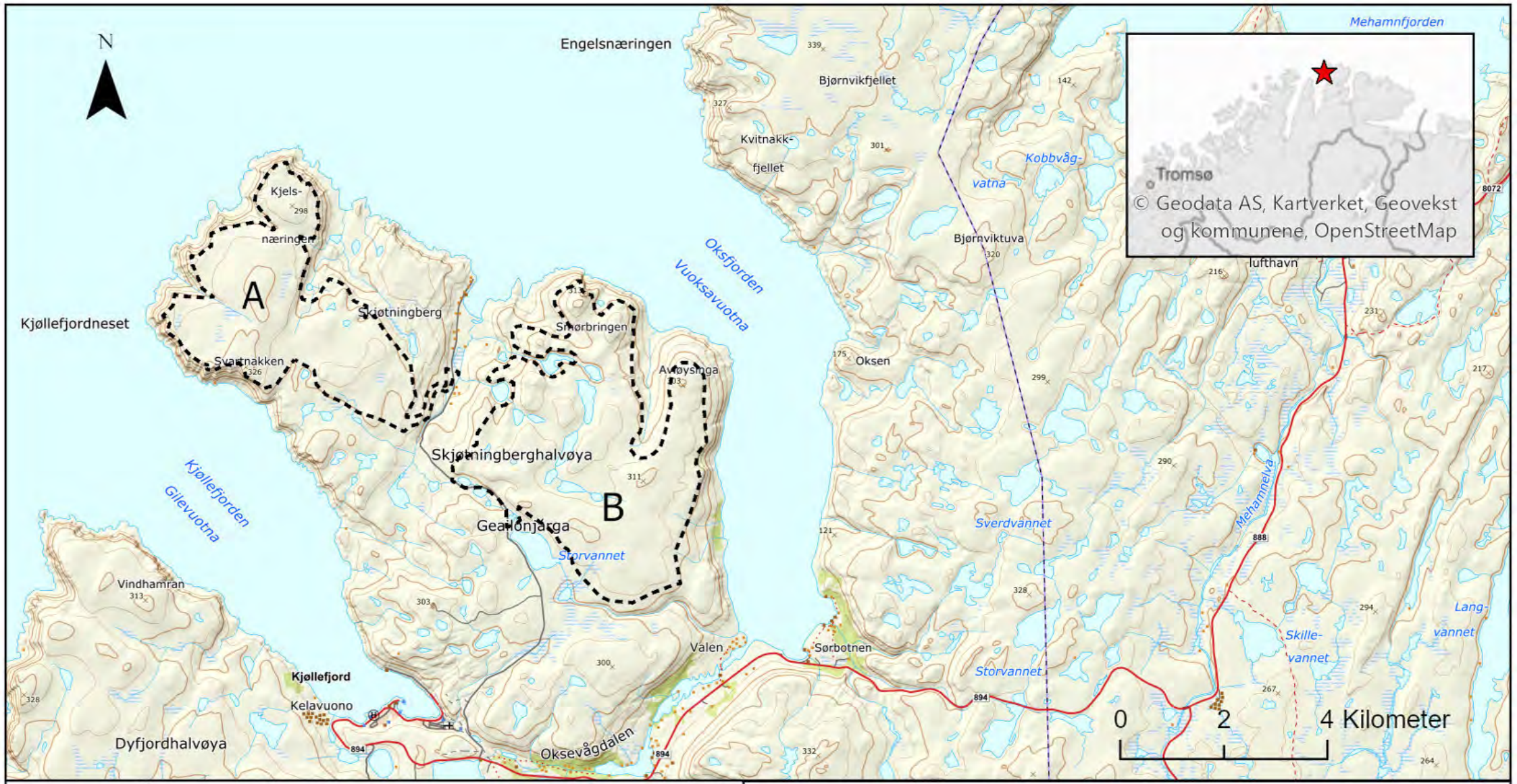
Ut.no. (Ingen dato). Kart. Hentet (23.03.24) fra https://ut.no/kart#10.05/70.8106/28.974

ANEO

LET'S
CREATE
ENERGY

Vedlegg A: Kart

- Oversiktskart
- Planområde
- Adkomstvei
- Nettilknytning
- Nettilknytning (2)
- INON
- Naturmangfold
- Vannmiljø
- Oppsamlingsområde
- Vårbeite
- Sommerbeite
- Høstbeite

Planområdet

A

B

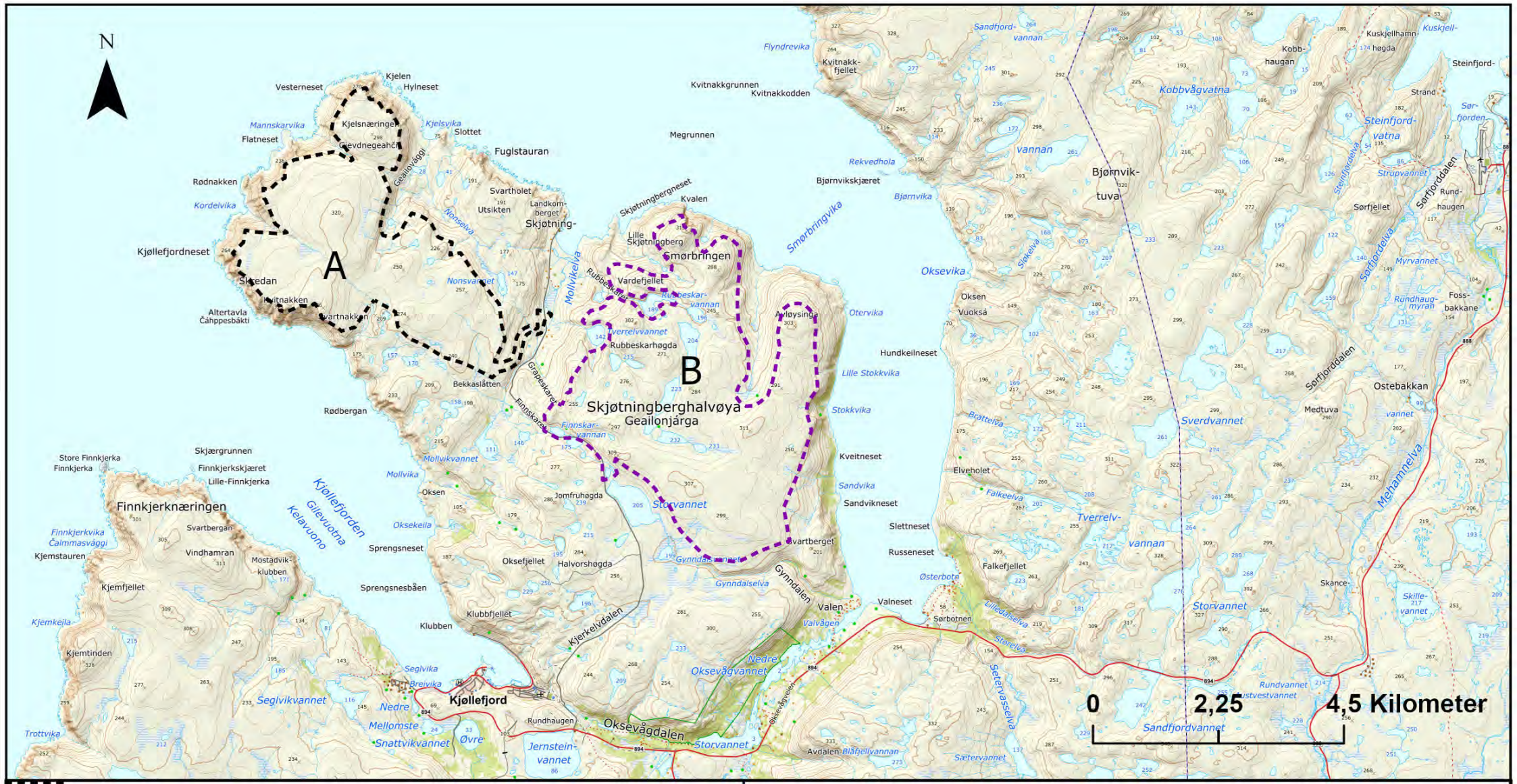
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Oversiktskart

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:140 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Planområdet A

Planområdet B

Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Planområdet

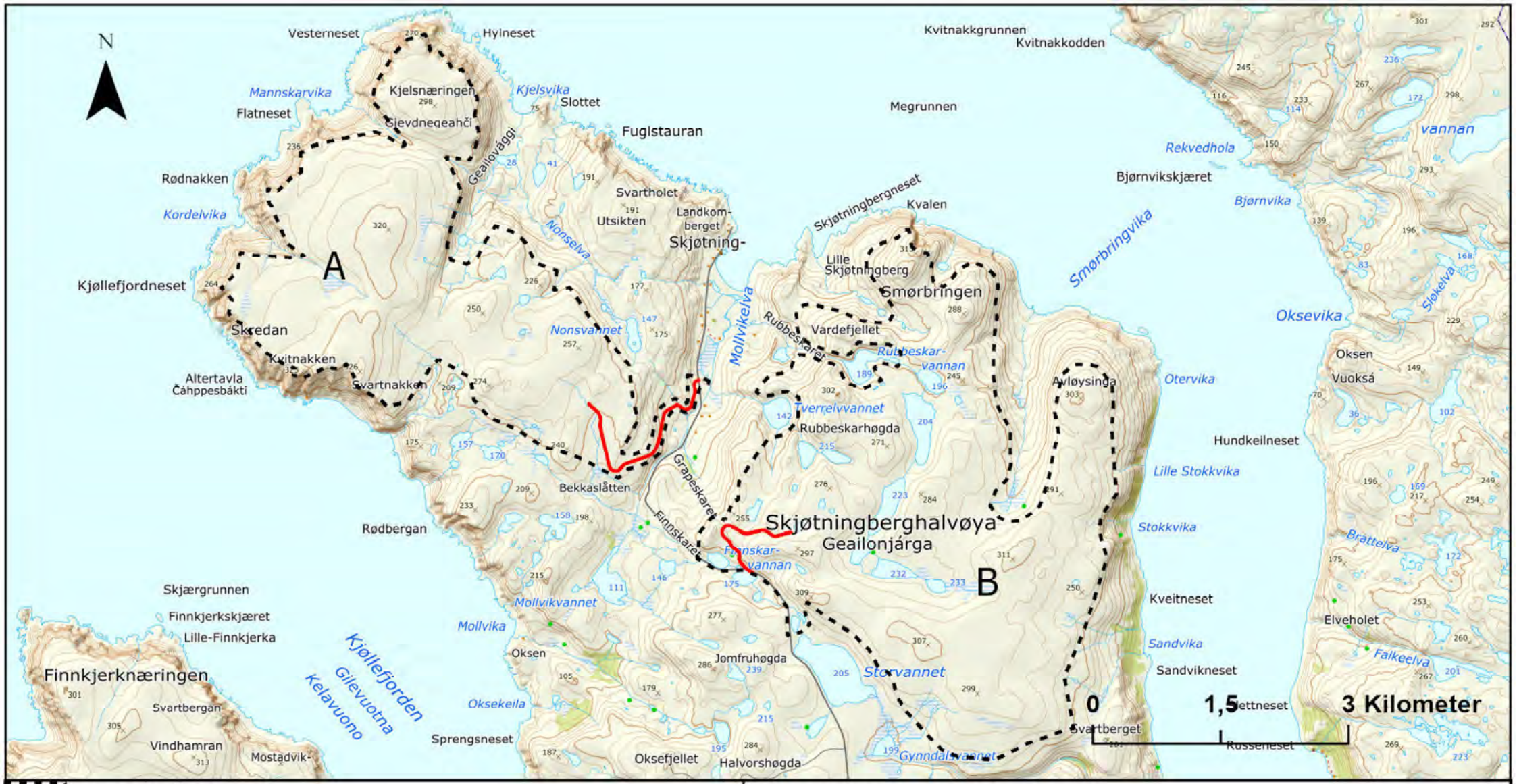
ANEO

Kordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130000
Konstr.: AGO	Dato: 27.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Bakgrunnskart: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:

Multiconsult

Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Planområdet

Adkomstveier

Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Adkomstvei

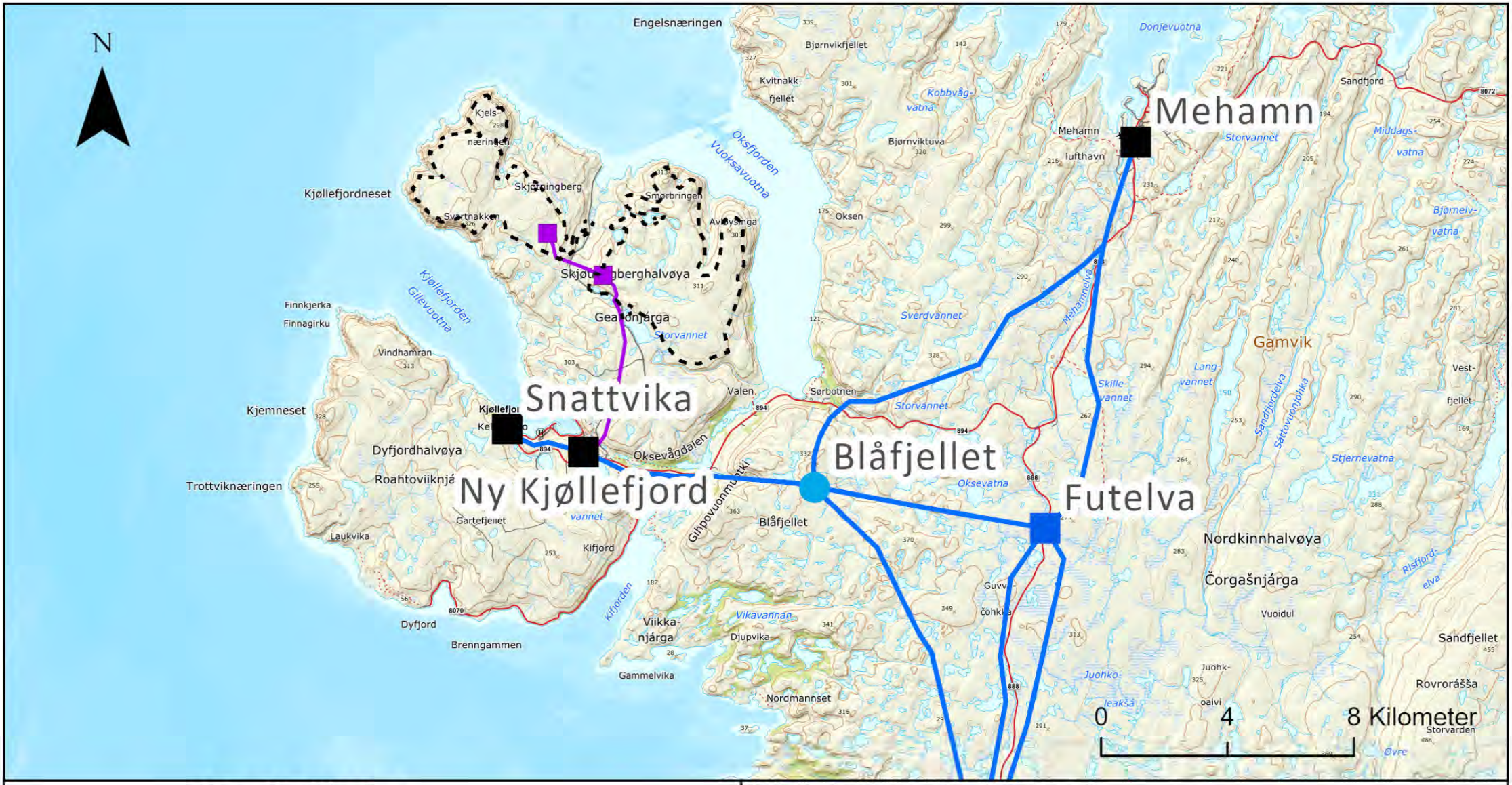
ANEO

Kordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:85 000
Konstr.: AGO	Dato: 27.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Bakgrunnskart: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:

Multiconsult

Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Tegnforklaring

- Skjøtningberg planområdet
- Transformatorstasjoner (AreaNett)
- Koblingsanlegg (AreaNett)
- T-avgreining (AreaNett)
- 132kV luftledning (AreaNett)
- Planlagt trase 132kV (Skjøtningberg vindkraftverk)
- Transformatorstasjoner (Skjøtningberg vindkraftverk)

Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Nettilknytning

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1: 230 000
Konstr.: AGO	Dato: 27.08.2024
Oppdragsnr.: 10254500-01	Kartgrunnlag: TopoNorge farget

Utarbeidet av:

Multiconsult

Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Tegnforklaring

- Skjøtningberg planområdet
- Transformatorstasjoner (AreaNett)
- Planlagt trase 132kV (Skjøtningberg vindkraftverk)
- Transformatorstasjoner (Skjøtningberg vindkraftverk)

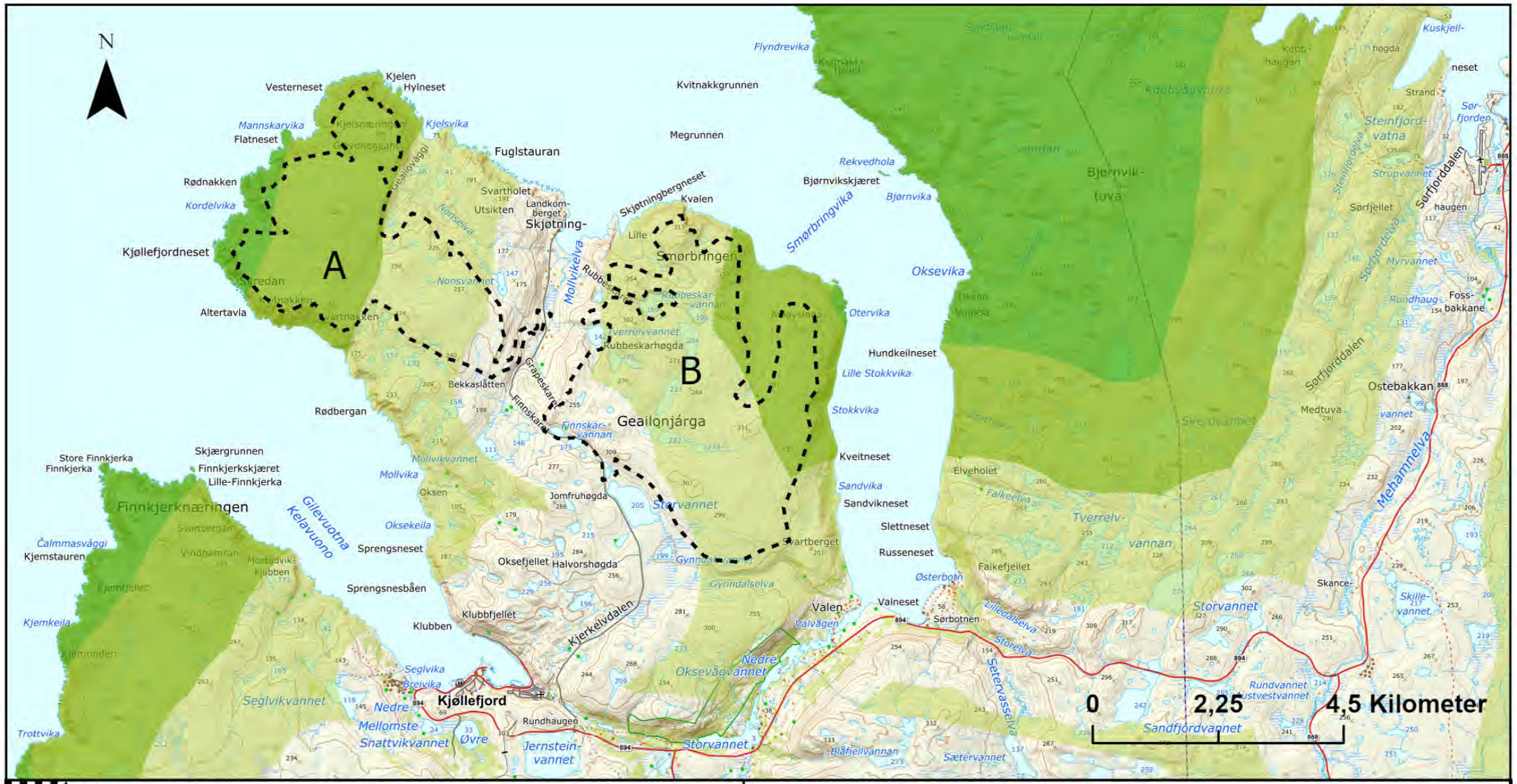
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Nettilknytning

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1: 230 000
Konstr.: AGO	Dato: 27.08.2024
Oppdragsnr.: 10254500-01	Kartgrunnlag: TopoNorge farget

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

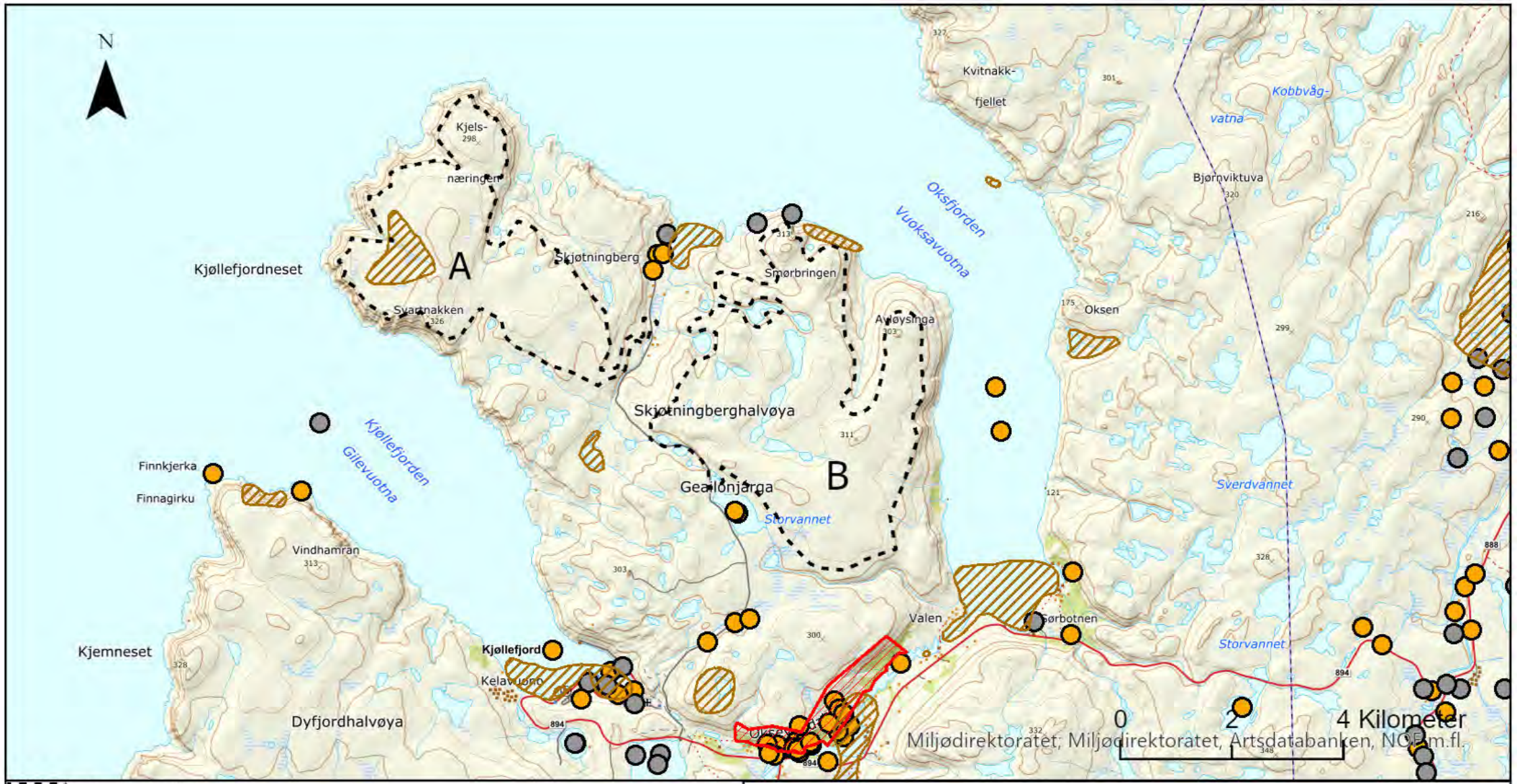
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

INON

ANEO

Kordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130000
Konstr.: AGO	Dato: 27.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Bakgrunnskart: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

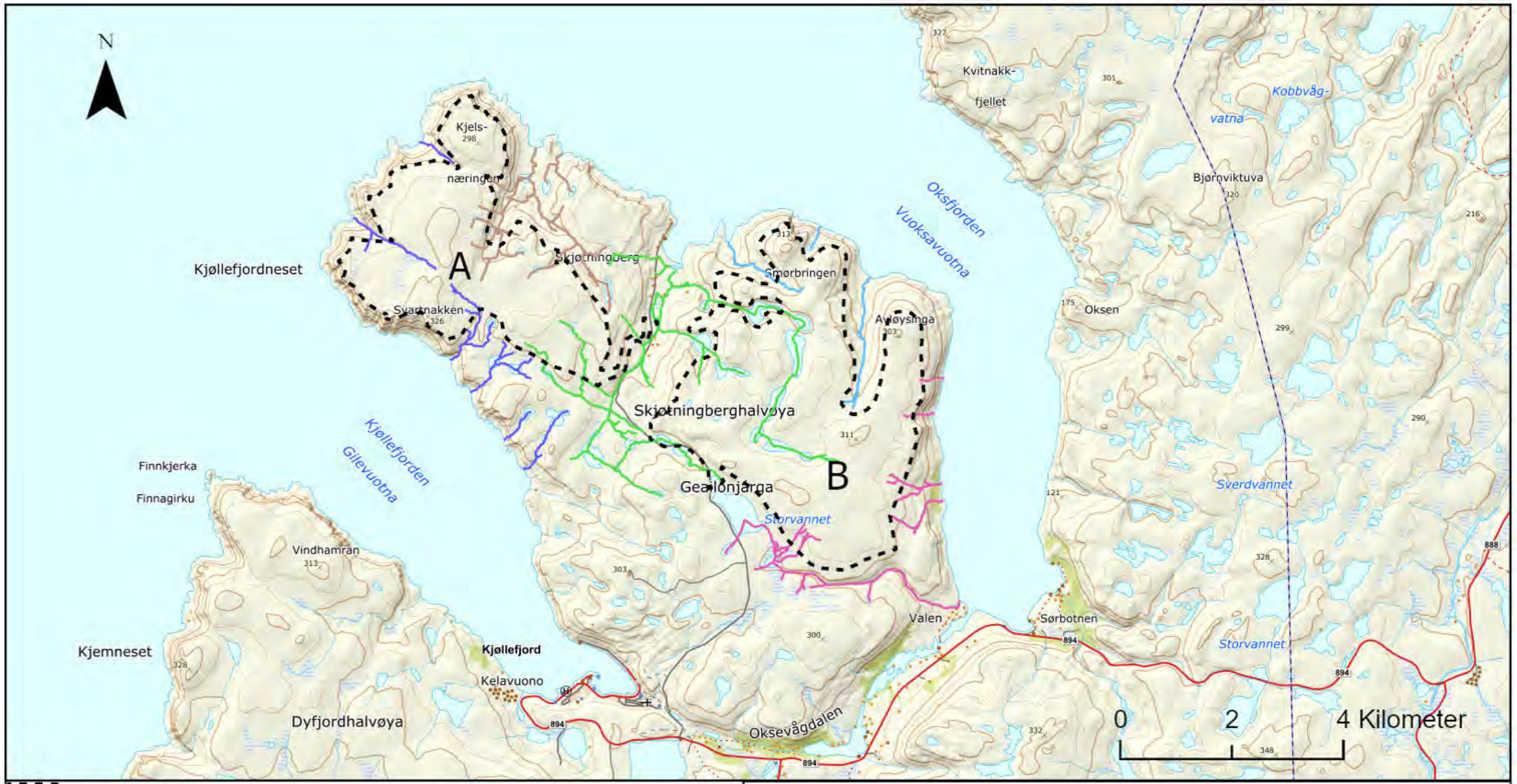
- Planområdet
- Verneområder
- Funksjonsområder
- Arter av nasjonal forvaltningsinteresse
- Ansvarsarter

Skjøtningberg vindkraftverk,
Lebesby kommune
Naturmangfold

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Planområdet

Berørte vannforekomster

- Geaillovaggi - Kjelsvika -bekkefelt
- Kjøllefjordneset bekkefelt
- Molvikelva-bekkefelt
- Smørbringa bekkefelt
- Stokkvika - Sandvika - Valneset bekkefelt

Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Vannmiljø

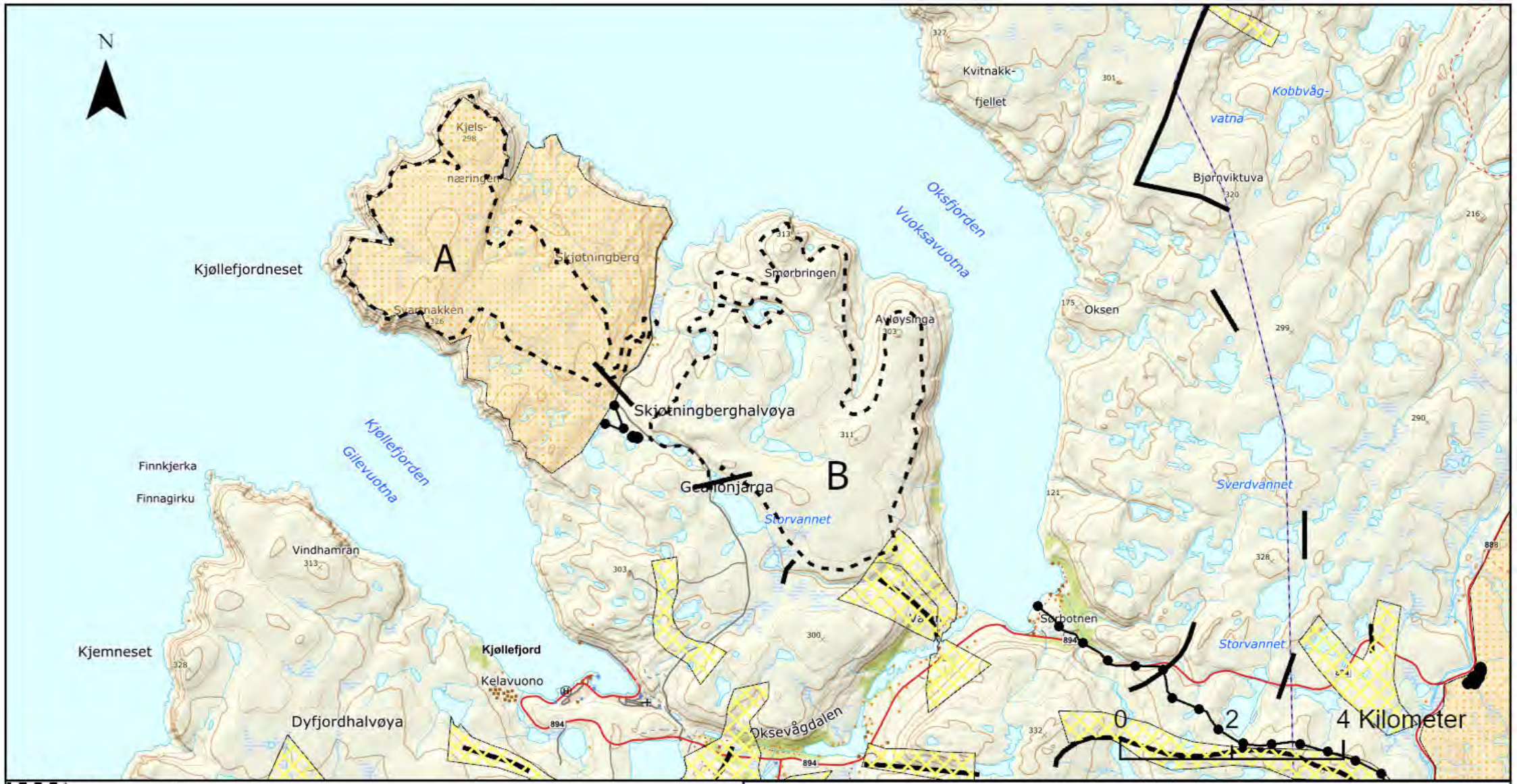
ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 26.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:

Multiconsult

Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

- Planområdet
- Trekklei
- Reindriftsgjerder
- Reindriftsanlegg
- Flyttlei
- Oppsamlingsområde

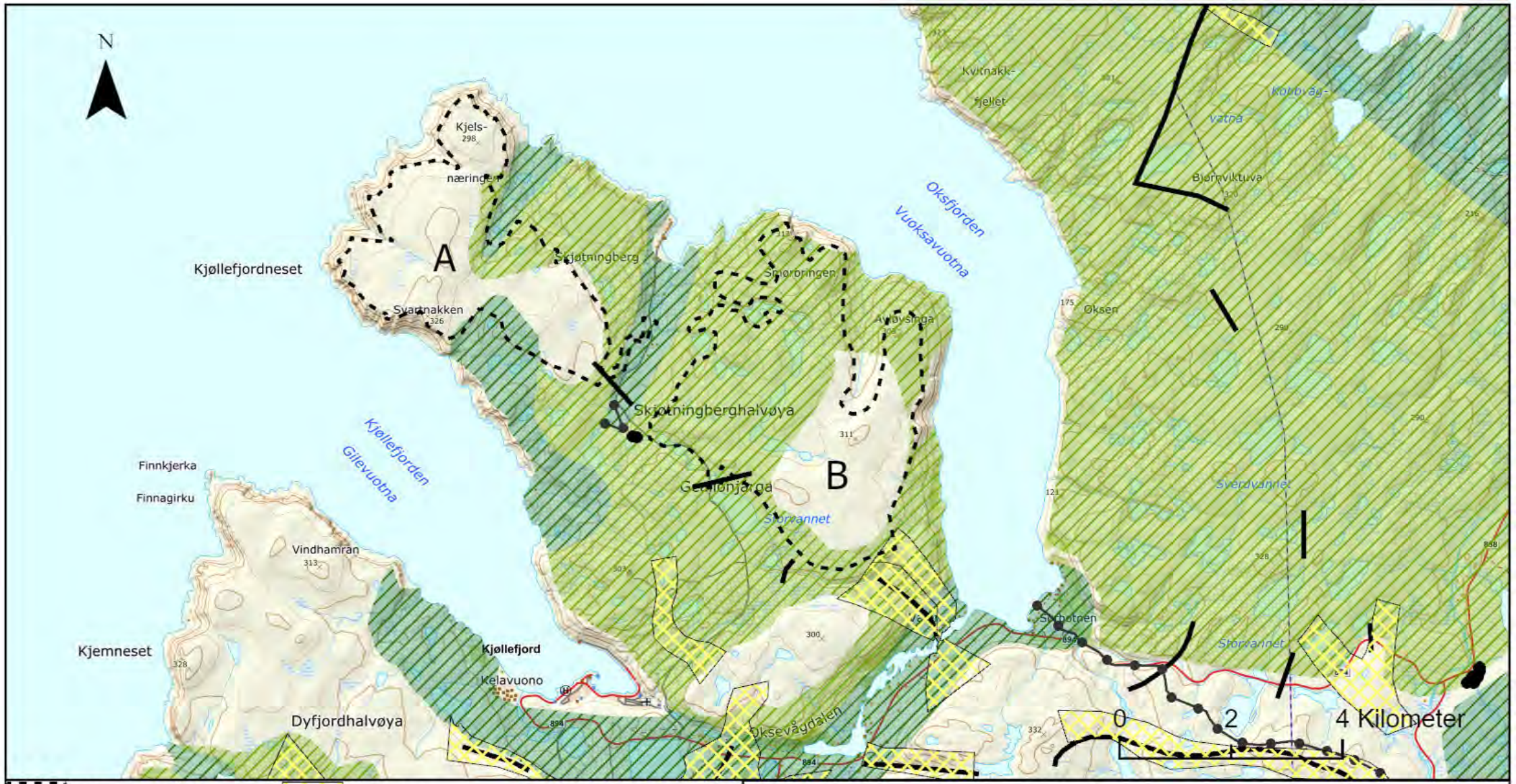
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Oppsamlingsområde

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

- Planområdet
- Trekklei
- Reindriftsgjerder
- Reindriftsanlegg
- Flyttlei
- Kalvingsland
- Oksebeiteland

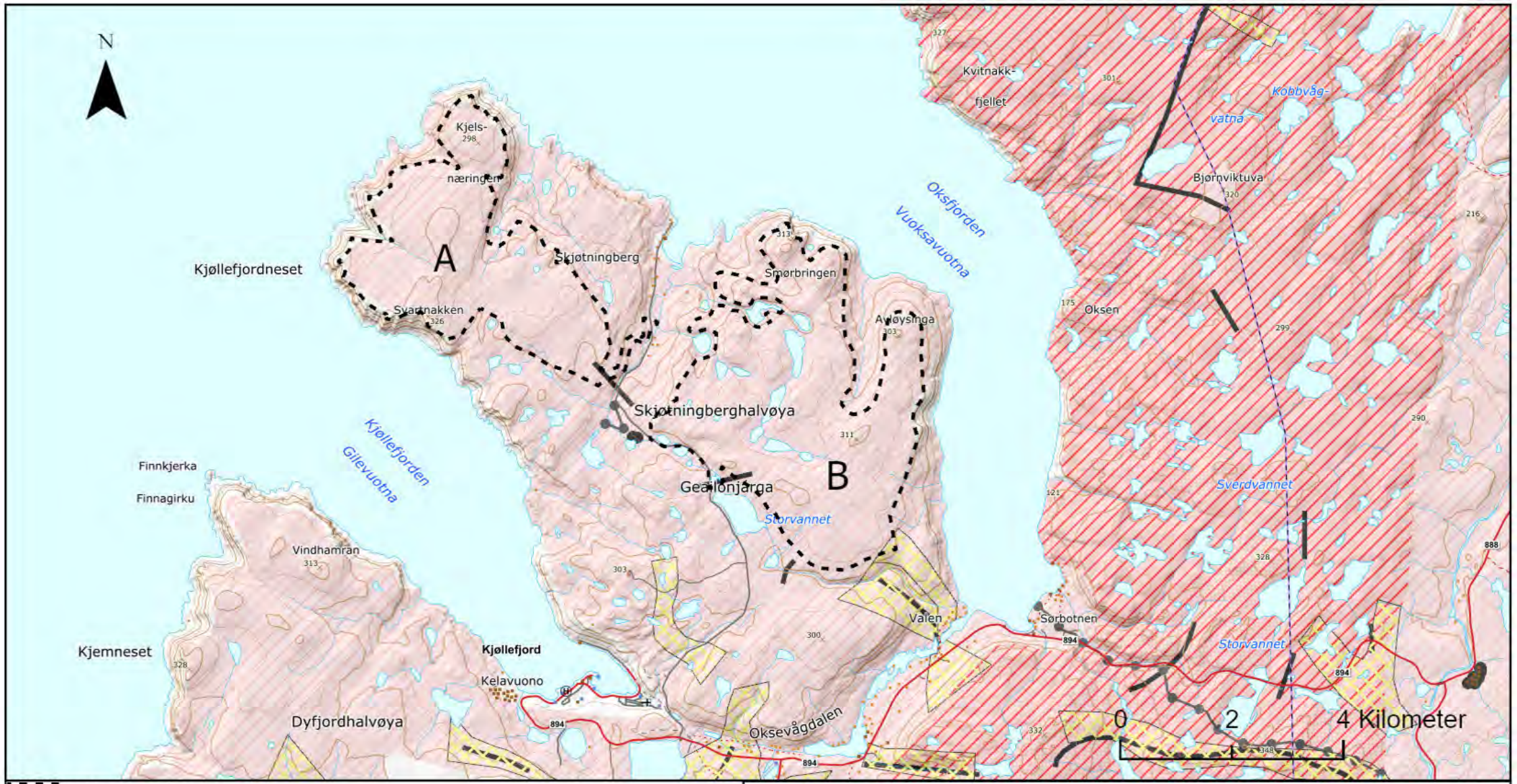
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Vårbeite

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

- Planområdet
- Trekklei
- Reindriftsgjerder
- Reindriftsanlegg
- Flyttlei
- Høyereliggende områder og luftingsområder
- Lavereliggende sommerland

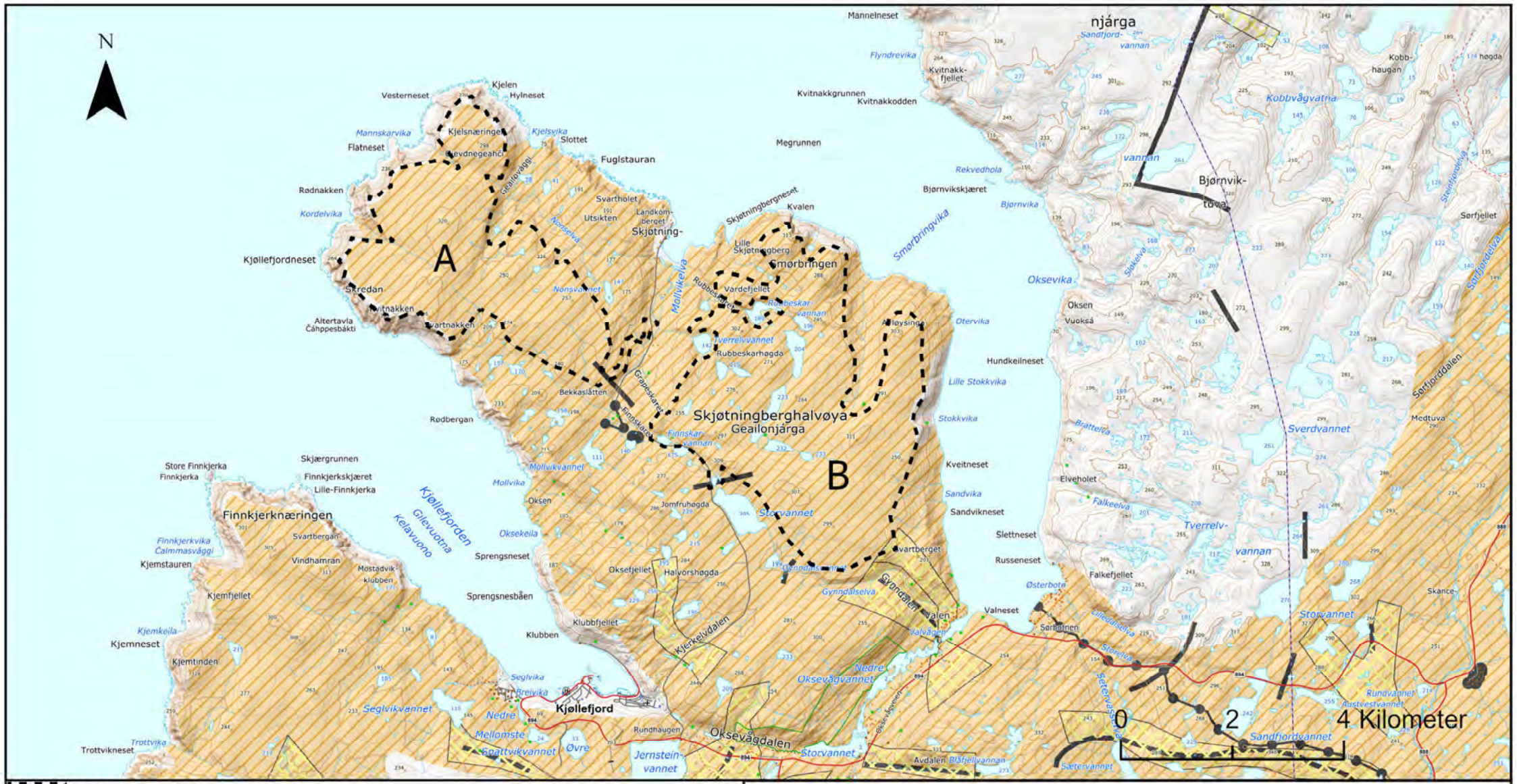
Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Sommerbeite

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Planområdet

Trekklei

Reindriftsgjerder

Reindriftsanlegg

Flyttlei

Høstbeite (Tidlig høstland)

Skjøtningberg vindkraftverk, Lebesby kommune

Høstbeite

ANEO

Koordinatsystem: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Målestokk A5: 1:130 000
Konstr.: AGO	Dato: 23.08.2024
Oppdragsnr.: 10257803-02	Kartgrunnlag: TopoNorge (UTM 35)

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Vedlegg B: Samisk oversettelse av utvalgte deler av planprogram/ forhåndsmelding

Mielddus B: Vállju oasit plánaprográmmas/ ovdagihtiidieđáhusas jorgaluvvon sámegillii

Geailonjárgga bieggafápmorusttet

Plánaprográmma/ Ovdagihtiidieđáhus ja evttohus guorahallanprográmmii

Vállju oasit jorgaluvvon davvisámegillii

Dáhton: 06.09.2024

Ovdasiidu: Geailonjárgga, oasseguovlu B
Govva: Aneo AS

Dán dokumeanttas leat oasit Geailonjárgga bieggafápmorusttega ovdagihtidieđáhusas jorgaluvvon dárogielas davvisámegillii. Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) (Norgga čázádat ja energiijadirektoráhtta) lea gáibidan ahte unnimusat čoahkkáigeassu ja kapihttalat mas boazodoallu ja eará sámi beroštumit jorgaluvvojit. Dasa lassin dáhttu NVE kártta mas leat báikenamat sámegillii.

Olles dahje oasit čuovvovaš ovdagihtiidieđáhusa kapihttaliin leat jorgaluvvon:

- Čoahkkáigeassu
- 1 Álgu
- 2. Prošeaktačilgehus
    - 2.1 Doaimma ákkastallan ja báikki válljen
    - 2.2 Plánaguovlu ja biras
- 4. Vurdojuvvon váikkuhusat doaibmabijus
    - 4.14 Boazodoallu
- 5. Viidáseappot proseassa
    - 5.1 Ovttastahtton plánaproseassa ja konsešuvdnaproseassa
    - 5.2 Plána mielváikkuheapmái
    - 5.3 Ovdánanplána ja áigemearit
- 6 Evttohus guorahallanprográmmii
    - 6.2 Biras- ja servodatváikkuhusaid guorahallan

Čoahkkáigeassu

Aneo AS dieđiha dákko bokte ahte lea álggahan plánabarggu guovloreguleremii plána- ja vistelága mielde, ja dieđiha seammás ahte lea ohcagoahtán rusttetkonsešuvnna energiijalága meide Geailonjárgga bieggafápmorusttegii Lebesby (Davvesiidda) gielddas, Finnmárkku fylkkas. Sihke dieđáhus energiijalága mielde ja plánaprográmma plána- ja vistelága mielde galget láhčit cealkámušaide/oaiviladdimiidda mat galget stivret barggu, ja čielggadit dárbbu guorahallamiidda dan boahttevaš, oktasaš váikkuhusguorahallamis. Dát prošeakta dieđihuvvui maiddái NVE:i (NČE:i) 2004:s (NVE (NČE) áššenummar 200101995), ja lei mearriduvvon guorahallanprográmma. Áššejohtu bissánii dattege danne go váillui neahttakapasitehta Finnmárkkus. Ráđđehusa Muolkkut elektrifiserema mearrádusa oktavuođas 08.08.2023 lea dát prošeakta fas loktejuvvon ovdan.

Dát dokumeanta lea lotnolas plánaprográmma, mas Lebesby (Davvesiidda) gielda lea vásttolaš eiseváldi, ja dieđáhus oktan evttohusain čielggadanprográmmii, mas Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) (Norgga čázádat- ja energiijadirektoráhtta), lea vásttolaš eiseváldi. Dát guokte eiseválddi láhčet nu guhkás go vejolaš ovttastahttit dieđáhusa ja plánaprográmma ja boahttevaš konsešuvdnaohcama meannudeami.

Plánaprográmma/ dieđáhus galget láhčit cealkámušaide/oaiviladdimiidda mat galget stivret barggu, ja čielggadit boahttevaš váikkuhusguorahallama guorahallandárbbu. Plánaprográmmas/ dieđáhusas lea evttohus guorahallanprográmmii fárus maid sihke Lebesby (Davvesiidda gielda ja NVE galget dohkkehit maŋŋel gulaskuddama. Mearriduvvon guorahallanprográmma čilge maid mearriduvvon guorahallanprográmma mii galgá čuovvut boahttevaš plánaevttohusa guovloreguleremii ja konsešuvdnaohcama (lohpi hukset, eaiggáduššat ja doaimmahit bieggafápmorusttega) galget fátmmastit. Evttohus guorahallanprográmmii lea vuođđuduvvon NVE (NČE) ođđa málleevttohussii guorahallangáibádusaide bieggafápmorusttegiidda nannámis Oljo- ja energiijadepartemeantta reivves beaiváduvvon 16.05.2022. Aneo deattuha ahte fáttát nugo boazodoallu, sámi luonddu- ja ealáhusdoaimmaheapmi, luonddugirjáivuohta, sisabáhkkekeahtes luondu, olgonastin ja eanadatváikkuhusat leat guovddážis guorahallanprográmmas.

Geailonjárgga bieggafápmorusttet evttohuvvo plánaguovlluin mii lea sullii 28 km^2. Plánaproseassa viidáseappot digaštallá ovdamuniid ja hehttehusaid goappašat plánaguovlluin, ja lea láidesteaddjin prošeavtta loahpalaš ráddjemii ja hábmemii. Obbalaš plánaguvlui čáhket gitta 70 bieggaturbiinna main lea 6 MW beaktu ja main lea navallodat sullii 105 mehtera ja rohtordiamehter gitta 150 mehtera. Dát vástida 180 mehtera guhkkosaš obbalašallodahkii. Dát eavttut addet sullii 420 MW obbalaš installerejuvvon beavttu ja birrasiid 1.560 GWh jahkebuvttadeami. Dát vástida sullii 97 500 dállodoaluid jahkegeavaheapmái, jus juohke dállodoalu gaskamearálaš geavaheapmi lea 16.000 kWh.

Dieđáhussii energiijalága mielde gullá maiddái ođđa 132 kV fápmolinnjás Area Netta plánejuvvon, ođđa transformáhtorstašuvnna rádjái Kjøllefjordas (Gilevuonas). NVE (NČE) dahká maiddái konsešuvdnamearrádusa energiijalága § 3-1 neahttačanastahkii Kjøllefjorda (Gilevuona) transformáhtorstašuvdnii. Dakkár

rusttegiidda ii guoskka dattetge plána- ja visteláhka, geahča § 1-3 nuppi cealkkaoasi. Neahttačanastat galgá guorahallot oassin váikkuhusguorahallamis ja lea danne fárus guorahallanprográmmas ja konsešuvdnaohcamis, muhto ii leat fárus guovloregulerenplánas.

Prošeakta galgá nannet ráđđehusa fápmo- ja industriijaáŋgiruššama Finnmárkkus. Dán oktavuođas evttohuvvo prošeakta oassin NVE (NČE) fápmobuvttadeami ohcamiid meannudeami obbalaš proseassas Finnmárkkus.

1. Álgu

1.1 Álggaheami dieđiheapmi

Aneo AS (Aneo) dieđiha dákko bokte guovloregulerema plána vistelága mielde, ja dieđiha ahte ohcagoahtá lobi energiijalága mielde hukset, eaiggáduššat ja doaimmahit Geailonjárgga bieggafápmorusttega Lebesby (Davvesiidda) gielddas, Finnmárkku fylkkas.

Suoidnemánu 1. beaivvi 2023 gustogođii plána- ja vistelága rievdadus ahte ahte bieggafápmorusttegiidda nannámis váldonjuolggadussan gáibiduvvo sihke guovloreguleren ja rusttetkonsešuvdna. Geailonjárgga bieggafápmorusttet galgá váikkuhusguorahallot plána- ja rusttetlága 14 kapihttala ja váikkuhusguorahallamiid láhkaásahusa mielde. Bieggafápmorusttegii guoská láhkaásahusa § 6 bustávva c, gč. mildosa I nr. 28 (bieggafápmorusttet mas lea installerejuvvon beaktu badjel 10 MW ja mii lea konsešuvdnageatnegáhtton energiijalága mielde), masa gáibiduvvo dieđáhus. Bieggafápmorusttegii masa gáibiduvvon guovloreguleren guoská maiddái láhkaásahusa § 6 bustávva a, mas gáibiduvvo plánaprográmma. Dán prošektii galgá danne ráhkaduvvot sihke dieđáhus ja plánaprográmma.

Plánaprográmma/ovdagihtiidieđáhusa ulbmilin lea juohkit dieđuid guoskevaš eiseválddiide, organisašuvnnaide, boazodoalloealáhussii ja báikkálaš olbmuide ahte Aneo lea plánegoahtán vejolaš bieggafápmorusttega Geailonjárgii. Ovdagihtiidieđáhusa ja almmolaš gulaskuddama bokte galget berošteaddjit sáhttit buktit cealkámušaid/oaiviliid váikkuhusguorahallanprográmmii maid NVE (NČE) ja gielda mearridit.

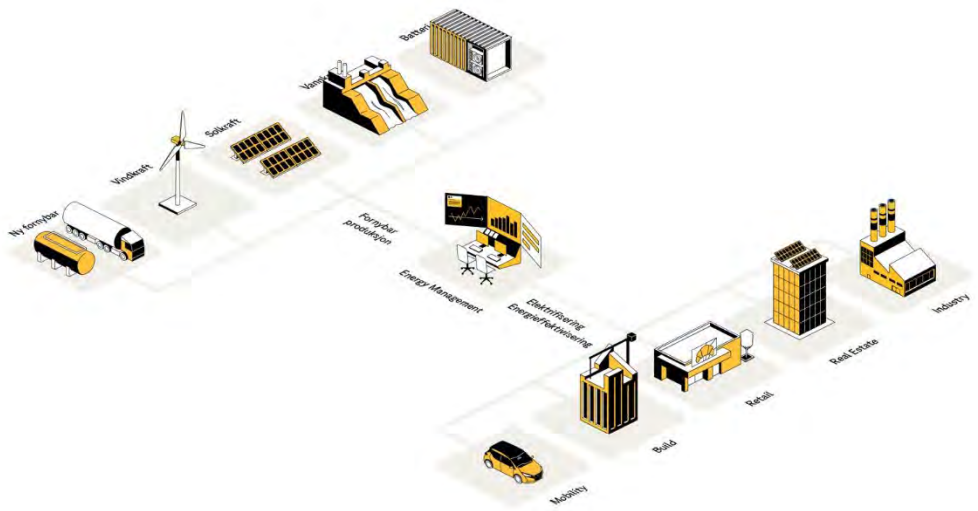
Plánaprográmmas/ovdagihtiidieđáhusas čilgejuvvo doaibma, ja leat dahkkon gaskaboddosaš árvvoštallamat doaimma váikkuhusain. Dasa lassin lea plánaprográmmas/dieđáhusas evttohus váikkuhusguorahallanprográmmii, ja guhte metoda galgá leat vuođđun.

1.2 Doaibmabiddji

Ođasmuhttikonseardna Aneo ásahuvvui 2022 čavčča, ovttasbarggu bokte HitecVision ja TrønderEnergi gaskkas. Fitnodagas leat badjelaš 300 bargi, ja váldokantuvra lea , dasa lassin lea doaibma Oslos, Bergenis, Stavangeris, Gjøvikas ja Stockholmas. Aneo lea vuođđuduvvon 70 jagi vásáhussii stuorra fápmoprošeavttaid ovdánahttimis ja doaimmaheamis maid TrønderEnergi jođiha, ja eaiggádušša ja doaimmaha ovcci bieggafápmorusttega Gaska-Norggas. Aneo eaiggádušša maiddái guokte bieggafápmorusttega ovtta beaivvášfápmorusttega Ruotas, ja konseartnas lea eaiggátoassi TrønderEnergia čáhcefápmobuvttadeamis, ja fitnodagain Sunna Group AB ja Scandinavian Biogas Fuels International AB

Maŋemus jagiid lea konseardna ovdánahttán máŋga eanemus ođđahutkkálaš energiijabálvalusa mat gávdnojit márkanis, sihke energiijahálddašeami oktavuođas muhto maiddái dakkáriid mat gullet jierpmálaš čovdosiid

geavahanbealis. Dát fátmmasta earret eará energiijavurkema, huksensajiid main ii leat luoitu, láddenčovdosiid ja energiijabeavttálmahttima industriijas. Sivas go HitecVision lea eaiggátbealis sáhttá Aneo ovttastahtti guhkes áiggi industriála vásáhusat nana olámuttolaš priváhta ja gelbbolaš kapitálain. Boađus lea stuorra davviriikkalaš ođasmuhttikonseardna mas lea investerenfápmu, innovašuvdnafápmu ja čađahanfápmu.

Figuvra 1: Aneo lea integrerejuvvon davviriikkalaš ođasmuhttikonseardna heivehuvvon dan ođđa fápmovuogádahkii.

Buohkanassii lea Aneos čađahannákca ja gelbbolašvuohta mii nanusmahttá min bures váikkuhit energiijanuppástuhttimii. Aneo mihttomearri lea leat dehálaš doarjjafálli Eurohpa energiijanuppástuhttimii, ja mii galgat boahttevaš jagiid investeret ođasmuhtti energiijaprošeavttaide Davviriikkain. Eanet dieđut Aneo birra leat min neahttasiidduide www.aneogroup.com.

1.3 Ovdabarggu ja šiehtadus guoskkahuvvon beliiguin

Aneo čoahkkinasttii Lebesby (Davvesiidda) gielddain 19.02.24 buktin dihte ovdan prošeaktaplána ja oaiviliid gullat. Doaimma plánavuolggaheapmi sáddejuvvui sisa 30.11.23, ja rievdaduvvui 01.02.24. Gielda meannudii ja dohkkehii plánaálggaheami plána-, teknihkalaš- ja biraslávdegottis 27.02.24 dainna eavttuin ahte plánakonsuleanta mas lea fágačehppodat galgá ráhkadit plána guovllu reguleremii ovtta dásis bienalaš regulerenplánain. Gielddastivra dohkkehii plánaálggaheami beaiváduvvon 01.02.24 gielddastivračoahkkimis 18.06.2024. Aneo doalai lotnolas diehtojuohkinčoahkkima Lebesby (Davvesiidda) gielddain 03.07.24. Aneo ja Lebesby gielda dolle álggahančoahkkima 26.08.2024.

Aneo lea juohkán dieđuid Boazodoalloorohahkii 9 - *Čorgas/Oarje Deatnu* – gaskaboddosaš plánaid birra ja dáhtton diehtojuohkinčoahkkin. Doaibmaeaiggát ja boazodoalloorohaga 9 ovddasteaddjit čoahkkinaste 03.09.2024.

Aneo lea juohkán dieđuid olu berošteddjiide guovllus dan birra ahte Aneo lea geahččame vejolašvuođa ovdánahttit bieggafápmorusttega Geailonjárgii, Dát fátmmasta earret eará Romssa ja Finnmárkku Stáhtahálddašeaddji birasossodaga, Finnmárkku fylkkagieldda kultur- ja birasossodaga, Sámedikki kulturmuito-, biras-, areálaossodaga, eananeaiggáda Finnmárkkuopmodat, Forsvarsbygg (Suodjalusvisttit) ja neahttahálddašeaddji Area Nett. Forsvarsbygg (Suodjalusvisttit) lea 11.01.24 reivves dieđihan ahte guovlu ii váikkut Suodjalusa beroštumiide.

1.4 Historihkka

Norsk miljøkraft Finnmark AS lea ovdal ovdagihtiidieđihan oasi seamma areálas NVE:i (NČE:i). Dat dahkkojuvvui 2004:s, ja dieđihuvvui ovdagihtii 400 MW mas lea 1.360 GWh jahkásaš buvttadeapmi. NVE (NČE) mearridii guorahallanprográmma, muhto prošeakta loahpahuvvui ii lean neahttakapasitehta olámuttus. Aneo prošeakta Geailonjárggas lea dan prošeavtta joatkin maŋŋel go Aneo osttii Norsk Miljøkraft Finnmark AS:a oktan gullevaš prošeaktačoakkáldagain.

2. Prošeaktačilgehus

Geailonjárgga bieggamillorusttega gaskaboddosaš meroštallamat leat čoahkkáigessojuvvon tabeallas vulobealde. Prošeavtta plánaguovllus leat guokte sierra oasseguovllu, mas oasseguovlu A lea olggumusas Geailonjárggas ja oasseguovlu B lea veahá nuortaleappos njárggas.

Geailonjárgga bieggafápmorusttet dieđihuvvo obbalaš prošeaktan mii fátmmasta sihke oasseguovllu A ja B. Proseassa viidáseappot digaštallá ovdamuniid ja hehttehusaid goappašat oasseguovlluin, ja lea láidesteaddjin plánaguovllu loahpalaš ráddjemii ja prošeavtta hábmemii. Vuođđun lea leamaš eanemus lági mielde ávkkástallat guovllu ja lea dehálaš deattuhit ahte dát sáhttá rievdat go prošeakta ovdána. geavahit Tabeallas vulobealde biddjojuvvojit dat guokte oasseguovllu sierra ovdan.

Njuolga areálageavaheami gaskaboddosaš meroštallamis leat čuožžunsajit turbiinnaide, siskkáldasluodda, beassanluodda, fápmojohtasiid mástafundameanta, ja eará dárbbašlaš infrastrukturoasit fárus.

	Oasseguovlu A	**Oasseguovlu B**	**Oktiibuot (A+B)**
Installerejuvvon beaktu (MW), oktiibuot	192	228	420
Installerejuvvon beaktu (MW), juohke turbiinnas	6	6	6
Jahkásaš buvttadeapmi (GWh)	713	847	1560
Plánaguovllu sturrodat (km^2)	12	19	31
Areálageavaheapmi njuolga sisabahkken (daa)	382	414	796
Galle turbiinna	32	38	70
Navallodat (mehter)	105	105	105
Obbalašallodat (mehter)	180	180	180
Gollomeroštallan (mill. nok)	2.630	3.133	5.763

2.1 Doaibmabiju ákkastallan ja saji válljen

Parisšiehtadusa, dálkkádatšiehtadus EO:in ja Norgga vuollegisluoitostrategiija geatnegahttet Norgga unnidit dálkkádatgássaid luoitima unnimusat 55 proseanttain 2030:s go buohtastahttá 1990 dásiin, ja 90 gitta 95 proseanttain

2050:s. Dehálaš oassi das lea ođđa ođasmuhtti fápmobuvttadeapmi heaittihan dihte fossiila energiija geavaheami.

Borgemánu 8. beaivvi 2023 almmuhii ráđđehus ođđa plánaid fámu ja industriija vuoruheami várás Finnmárkkus, gohčoduvvon “Kraft- og industriløft i Finnmark”. Oassin NVE (NČE) fápmobuvttadeami ohcamiid meannudeami proseassas Finnmárkkus dieđihuvvo dát prošeakta oassin dán proseassas (NVE, *Kraftløft i Finnmark).*

Guovlu mii evttohuvvo bieggafápmorusttegii lea Geailonjárggas davimusas Lebesby (Davvesiidda) gielddas. Meroštallamat dahkkon guovvamánu 2024 čájehit ahte leat buorit bieggaresurssat, lea okta bieggafápmoprošeavttaid deháleamos eavttuin. Plánaguovllus lea topografiija mii lea vuogas bieggafápmui, jus beassanluddii beare gávdnošii čoavddus. Guovlu lea oalle lahka dárbbašlaš infrastruktuvrra nugo káija gos oažžu gáddá turbiidnaosiid ja luodda, mii unnida luonddubillistemiid. Leat evttohuvvon ođasteamit lagas infrastruktuvrii Kjøllefjordas (Gilevuonas), juoga mii dahká ahte neahttačanastat vejolaš bieggafápmorusttegii álkiduvvo. Guovllus ii leat huksen mii lea rieja dahje suoivvanastima avádagas.

Aneo lea čađamannan Regional vindkraftplan for Finnmark 2013 – 2025 (Finnmárkku regionála bieggafápmoplána 2013 – 2025). Min árvvoštallama mielde heive Geailonjárgga-prošeakta bures eavttuide mat leat vuođđun fylkkaplánii. Geailonjárga lea siskkobealde daid vuoruhuvvon guovlluid mat leat fylkkagieldda listtus. Prošeakta lea maiddái heivehuvvon sturrodateavttuide mat leat evttohuvvon plánas.

2.2 Plánaguovlu ja biras

Plánaguovlu lea juhkkojuvvon guovtte sadjái, mas oasseguovlu A lea olggumusas Geailonjárggas ja oasseguovlu B lea nuortaleappos sullii Rubbeskarvannene buohta. Goappašat oasseguovllut leaba eanas gaskal 200 ja 300 mehtera badjel ábi, ja goappašagain lea olu biegga.

Plánaguovllu areála lea 28 km^2, mas plánavuollu A areála lea 12 km^2 ja plánaguovllu B areála lea 17 km^2. Lea árvvoštallojuvvon ahte beassanvejolašvuođa dohko sáhtášii ráhkadit Landkomvegenis, ja leat olu áigeguovdilis geainnut.

Gaskaboddosaš plánaguovlu lea stuorát go dat masa bieggafápmorusttet njuolga huksejuvvo. Vásáhus lea ahte njuolga huksen lea sullii 3% plánaguovllus. Obbalaš plánaguovlu fátmmasta earret eará sihkkarvuođaavádaga čadnon jiekŋasbálkumii, areála sihkkarastin dihte buriid huksenčovdosiid ja heiveheami biras ja servodatberoštumiide mat bohtet ovdan váikkuhusguorahallamis. Loahpalaš plánaguovlu evttohuvvo konsešuvdnaohcamis ja guovloreguleremis.

Doaibmabiddji dieđiha dán oktasaš prošeaktan, ja proseassa viidáseappot digaštallá goappašat oasseguovlluid ovdamuniid ja hehttehusaid. Doaibmabiddji álgojurdda lea ahte goappašat oasseguovllut heiveba bures bieggafápmui,

muhto eará beroštumit nugo earret eará boazodoallu, olgonastin, luonddugirjáivuohta ja eanadat váikkuhit plánaguovllu loahpalaš ráddjemii ja prošeavtta hábmemii. Plánaguovllu loahpalaš ráddjen konsešuvdnaohcamis lea vuođđuduvvon ja heivehuvvon váikkuhusguorahallama máhttui, gieldda ja eará guoskkahuvvon beliid oaiviliidda/cealkámušaide.

Plánaguovlu lea várreguovlu mas lea unnán šaddogeardi ja eanas rášša. Almmolaš kártadoaimmahaga areálašlájaid (N50) mielde lea buot areála šattohis eana. Guovllu lea eanas rabas garraeana. Oasseguovllus A lea dielkkuid mielde šaddu ja smávit areálain lea maiddái veahá dearvvaš šaddogeardi, ja oasseguovlu B lea fas eanas šattohis eana. Plánaguovlu areálas lea eanas teknihkalaččat sisabáhkkekeahttá ja šláddjejuvvon sisabáhkkekeahtes luondun sisabáhkkekeahtes avádagas 1 ja 2.

Finnmárkkuopmodat, FeFo, lea eananeaiggát guovllus. Aneos lea sierravuoigatvuohta šiehtadallat šiehtadusa eatnamii eananeaiggádiin ovddabeallái eará ohcciid.

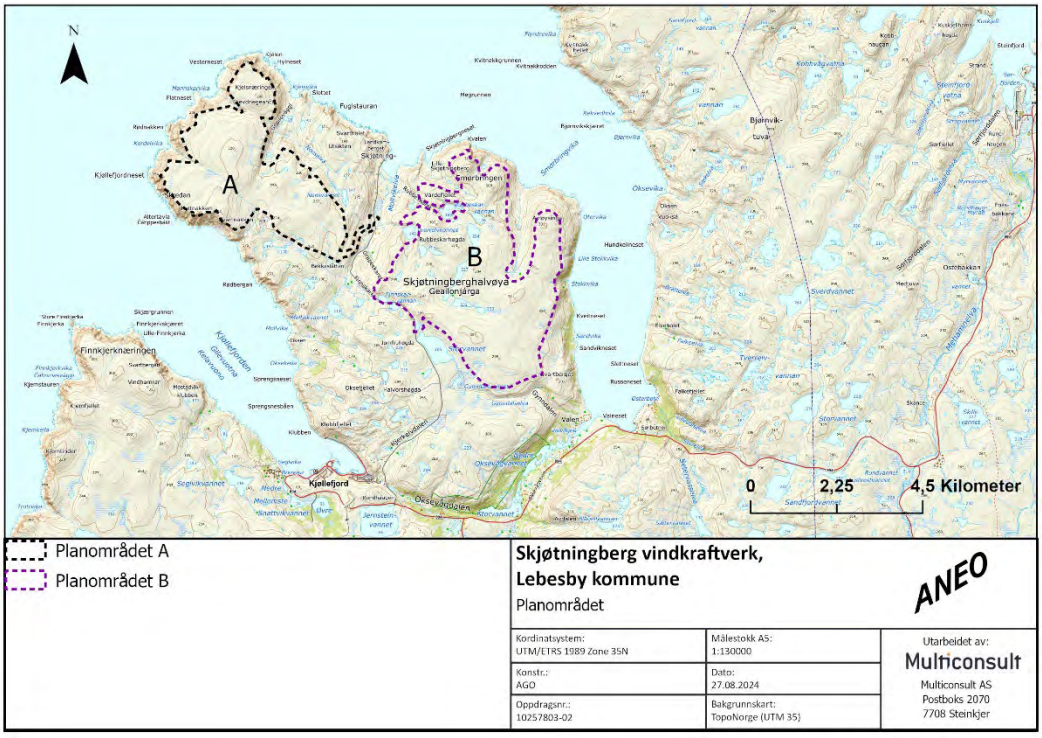
Plánaguovlu lea Boazodoalloorohaga nr. 9 – *Čorgas/Oarje Deatnu* – Nordkinnhalvøy/Vestertana siskkobealde. Areálageavahuskárttas mii lea NIBIO Kildenis leat areálat plánaguovllu siskkobealde definerejuvvon giđđaguohtumin, geasseguohtumin ja čakčaguohtumin. Doaibmabidju guoskkaha maiddái čohkkenguovllu (oasseguovlu A), johtolagaid ja geinnodagaid.

Figuvra 2. Govva oasseguovlus A. Oasseguovlu A lea eanas rášša, mas leat stuorát guovllut unnán, dielkkuid mielde šaddodat ja veahá dearvvaš šaddogeardi. Govva: Aneo

Figuvra 3. Govva oasseguovllus B. Oasseguovlu B lea eanas rášša nas leat dušše smávit areálat main lea šaddogeardi. Govva: Aneo

Figuvra 4: Plánaguovllu obbalašgovva

4. Vurdojuvvon váikkuhusat doaibmabijus

4.14 Boazodoallu

Finnmárkkus lea buot meahcci, earret muhtun sullot, guohtunguovllut lojes bohccuide, Geailonjárgga bieggafápmu oktan neahttačanastagain lea Geailonjárggas ja boazodoalloorohaga 9 Čorgaša/ Oarje Deanu siskkobealde. Geailonjárga geavahuvvo čuovvovaš jahkodatguohtumiidda (kilden.nibio.no):

- **Giđđaguohtun / guotteteana ja luovasguohtun**: Plánaguovlu geavahuvvo eanas giđđat, go lea guottetáigi Njárga lea guovlu mii bievlá árrat giđđat, ja danne lea buorre giđđaguohtun. Dáppe gávdnet bohccot ráfi ja ealáhaga rašis áigodagas. Giđđaguohtumii gullet vuolleget ja gaskkamutto alla olámuttolaš areálat njárggas.

- **Geasseguohtun**: Geasset guhtot bohccot guovlluin gos lea buorre guohtun. Dát lea dárbbašlaš vai bohccot lossot ja lea ráhkkaneapmi dálvái. Plánaguovllu siskkobealde leat eanas badjeeatnamat gos boazu lea báhkka áigodagaid geasset vai besset guohtut, muosis leat, ja bálgat.

- **Čakčaguohtun**: Čakčaguohtunguovllut addet bohccuide vejolašvuođa buoidut ovdal dálvvi. Čakčaguohtumat leat visot areála njárggas. Geasse- ja čakčaguohtumiin lea dábálaččat unnit árvu go dálve- ja giiđđaguohtumiin/guotteteatnamiin, danne go bohccos dábálaččat lea doarvái guohtun daid áigodagaid, ja danne go miesit leat stuorábut.

Earret jahkodatguohtumiid leat Geailonjárggas geavahuvvo Geailonjárgga čuovvovaš doaimmaide boazodoalus (Nibio Kilden dieđu mielde):

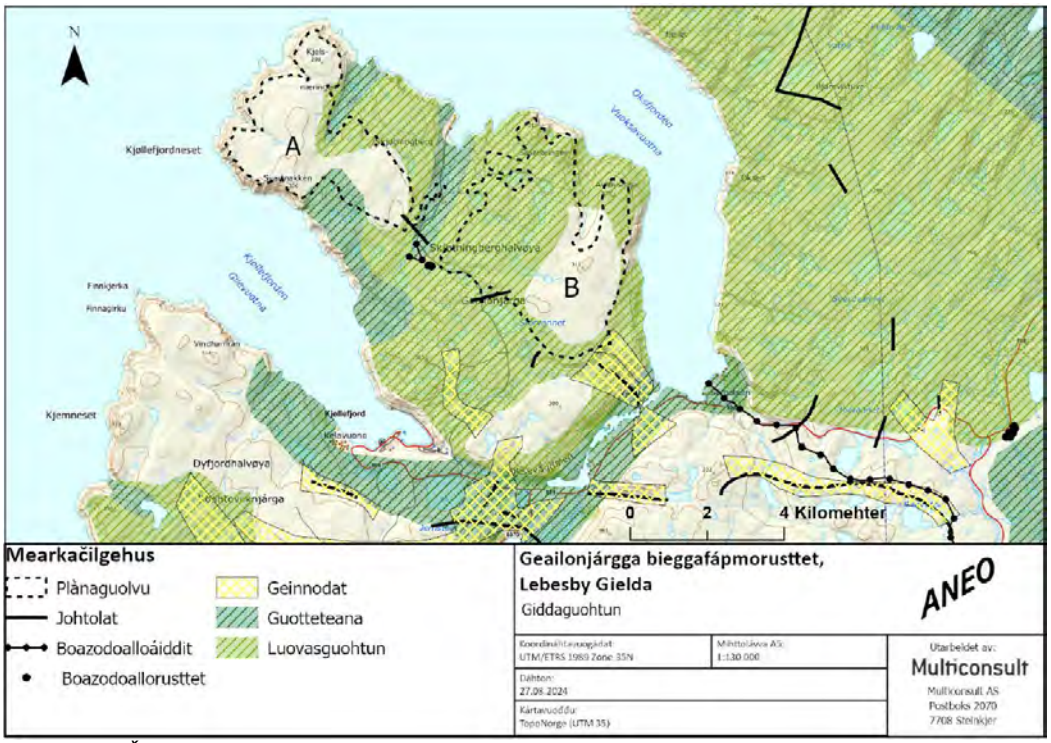
- **Johtolahkan ja geinnodagain:** Johtolagain ja geinnodagain lea stuorra mearkkašupmi danne leat dárbbašlaččat vai sáhttá doaimmahit areálageavaheami molsumiid boazodoalus. Johtingeainnut leat maiddái árvvoštallojuvvon earenoamáš árvvolaš guovlun main lea sierra gáhttehus boazodoallolágas. Plánaguovlu čuohcá olu johtolagaide ja geinnodagaide maid bohccot atnet johtalit daid iešguđetge guohtunguovlluid gaskka jagis.

- **Čohkkenguovlu:** Visot plánaguovlu A lea registrerejuvvon soadján/čohkkenguovlun. Dát guovlu lea dehálaš buori hálddašeapmái ja bohccuid čohkkemii, ja geahpeda mearkuma, njuovvama ja eará eallogieđahallama.

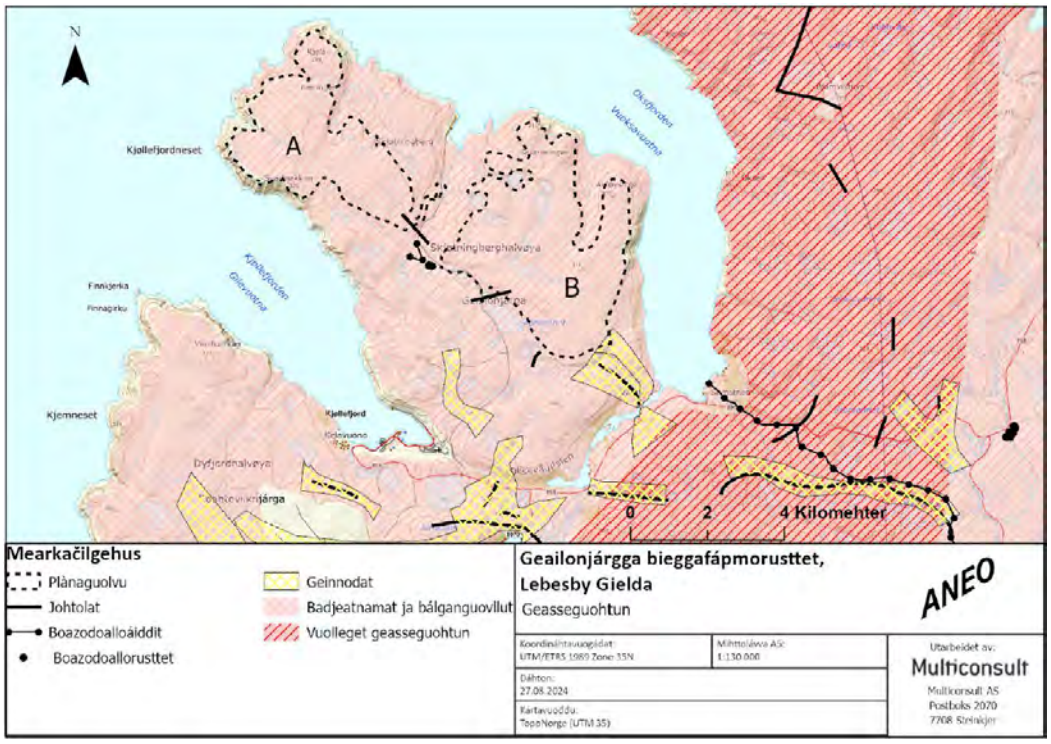
- **Áiddit:** Molvikvannet Davánuorttabealde lea boazodoallorusttet/áidi mii geavahuvvo bohccuid mearkumii (kilden.nibio.no).

Geainnut ja sajit gos bieggafápmorusttet čuožžu váldet veahá njuolga guohtunguovlluin, earenoamážit geasse- ja čakčaguohtumiin badjosis. Bieggaturbiinnain ja olmmošlaš doaimmain luoddafierpmádaga guoras vurdojuvvojit muosehuhttinváikkuhusat sihke rusttetdásis ja doaibmadásis areálas earret daid njuolga areálasisabáhkkemiid. Neahttačanastat manná veahá vuolleleappos go stuorra oasit plánejuvvon bieggafápmorusttegis ja čuohcá areálaide mat geavahuvvojit buot daid bajábealde namuhuvvon jahkodatguohtumiidda, Dat manná maiddái johtolaga čađa. Áigodagas go bargojuvvo rusttegiin leat čielgasit eanet váikkuhusat bohccuide go buohtastahttá otná diliin ja doaibmadásiin.

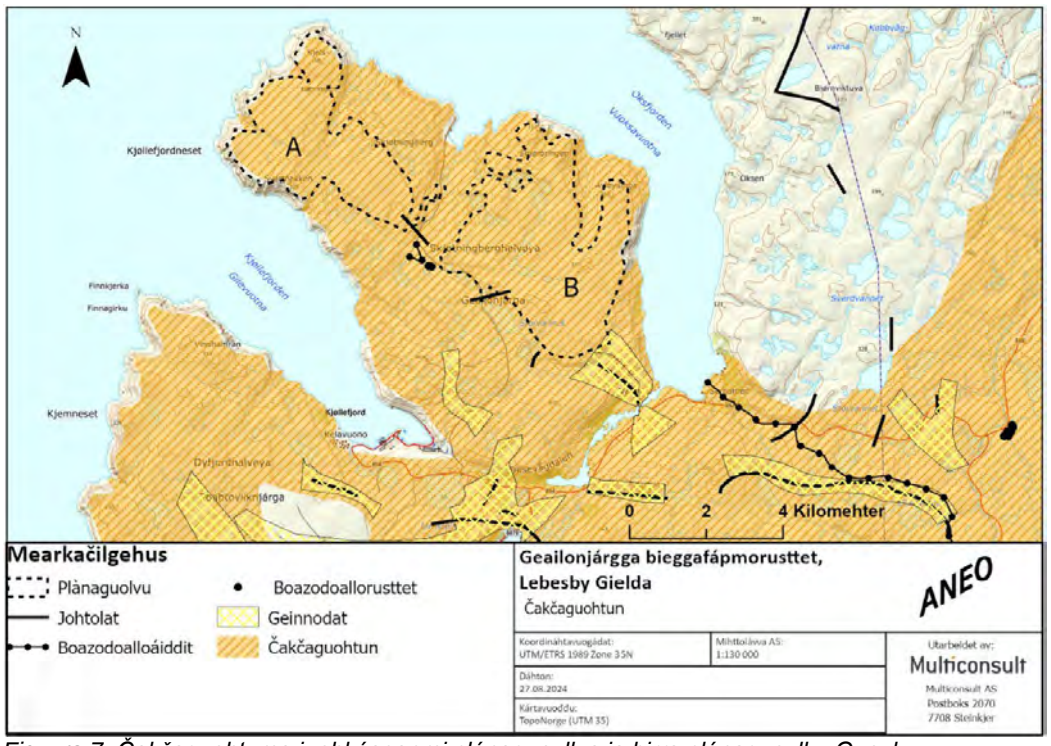
Bieggafápmorusttegis vurdojuvvo leat negatiivvalaš váikkuhusat bohccuide ja plánaguovllus ja plánaguovlluid birra. Rievttes plánen ja lagas ovttasbargu boazodoalloorohagain sihke rusttet- ja doaibmadásis lea mearrideaddjin negatiivvalaš váikkuhusaid unnideapmái.

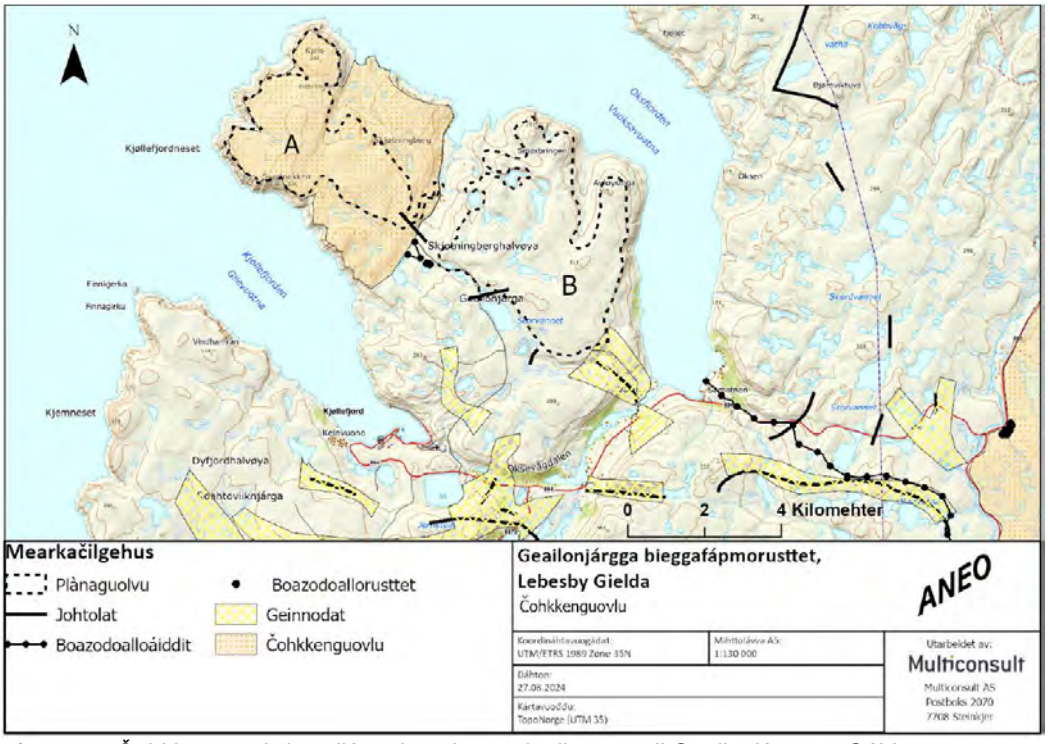
Figuvra 5. Čájeha guotteteatnamiid ja luovasguohtumiid juohkáseapmi šlája «giđđaguohtun» šlája siskkobealde. Geailonjárga geavahuvvo eanas luovasguohtumin, muhto leat maiddái muhtun guotteteatnamat. Gáldu: Boazodoalu areálageavahankárttat – Eanandoallodirektoráhtta.

Figuvra 6. Geailonjárga geavahuvvo alit guohtunguovlun ja bálganguovlun geasset. Gáldu: Boazodoalu areálageavahankárttat – Eanandoallodirektoráhtta.

Figuvra 7. Čakčaguohtuma juohkáseapmi plánaguovllus ja birra plánaguovllu. Guovlu geavahuvvo árra čakčaguohtumin. Gáldu: Boazodoalu areálageavahankárttat – Eanandoallodirektoráhtta.

Figuvra 8. Čohkkenguovlu/soadjá čadnon boazodoallorusttegii Geailonjárggas. Gáldu: Boazodoalu areálageavahankárttat – Eanandoallodirektoráhtta.

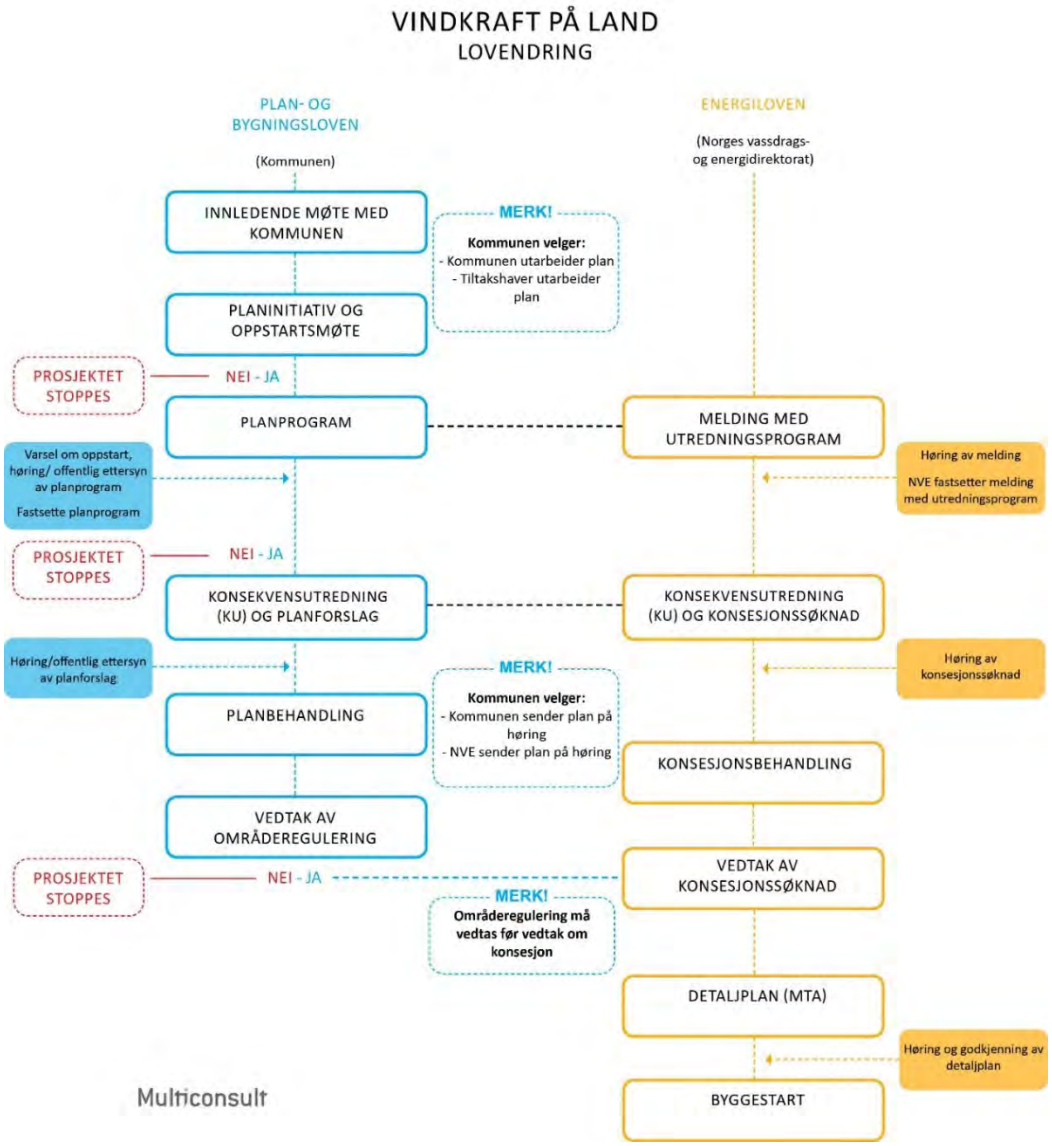
5. Viidáseappot proseassa

5.1 Ovttastahtton plánaproseassa ja konsešuvdnaproseassa

Láhkarievdadusat bieggafápmorusttegiid áššemeannudeamis deattuhit ahte berre ovttastahtti eanemus lági mielde meannudeami plána- ja vistelága ja energiijalága on mielde. Dát mielddisbuktá mihttomeari ahte galget leat oktasaš čoahkkimat, oktasaš diehtojuohkin- ja mielváikkuhanproseassat, oktasaš dokumeanttat, oktasaš gulaskuddamat ja ovttastahtton mearridanproseassa. Aneo dovddasta ollásit ahte leat guokte iešguđetlágan mearridanproseassa maid NVE (NČE) ja Lebesby (Davvesiidda) gielda galget čađahit guovtti lága vuođul. Aneo oaivvilda almmatge ahte leat ovdamunnin guoskkahuvvon beliide ja gulaskuddanásahusaide ovttastahttit proseassaid vai buot beliide lea vejolaš addit guoskevaš gulaskuddancealkámušaid. Ovttastahtton proseassas oažžu buorebut obbalašgova ja geahpeda guoskkahuvvon beliid ja beroštumiid bargonoađi go guoská searvamii ja mielváikkuheapmái.

Figuvra 13 čájeha guovddáš proseassaid bieggafápmorusttega vurdojuvvon plána- ja konsešuvdnaproseassas

Aneo áigu fuomášahttit ahte NVE (NČE) lea lágidan earenoamáš proseassa plánii Industri- og Kraftløftet i Finnmark (Industriija- ja fápmolokten FInnmárkkus). Áššemeannudeami prinsihpat čuvvot lágaid ja áššemeannudeami maid Figuvra 13 čájeha. Aneo sáddii plánaálggaheami Lebesby (Davvesiidda) gildii 30.11.23, ja rievdaduvvon plánaálggaheami 01.02.24. Gielda meannudii ja dohkkehii plánaálggaheami plána-, teknihkalaš- ja biraslávdegottis 27.02.24, Gielddastivra dohkkehii Geailonjárgga bieggafápmorusttega plánaálggaheami gielddastivrračoahkkimis 18.06.24.

Figuvra 9: Vurdojuvvon plána-ja konsešuvdnaproseassa váldoceahkit.

5.2 Mielváikkuheami plána

Láhkaásahusaid gáibádusat, mielváikkuheami láidestusat ja bagadusat galget earenoamážit sihkkarastit ahte eaŋkilolbmuide ja joavkkuide main formálalaš rollaid bokte ii leat vuosttildanváldi maiddái addojuvvo duohta vejolašvuohta buktit oaiviliid/cealkámuša ja oassálastit plánaprosessii. Aneo áigu čuovvut gáibádusaid diehtojuohkimii ja mielváikkuheapmái mat leat plána- ja vistelágas ja energiijalágas. Ránnjáide ja njuolga guoskkahuvvon beliide galgá dieđihuvvot ja almmolaš gulaskuddama dábálaš njuolggadusat gustojit. Guovloregulerenplánaide gustojit maiddái njuolggadusat ráđđádallama birra sámi beroštumiiguin.

Aneo áigu láhčit rabas ja gulahallanvuđot proseassa, sihkkarastin dihte ahte buot guoskkahuvvon bealit ožžot dieđuid dađistaga. Aneo háliida danne lágidit ja/dahje searvat álbmotčoahkkimiidda, sierračoahkkimiidda áigeguovdilis aktevrraiguin ja berošteddjiiguin, doallat rabas prošeaktakantuvrra, rabas geahčademiid, cealkámuščoahkkimiid, gulahallančoahkkimiid báikkálaš ja regionálalaš ealáhusaiguin jna.

Earret dan háliida Aneo nu johtilit go vejolaš ásahit ráđđádallanjoavkku masa báikkálaš ja regionála berošteaddjit ožžot fálaldaga oassálastit. Ráđđádallanjoavku lea dehálaš resurssa váikkuhusguorahallanbarggu ja bieggafápmorusttega viidáset plánema oktavuođas. Aneo ja Lebesby (Davvesiidda) gielda ja vejolaččat NVE (NČE) šiehtadallet ovttas ráđi čoahkkáibiju.

Leat máŋga bieggafápmorusttetprošeavtta mat meannuduvvojit oktanaga Lebesby (Davvesiidda) gielddas. Aneo oaivvilda danne ahte lea dárbu ovttastahttit sihke formálalaš plána- ja konsešuvdnaproseassa, ja maiddái diehtojuohkima ja gulahallanbarggu doaibmabiddjiid ja guoskkahuvvon beroštumiid gaskka. Aneo háliida danne ahte mielváikkuhanbargu nu guhkás go vejolaš ovttastahttojuvvo, earret eará dainna lágiin ahte dollojuvvojit oktasaš diehtojuohkinčoahkkimat guoskkahuvvon beliiguin vai diehtojuohkin šaddá ovttalaš, ja seammás unnida guoskkahuvvon beroštumiid noađi čadnon čoahkkimiidda ja gulahallamii. Mii oaivvildit danne ahte berre ráhkaduvvot oktasaš plána mas doaimmat čadnon mielváikkuheapmái, gulahallamii ja diehtojuohkimii guoskkahuvvon beliiguin ovttastahttojuvvojit.

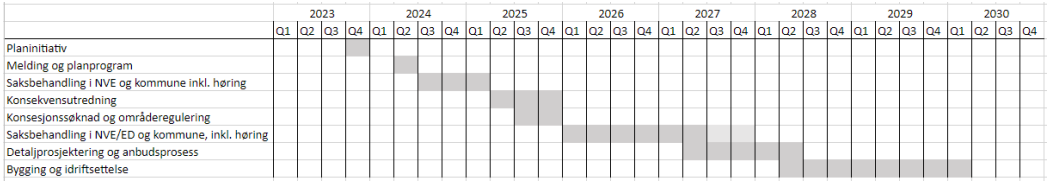
5.3 Ovdánanplána ja áigemearit

Figuvra 12 čájeha gaskaboddosaš plána- ja konsešuvdnaproseassa váldocehkiid ovdánanplána. Plánaprográmma ja dieđáhus mas lea guorahallanprográmma galget biddjojuvvot almmolaš geahčadeapmái unnimusat 6 vahku. NVE (NČE) ja Lebesby (Davvesiidda) gielda čađahit almmolaš čoahkkima gulaskuddama oktavuođas. Gulaskuddama vuođul galgá gielda mearridit plánaprográmma ja NVE (NČE) fas guorahallanprográmma, ja danne movt váikkuhusguorahallan galgá dahkkojuvvot.

Aneo oaivvilda ahte barggut váikkuhusguorahallamiin bistet sullii 9 mánu. Váikkuhusguorahallama ferte heivehit geahčademiide ja iskkademiide bievlan.

Maŋŋil váikkuhusguorahallama ráhkaduvvo konsešuvdnaohcan ja plánaevttohus oktan ROS-analysain Lebesby (Davvesiidda) gielddа guovloregulerema várás. Plánaevttohus galgá 1.- ja 2. gearddemeannudeapmái, ja konsešuvdnaohcan galgá gulaskuddamii ja biddjojuvvot almmolaš geahčadeapmái unnimusat 6 vahku, dát proseassa jáhkkojuvvo bisti badjelaš jagi. Jus gielda dohkkeha guovloreguleremiid ja konsešuvdnaeiseváldi dan maŋŋil addá konsešuvnna, de galgá ráhkaduvvot bienalašplána energiijalága mielde mii dárkilit muitala gosa bieggaturbiinnat, luottat, visttiid,fápmolinnját jnv. galget biddjojuvvot ja makkár hápmi dain galgá leat. NVE (NČE) sádde bienalašplána gulaskuddamii guoskkahuvvon beliide

unnimusat 6 vahku. Rusttetbarggut leat árvvoštallojuvvon álgit cuoŋománu 2028 ja doibmiibidjan vurdojuvvo ovdal njukčamánnu nohká 2030.

Figuvra 10: Plána- ja konsešuvdnaproseassa váldocehkiid ovdánanplána.

6. Evttohus guorahallanprográmmii

Evttohus guorahallanprográmma lea ráhkaduvvon NVE (NČE) reivve vuođul Energiijadepartementii (ED) (ovddeš Oljo- ja energiijadepartemeanta), beaiváduvvon 16.5.2022 (NVE 2022a) vuođul, mas NVE lea kárten guđet guorahallangáibádusat leat vuođđun áššespesifihkka váikkuhusguorahallanprográmmaide bieggafápmorusttegiidda nannámis. Fáddájuohku lea čuovvu eanas NVE (NČE) reivve, muhto leat muhtun heiveheamit ja maŋŋálasvuođa rievdadeami vai čuovvu nu bures go vejolaš Birasdirektoráhta giehtagirjji M-1941.

Reivvestis čujuha NVE (NČE() (2022a) dasa ahte bieggafápmorusttegat oppalohkái sáhttet váikkuhit olu biras- ja servodatberoštumiide. Lea danne áigeguovdil guorahallat olu fáttáid bieggafápmorusttega hárrái, muhto guorahallama viidodat ferte heivehuvvot iešguđetge áššái. Aneo evttohusas guorahallanprográmmii Geailonjárgga bieggafápmorusttega várás, leat olu fáttát fárus. Viidáseappot lea iešguđetge fátta fágaguorahalli duohken, heivehit guorahallama viidodaga dan vuođul man olu doaibmabidju guoskkaha iešguđetge fáttá.

Geailonjárgga bieggafápmorusttet badjálastá areála dáfus ovtta eará plánejuvvon bieggafápmorusttega Geailonjárggas. Leat maiddái máŋga eará plánejuvvon bieggafápmorusttega maid Geailonjárgga bieggafápmorusttet sáhttá guoskkahit. Aneo Oaivvilda ahte lea ulbmilaš ráhkadit oktasaš máhttovuođu máŋga guorahallanfáttaide mat gusket seamma guvlui. Áigeguovdilis fáttát leat ovdamearkka dihte luonddugirjáivuohta, eanadat, kulturmuittut, kulturbiras, olgonastin ja boazodoallu. Aneo lea gulahallama bokte badjálasti prošeavtta doaibmabiddjiin, soahpan ahte aktevrrat nu guhkás go vejolaš čađahit oktasaš máhttoviežžama dain fáttáin main lea áigeguovdil ja vejolaš. Aneo oaivvilda maiddái ahte fáttá boazodoalu dáfus lea áigeguovdil geahčča oktasaš máhttoviežžama earret daid áigeguovdilis areálaide Geailonjárggas, ja dasto maiddái fátmmastit máŋga eará plánejuvvon bieggafápmorusttega. Oktasaš ja sohppojuvvon máhttovuođđu sihkkarasttášii nu buori váikkuhusguorahallama ja mearridanvuođu go vejolaš.

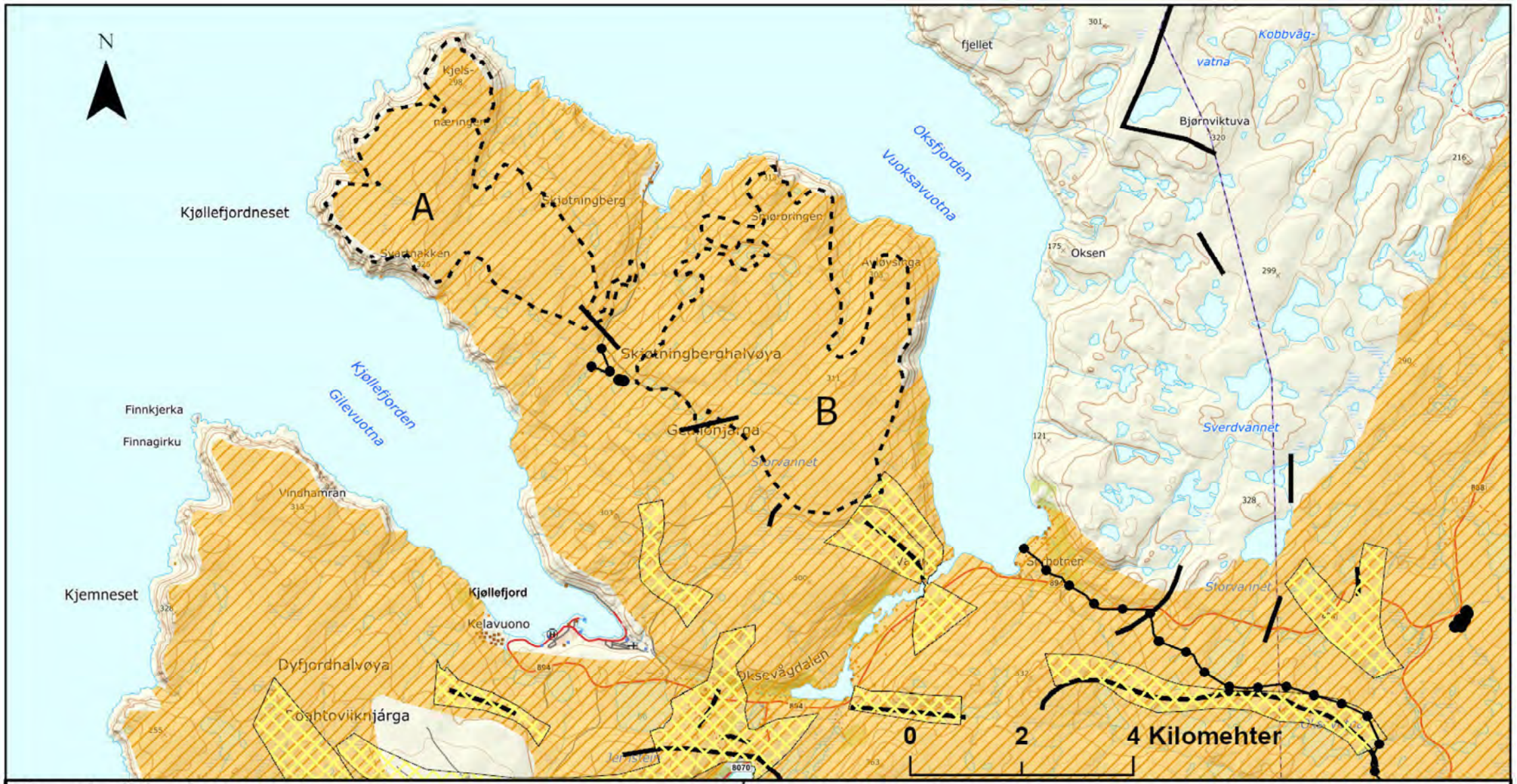
Gaskaboddosaš guorahallamiid vuođul lea fáddá mii orru čájehuvvome leat eanemus riidun ja mearrádusguoskevažžan Geailonjárgga bieggafápmorusttega dáfus.

Plánaguovlluin oaivvilduvvo bieggafápmorusttega plánaguovlu, mii mearkkaša areála gosa ohccojuvvo konsešuvdna bieggaresursii vuođđuduvvon fápmobuvttadeami energiijalága mielde, geahča Figuvra 2. Váikkuhusguovlluin (influensområde) oaivvilduvvo plánaguovlu, areálat maidda neahttačanastat guoská njuolga dahje ráddje, oktan vejolaš johtalemiin meahcis olggobealde ráddjejuvvon guovllu, ja areálat dan olggobealde dan maidda iešguđetge fágafádda váikkuha, mii máksá ahte váikkuhusguovlluin (influensområde) sáhttá leat vealla fáttás fáddái.

6.2 Biras- ja servodatváikkuhusaid guorahallan

Fáddá	KU	Doaibmabiddji galgá	Metoda
Boazodoallu ja eará sámi kultur- ja ealáhus-doaimmaheapmi	Juo	– Čilget movt boazodoallu geavaha guovllu, mas deattuhuvvo ieš plánaguovlu, ja eará váikkuhusguovlu mas lea unnimusat 5 km eret plánaguovlluin, ja neahttačanastaga geinnodagas. – Čilget njuolggo guohtunmassima maid huksen dagaha (bieggafápmorusttet, beassangeaidnu ja fápmojođđasat). – Árvvoštallat movt bieggafápmorusttet oktan infrastruktuvrrain sáhttá váikkuhit boazodoalu geavaheapmái guovllus rusttet- ja doaibmadásis areálaváldima, hehttehusváikkuhusaid, baldima/rieja ja lassánan johtolaga bokte. – Árvvoštallat vejolaš váidudeaddji doaibmabijuid dahje plánaheivehemiid. – Plánejuvvon bieggafápmorusttega ja gullevaš infrastruktuvrra váikkuhusaid galgá geahččat ovttas plánaiguin mat juo leat čađahuvvon ja mearriduvvon, dahje dohkkehuvvon ja plánejuvvon plánaiguin dahje doaibmabijuiguin guoskevaš boazodoalloorohagas. – Čilget sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima luondduvuođu, buohtastahte Sámedikki plánarávvagiiguin (2020). NVE (NČE) lea reivves beaiváduvvon 24.06.2024 deattuhan ahte dát guoská sihke eamiálbmogiidda ja minoritehtaide.	Guorahallan galgá čuovvut Statens vegvesen (Stáhta luoddadoaimmahaga giehtagirjji váikkuhusanalysaide V712 (2021). Gulahallan guoskevaš boazodoalloorohagain ja boazodoallohálddahusain galgá čađahuvvot, ja lea guovddáš oassi máhttovuođus. Sámedikki plánarávvagat galget geavahuvvot guorahallamis. Aneo áigu váldit fárrui ávžžuhusaid NIBIO evttohusas buoriduvvon metodihkkaevttohusas váikkuhusaid várás boazodollui. Go NVE (NČE) meannuda bieggafápmorusttegiid Finnmárkkus ovttas lea Aneo mielas bargat ovttas eará bieggafápmorusttetaktevrraiguin guovllus guorahallan dihte obbalaš čuohcama boazodollui. Aneo govahallá ahte vel okta bieggafápmorusttet oažžu konsešuvnnat guovllus, ja dat lea ulbmilaš ráhkadit oktasaš čuohcima dan vuođul. Eanet go okta ii oro áigeguovdil guovddášneahta gáržžidemiid geažil. Aneo govahallá guorahallat guokte scenario; ovtta scenarios govahallá Aneo dili gos Geailovuotna oažžu konsešuvnna seammás go Gilevuona bieggafápmorusttet viiddiduvvo ja ođasmahttojuvvo lassi installerejuvvon beavttuin Nuppi scenarios govahallá Aneo ahte Geailovuotna oažžu konsešuvnna, muhto ahte Gilevuona

Fáddá	KU	Doaibmabiddji galgá	Metoda
			bieggafápmorusttet oažžu konsešuvnna almmá viiddideami dahje installerejuvvon beavttu ođasmahttima haga. Árvvoštallan váikkuhusain luondduvuđđui galgá leat huksehuvvon dieđalaš máhttui ja árbevirolaš máhttui. Árvvoštallamat galget leat čálalaččat ja ja gávdnamis. Doaibmabijuid obbalaš váikkuhusat galget árvvoštallojuvvot.

Mearkačilgehus

- Plánaguolvu
- Johtolat
- Boazodoalloáiddit
- Boazodoallorusttet
- Geinnodat
- Čakčaguohtun

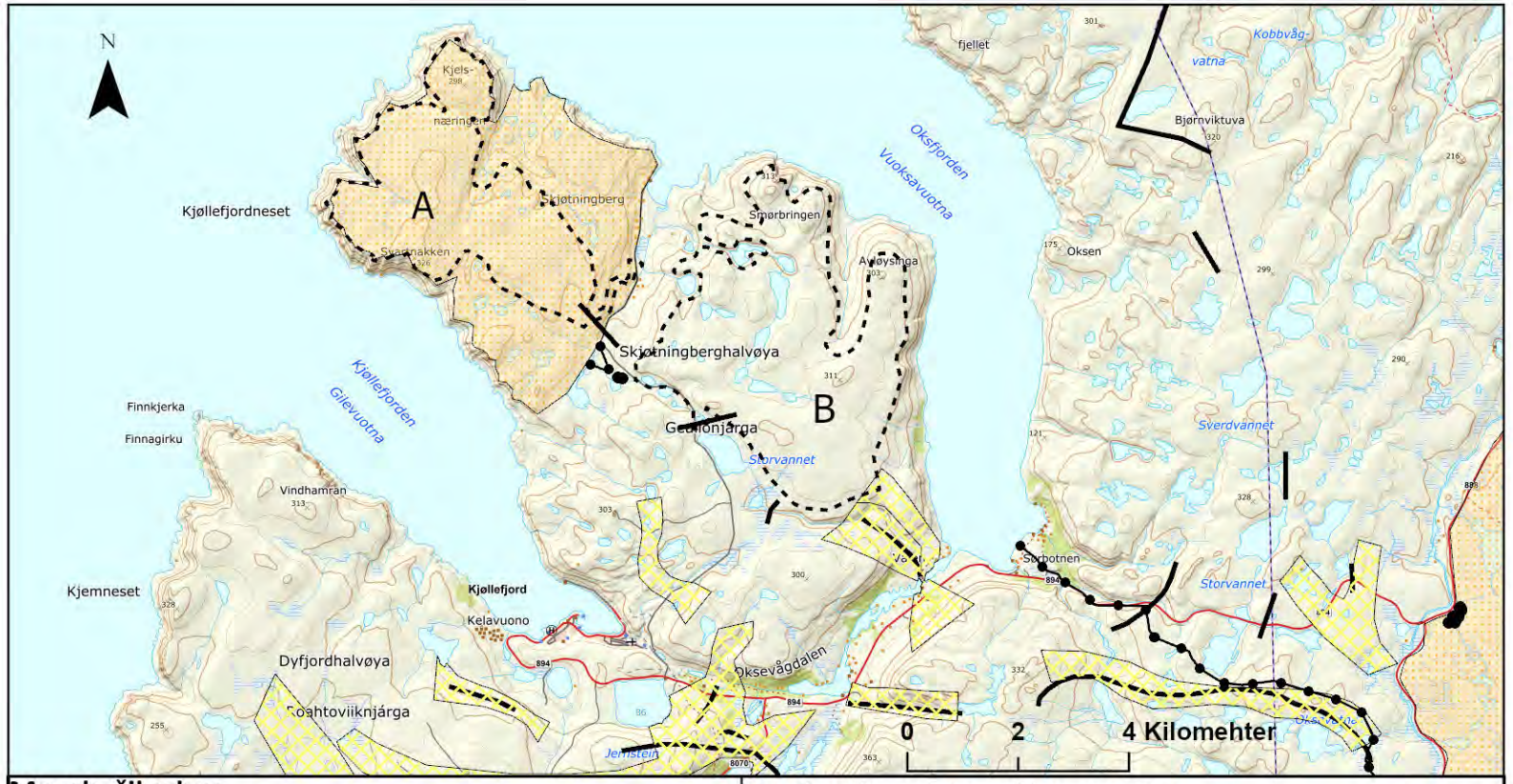
Geailonjárgga bieggafápmorusttet, Lebesby Gielda

Čakčaguohtun

ANEO

Koordinátavuogádat: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Mihttolávva A3: 1:130 000
Dáhton: 27.08.2024	
Kártavuoðđu: TopoNorge (UTM 35)	

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Mearkačilgehus

- Plànaguolvu
- Johtolat
- Boazodoalloáiddit
- Boazodoallorusttet
- Geinnodat
- Čohkkenguovlu

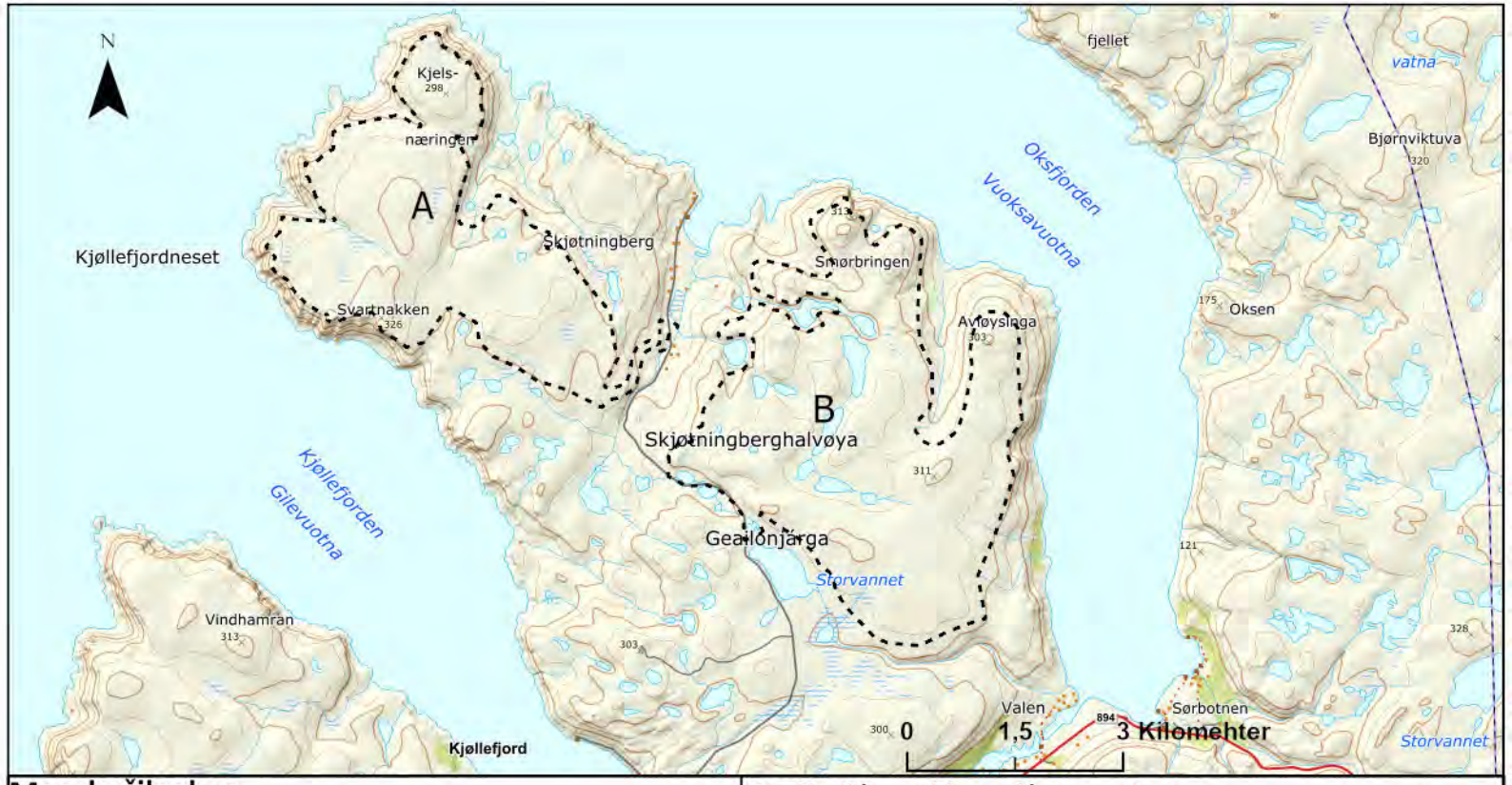
Geailonjárgga bieggafápmorusttet, Lebesby Gielda

Čohkkenguovlu

ANEO

Koordinátahtavuogádat: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Mihttolávva A5: 1:130 000
Dáhton: 27.08.2024	
Kártavuoddu: TopoNorge (UTM 35)	

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Mearkačilgehus

Plànaguolvu

Geailonjárgga bieggafápmorusttet, Lebesby Gielda

Plànaguolvu

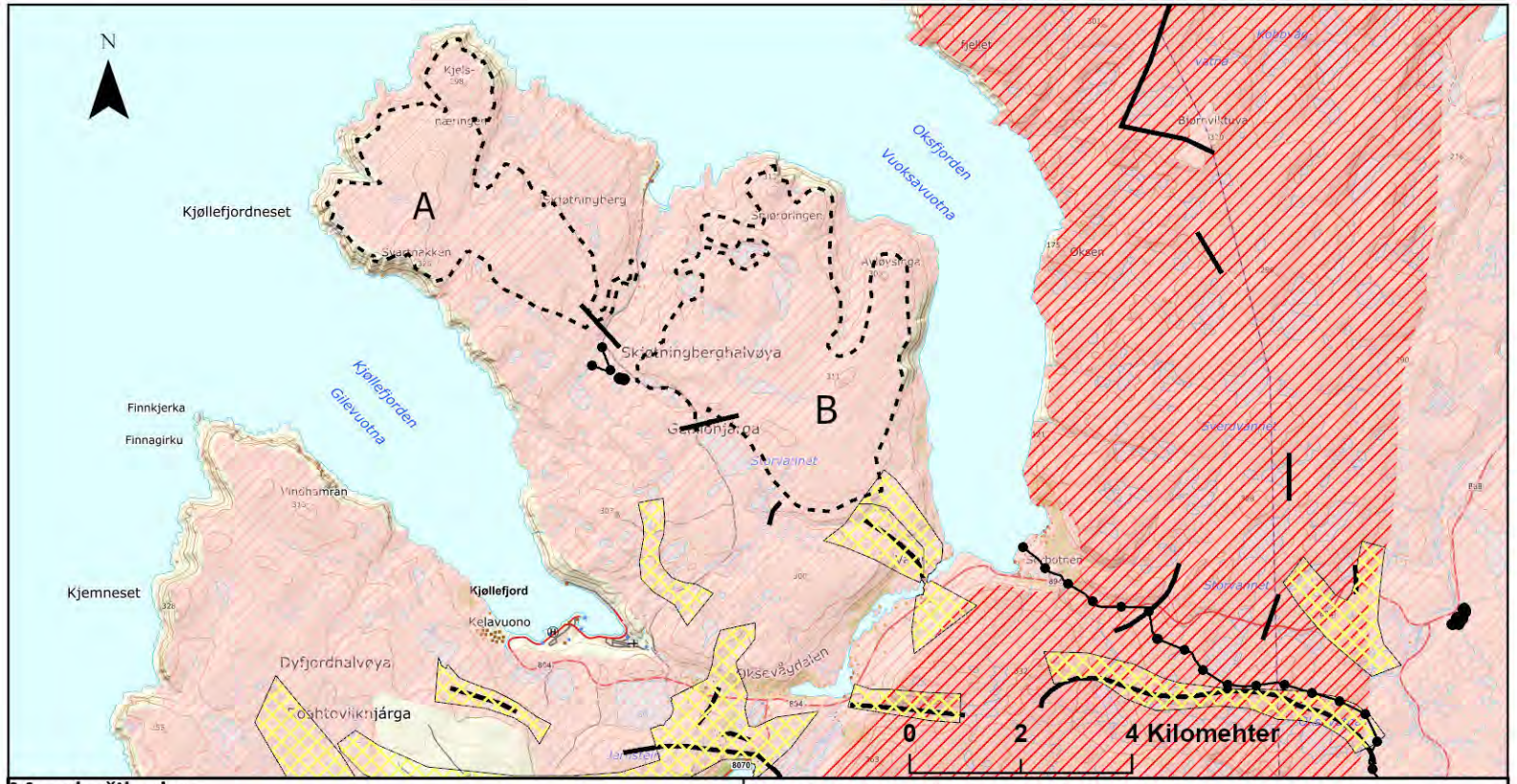
ANEO

Koordinähtavuogádat: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Mihttolávva A5: 1:100 000
Dáhton: 27.08.2024	
Kártavuoddu: TopoNorge (UTM 35)	

Utarbeidet av:

Multiconsult

Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Mearkačilgehus

- Plánaguolvu
- Johtolat
- Boazodoalloáiddit
- Boazodoallorusttet
- Geinnodat
- Badjeatnamat ja bálganguovllut
- Vuolleget geasseguohtun

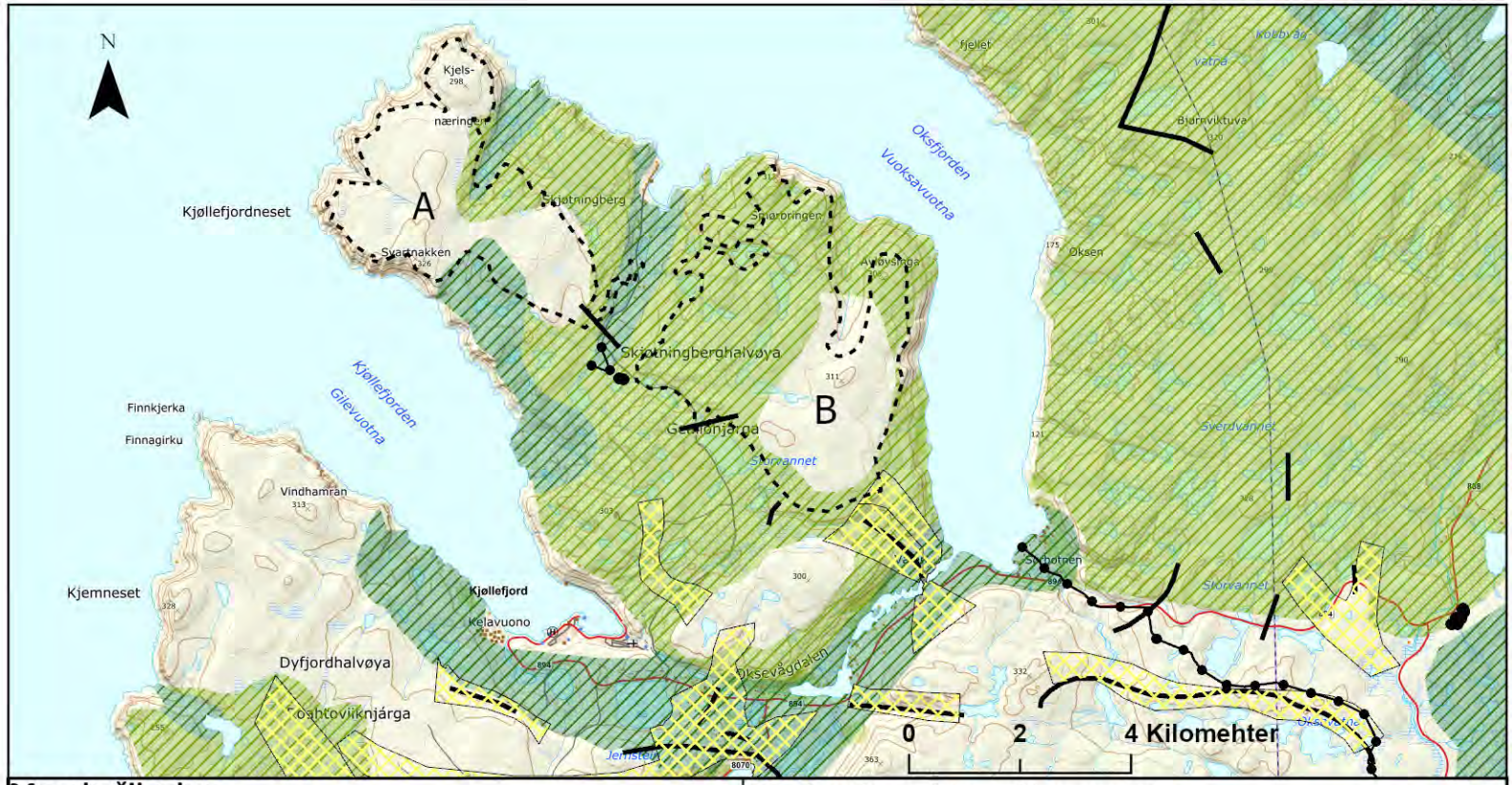
Geailonjárgga bieggafápmorusttet, Lebesby Gielda

Geasseguohtun

ANEO

Koordinátahtavuogádat: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Mihttolávva A5: 1:130 000
Dáhton: 27.08.2024	
Kártavuoddu: TopoNorge (UTM 35)	

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Mearkačilgehus

- Plànaguolvu
- Johtolat
- Boazodoalloáiddit
- Boazodoallorusttet
- Geinnodat
- Guotteteana
- Luovasguohtun

Geailonjárgga bieggafápmorusttet, Lebesby Gielda

Giđđaguohtun

ANEO

Koordinátahtavuogádat: UTM/ETRS 1989 Zone 35N	Mihttolávva A5: 1:130 000
Dáhton: 27.08.2024	
Kártavuoddu: TopoNorge (UTM 35)	

Utarbeidet av:
Multiconsult
Multiconsult AS
Postboks 2070
7708 Steinkjer

Vedlegg C: Endringstabell

NVEs tilbakemelding	Tiltakshavers oppfølging
Generelle kommentarer som gjelder alle meldingene	
Dersom vindkraftverket er avhengig av regionale forsterkninger som er meldt til NVE av nettselskapet, ber vi om at dere - henviser til den aktuelle meldingen for denne ledningen, og - viser koblingen til disse nett-tiltakene på et enkelt kart.	Kapittel 2.6 er oppdatert til å inneholde henvisning til Area nett sin melding. Lagt til kart som illustrerer Area nett sine planer knyttet til Skjøtningberg vindkraftverk sin planlagte nettrase under kapittel 2.6.2.
Meldingen skal inneholde forslag til utredningsprogram som også dekker kravene til det planprogrammet som kreves av kommunen for behandlingen etter plan- og bygningsloven. I meldingen må det fremgå tydelig hva som inngår i arbeidet med en kommunal arealplan og hva som inngår i konsesjonsprosessen etter energiloven.	Forslaget til utredningsprogram i kapittel 6 er oppdatert og indikerer hva som inngår i planprosessen etter plan- og bygningsloven, i tillegg til hva som inngår i konsesjonsprosessen etter energiloven.
Dersom meldingen beskriver vesentlig større arealer enn det som kreves for utbygging av den forventede produksjonen, skal det beskrives i meldingen hvordan og når en ser for seg å definere det nødvendige utbyggingsarealet.	Kapittel 2.2 er oppdatert. Tiltakshaver melder inn et planområde bestående av to adskilte delområder. Avgrensningen av det endelige planområdet i konsesjonssøknaden vil være basert på og tilpasset kunnskap fra konsekvensutredningen, innspill fra kommunen og andre berørte parter. Planområdene er foreløpig tilpasset for å inkludere adkomstveiene.
Vi minner om at Vannforskriften § 12 kan komme til anvendelse hvis tiltaket påvirker vassdrag på en måte som endrer miljøtilstanden eller hindrer at miljømålet i vassdraget nås.	Tiltaket utløser ikke vannforskrift, temaet tatt opp og drøftet i kapittel 4.4.
Til de utredningstemaene der det er relevant ønsker vi en nærmere beskrivelse av omfanget av feltarbeidet, både varighet og tid på året, samt informasjon om når dere har tenkt å igangsette utredningene.	Omfanget av feltarbeid er beskrevet i kap. 6.2
Meldingen må inneholde en tabell med de foreløpige estimatene for: - Installert effekt i MW (samlet og per turbin) - Produksjon i GWh - Størrelse på planområdet totalt i dekar - Arealbruk av direkte inngrep i dekar - Antall turbiner og høyde - Kostnadsestimater	Tabell med foreløpige estimater er lagt inn under kapittel 2.
Om utredning og metodikk for reindrift og erfaringsbasert lokalkunnskap	
NVE mener det er viktig at dere gjør en ytterligere konkretisering av planene om samhandling og medvirkning av hvordan dere vil styrke deltakelse fra reindriftsnæringen gjennom prosessen. NVE vil minne om viktigheten av erfaringsbasert kunnskap fra lokalbefolkningen. Vi vil presisere at	Plan for samhandling og medvirkning med reindriftsnæringen er ytterligere konkretisert i kapittel 5.3, utredningstema om reindrift i kapittel 6 er også oppdatert for å bedre kunne ta med samlet belastning.

dette inkluderer både urfolk og minoriteter. Kartleggingen skal avdekke tradisjonell praksis og tilnærming til natur og kultur. Vi ber dere innlemme dette i forslag til utredningsprogram.	
Om nettilknytning	
Det skal leveres kartfiler for de meldte nettilknytningsalternativene.	En shape-fil for kart med nettilknytningsalternativene er utarbeidet og vedlegges oversendelse av oppdatert forhåndsmelding.
Forhold til prosjekter i samme område	
NVE ser for seg at det bør gjøres en form for samordning i kartleggingsfasen, spesielt på tema som naturmangfold, reindrift, landskap, friluftsliv og kulturminner/kulturmiljø. Vi ber om at dere i forbindelse med oppdatert melding omtaler hvordan dere eventuelt planlegger for slik samordning og ser for dere at det kan organiseres.	Forslag til felles kunnskapsgrunnlag er beskrevet i kapittel 6.
Spesifikke mangler i meldingen	
Et mer detaljert kart som viser adkomstveier må inn i meldingen.	Et oppdatert kart som viser traséer for adkomstveier, er lagt inn under kapittel 2.5.1.
Båndlagt areal, direkte arealbeslag og mastebilde for kraftledninger må inn i meldingen.	Tekniske spesifikasjoner rundt nettilknytningen er lagt til under kapittel 2.6.6.
Vi ber dere legge frem et forslag til utredning av samlede virkninger for de(t) aktuelle reinbeitedistrikt, gjort ut fra en foreløpig vurdering.	Meldingens kapittel 4.15, samt utredningsprogrammet i kapittel 6.2 er oppdatert med utkast til metode for å vurdere samlet belastning for reinbeitedistriktet.
Vi ber dere gi en bedre beskrivelse av dagens tilstand og verdier i planområdet.	Kap. 2 og 4 oppdatert for bedre beskrivelse av dagens tilstand og verdier i planområdet.
Meldingen om nett må inngå i meldingen for vindkraftverket. Selv om tilknytningsledningen ikke er meldepliktig i seg selv, er den likevel en del av vindkraftprosjektet og skal omfattes av meldingen. I lys av dette mangler en del foreløpige vurderinger av virkninger av nettilknytningen og mer konkrete forslag til utredningskrav for denne.	Kapittel 2.6 er oppdatert til å inneholde en bedre beskrivelse av tiltaket som forventes med nettilknytningen iht. krav i veileder for nett. Kapittel 4 er oppdatert til å gi en bedre beskrivelse av forventede virkninger av nettilknytningen. Utredningsprogrammet er oppdatert der det er relevant.
I meldingen må dere opplyse om: - Hvem som eier mulig berørt infrastruktur for ekom - Hvilke ekom-aktører som tilbyr tjenester i det aktuelle området	Delkapittel 4.21 er oppdatert til å inneholde de aktørene som er identifisert per 06.09.24.
Grunneierforhold må beskrives tydeligere, både for gjeldende konsesjon og utvidelse. Eventuell grunneierliste må ligge som separat vedlegg. Eventuelle avtaler med grunneier må vedlegges.	Kapittel 2.2 er oppdatert. Grunneier er FeFo. Det er spesifisert at tiltakshavers har særrettighet til å forhandle avtale med grunneier fremfor andre søkere.
Bedre plan for medvirkning med berørte interesser	Kapittel 5 er oppdatert og gir mer detaljert beskrivelse om medvirkning.